Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

28 КАСТРЫЧНІКА 2017 г. СУБОТА №209 (28573)

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Хто адказвае за нашу бяспеку?

СТАР. 4–5

Беларускія фотамастачкі ў Берліне

СТАР. 8

Куды рушыць Кітай?

СТАР. 13

Фізкульт-хвілінка

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

На дзіцячай спартпляцоўцы ў Мінску.

ЦЫТАТА ДНЯ

Ірына КАСЦЕВІЧ, міністр працы і сацыяльнай абароны:

«Сёння ў нас 11 відаў дапамог для сем'яў, якія выхоўваюць дзяцей. Іх атрымліваюць больш за 550 тысяч дзяцей. У маштабах краіны гэта каля 30%. Сапраўды значная падтрымка. Дэмаграфічная бяспека, падтрымка шматдзетных сем'яў — прыярытэтныя напрамкі дзяржаўнай сацыяльнай палітыкі. У 2015 годзе з'явіўся новы інструмент — сямейны капітал. І мы бачым актыўны рост колькасці шматдзетных сем'яў. Сёння іх больш за 95 тысяч. Больш за 43 тысячы адкрылі дэпазітныя рахункі. А гэта больш за 430 млн долараў».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 28.10.2017 г.

Долар ЗША	1,9734	▲
Еўра	2,2935	▼
Рас. руб.	0,0339	■
Укр. грыўня	0,0735	▲

ISSN 1990 - 763X

17209

■ Прэм'ера рубрыкі

Космас. Беларускі след

Адкрываем новую рубрыку словамі выдатнага філосафа Эмануіла Канта: «У свеце ёсць дзве рэчы, якія чым больш пра іх думаеш, тым больш яны здзіўляюць: высокае неба над намі поўнае зоркамі маральны закон унутры нас».

Калі ўсё мінулае стагоддзе магутны трэнд у асваенні космасу практычна не закранаў звычайнага чалавека (хіба што ўтылітарнае выкарыстанне маланак у вопратцы і дарожных сумках і чамаданах ды яшчэ цюбікі з зубной пастай), то касмічныя дасягненні ўжо зусім іншай уласцівасці і парадку ўварваліся ў паўсядзённае жыццё зямлян яшчэ за пяцігодку да міленіуму. І гэта было зусім нядаўна. Сотавая сувязь і камп'ютарная тэхніка, як у самых сапраўдных касманаўтаў і астранаўтаў, даступная цяпер практычна кожнаму, хто мае мінімальны дастатак. Але космас — гэта не толькі і не столькі тэхнічныя дасягненні, але яшчэ і бязмежная філасофія Сусвету, найвялікшая музыка сфер, якія суправаджаюць нас кожнае імгненне незалежна ад нашага жадання, спім мы ці не. Атрымаць асалоду ад гэтых дароў светабудовы мы абавязаны не адкладаючы на заўтра, паколькі ўступілі як цывілізацыя ў адказную пару сталасці — Восень чалавечага быцця. Менавіта цяпер, калі бязлітасны хаос прыроды ўжо падрыхтаваўся ў завяршальным зруйнавальным скачку разарваць нябёсы і зямлю, прыносячы бедства мільёнам, прыйшоў час зразумець і выкарыстаць нашы ўменні ў касмічнай галіне, каб як найхутчэй і як мага далей адтэрмінаваць завяршальны фінал Зімы для нашай планеты. Гэтай рубрыкай і мы ўносім свой уклад у важную справу сучаснасці.

У ёй вы адкрыеце для сябе дзіўны свет касмічных пошукаў працаўнікоў Сусвету, народжаных на нашай блаславёнай зямлі. Разам з касмаганістамі Скарынам, Семяновічам, Драздовічам, Шмітам будзем узірацца ў касмічныя далі. А разам з касманаўтамі Клімуком, Кавалёнкам і Навіцкім (і не толькі імі) — праводзіць разбор палётаў мінулых гадоў і рыхтавацца да новых падарожжаў да далёкіх планет. Разам з навукоўцамі Беларускай Акадэміі навук будзем чараваць над новымі вынаходкамі і даставаць з глыбокіх архіўных падвалаў сусветныя дасягненні, якія з-за пэўных абставін засталіся за кадрам папулярнай касмічнай гісторыі. Разам са студэнтамі тэхнічных ВНУ краіны будзем дыскутаваць пра будучыню міжпланетных і міжзоркавых палётаў і пра тое, як зберагчы нашу Зямлю ад разнастайных небяспечных праяў касмічнай актыўнасці. І яшчэ шмат цікавага. Вядома ж, будзем адказваць і на вашыя пытанні, бо пра што, як не пра космас, іх задаваць і атрымліваць самыя цікавыя адказы. Новая рубрыка стане той гімнастыкай для розуму, якая «отвратит очи ваши, ибо не видите суеты» і зойме вашы думкі сапраўды сур'ёзнымі праблемамі выжывальнасці чалавецтва і ўсяго жывога на Зямлі.

Чакаем вашу касмічную пошту, і да хуткай сустрэчы!

СТАР. 12

■ Справы духоўныя

ГАЛОЎНАЕ — ПАМАЛІЦЦА ЗА БЛІЗКІХ

Як правільна ўспомніць пра нябожчыкаў у дзень памінання спачылых

Сёння, 28 кастрычніка, у праваслаўным календары дзень асаблівага памінання спачылых — Дзімітрыеўская бацькоўская субота. Гэта апошняя магчымасць у гэтым годзе згадаць пра памерлых у дзень асаблівага памінання. Наступная будзе толькі ў лютым.

Дзімітрыеўская субота была ўстаноўлена вялікім князем Дзмітрыем Данскім у найбліжэйшую суботу перад днём памяці яго нябеснага заступніка велікамучаніка Дзімітрыя Салунскага (адзначаецца 8 лістапада) у памяць аб загінулых у Кулікоўскай бітве воінах. З часам памінанне толькі воінаў перарасло ў памінанне ўсіх праваслаўных хрысціян. 4 лістапада — гэта субота перад днём памяці Дзімітрыя Салунскага, але ў гэтым годзе з-за свята Казанскай іконы Божай Маці, якое прыпадае на тое ж чысло, памінальны дзень перанесены на тыдзень раней.

«Праваслаўнаму хрысціяніну ў Дзімітрыеўскую суботу трэба наведаць храм, пабыць на паніхідзе. Калі ёсць магчымасць, можна з'ездзіць на могілкі, — параіў **іерэй Раман АРЦЁМАЎ, клірык храма роўнаапостальнай Марыі Магдаліны ў Мінску, выкладчык Мінскай духоўнай акадэміі, магістр філасофскіх навук.** — Трэба памятаць, што мэта памінальнай суботы не ў тым, каб ужыць пэўныя стравы. Мэта ўвогуле не ў тым, каб штосьці з'есці, а ў тым, каб прыйсці ў храм і памаліцца за нябожчыкаў. Наведаеце ў гэты дзень могілкі ці не — не самае галоўнае. Калі і атрымаецца на іх трапіць, то ніякіх прадуктаў харчавання мы на магілках не пакідаем і самі ежу на іх не ўжываем, бо такога кшталту традыцыі маюць язычніцкія карані. Максімум можна запаліць лампаду ці свечку, калі надвор'е дазволіць, і памаліцца».

Айцец Раман раіць праваслаўным вернікам падрыхтавацца і прычасціцца ў гэты дзень, калі не атрымаецца — хоць бы наведаць паніхіду. Для тых, хто нячаста наведвае храм, дае параду ў царкве маліцца сваімі словамі. «Гэта самы лепшы варыянт — размаўляць з Богам сваімі словамі, казаць Яму пра тое, пра што сапраўды баляць сэрца і душа. Пасля, калі чалавек увацаркавіцца, стане часткай Царквы, тады яму будзе лёгка маліцца і па малітваслове. А пакуль падыдзе і такі варыянт», — лічыць свяшчэннаслужыцель.

Вераніка ПУСТАВІТ. *pustavit@zviazda.by*

РАБОЧЫ ВІЗІТ ПРЭЗІДЭНТА

Кіраўнік краіны Аляксандр Лукашэнка наведвае Аб'яднаныя Арабскія Эміраты з рабочым візітам, паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Падчас паездкі запланаваныя перагаворы з кіраўніцтвам ААЭ для абмеркавання бягучага стану беларуска-эмірацкага ўзаемадзеяння, ходу рэалізацыі ранейшых дамоўленасцяў, а таксама ўзаемавыгадных перспектыўных праектаў. У праграме візіту таксама шэраг сустрэч з прадстаўнікамі ўлады і бізнес-колаў краіны.

Акрамя таго, улічваючы сяброўскі характар узаемаадносін, з боку кіраўніцтва Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў атрымана запрашэнне ў адрас Аляксандра Лукашэнкі традыцыйна некалькі дзён пагасціць у ААЭ.

■ Агульны інтарэс

АСАБЛІВАЯ ЎВАГА ЖАНОЧАМУ БІЗНЕСУ

Пагадненне аб супрацоўніцтве падпісалі грамадскія жаночыя арганізацыі Беларусі і Латвіі

Візіт дэлегацыі жанчын-прадпрымальнікаў Латвійскай Рэспублікі на чале з намеснікам старшыні праўлення Асацыяцыі латвійскіх прыватных інвестараў, кіраўніком латвійскай няўрадавай арганізацыі «Таварыства «Лідэрэ» Айвай ВІКСНАЙ працягнецца да 29 кастрычніка, аднак подпіс пад дакументам яна паставіла ўжо ў першы дзень наведвання Мінска. З беларускага боку пагадненне падпісала старшыня грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз жанчын», намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Мар'яна ШЧОТКІНА.

Падпісанню папярэднічала абмеркаванне, цэнтральнай тэмай якога сталі асаблівасці вядзення і развіцця жаночага бізнесу. На думку Мар'яны Шчоткінай, беларускай і латвійскай грамадскім арганізацыям карысна абмяняцца напрацоўкамі ў гэтай сферы. Пагадненне прадугледжвае рэалізацыю сумесных праектаў па падтрымцы жанчын-прадпрымальнікаў. Акрамя таго, бакі абавязаліся працаваць на рэалізацыю палітыкі гендарнай роўнасці і дасягненне Мэт устойлівага развіцця.

— Некалькі гадоў таму пры дапамозе навуковых арганізацый латвійскія калегі распрацавалі праграму і методыку садзейнічання бізнесу на вёсцы, — расказала Мар'яна Шчоткіна. — Мы хочам паглядзець гэтую праграму, перапрацаваць у інтарэсах нашай дзяржавы.

Сустрэча аказалася каштоўнай і асабістымі знаёмствамі. «Сярод членаў дэлегацыі ёсць жанчына, якая ўжо 15 гадоў займаецца бізнесам у сферы адукацыі, у яе вялікая прыватная школа, больш за 600 вучняў. І гэты кірунак таксама цікавы для нас, паколькі прыватны сектар развіваецца, — адзначыла Мар'яна Шчоткіна. — Важна, каб кантакты ўсталяваліся на ўзроўні саміх прадпрымальнікаў Беларусі і Латвіі».

Намеснік старшыні Савета Рэспублікі заўважыла, што мэты жаночых арганізацый па ўсім свеце заўсёды аднолькавыя: «Гэта — стабільнасць, мір, рост дабрабыту, годная праца і яе ўмовы, сям'я і бяспека».

Як расказала Айва Віксна, сёння ў Латвіі амаль 39% прадпрымальнікаў — гэта жанчыны, дзякуючы чаму краіна ўваходзіць у тройку лідараў па гэтым паказчыку ў Еўропе. Акрамя таго, у найбліжэйшы час у Латвіі пройдзе апытанне, у рамках якога жанчыны-прадпрымальніцы раскажуць пра свае бізнес-задачы і праблемы. «Мы хочам вызначыць тэндэнцыі ў развіцці жаночага бізнесу і стварыць новыя праекты па падтрымцы жанчын-прадпрымальніц, а таксама выступіць з ініцыятывамі па развіцці бізнес-асяроддзя ў цэлым», — растлумачыла кіраўнік «Лідэрэ».

Яна пацвердзіла, што супрацоўніцтва Беларусі і Латвіі ў галіне прадпрымальніцтва «не пачынаецца з чыстага ліста». «Аднак я думаю, што нам трэба працаваць метадычна, па плане, — пагадзілася Айва Віксна з Мар'янай Шчоткінай. — Гэта можа быць супрацоўніцтва ў сферы турызму, спорту і культуры. Яно ўжо адбываецца, але сумесна мы можам зрабіць больш».

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.
lukashevich@zviazda.by

■

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Парламент Каталоніі абвясціў незалежнасць ад Іспаніі

Учора сенат Іспаніі зацвердзіў прымяненне артыкула 155 аб прамым кіраванні Мадрыда ў Каталоніі, паведамляе Reuters. У найбліжэйшы час іспанскі прэм'ер-міністр Марыяна Рахой правядзе экстраннае пасяджэнне кабінета міністраў для таго, каб вызначыцца з мерамі, якія будуць уведзены ў дачыненні да Каталоніі.

Крыху раней у той жа дзень Парламент Каталоніі абвясціў незалежнасць аўтаноміі ад Іспаніі. Рашэнне было прынята шляхам таемнага галасавання. Перад пачаткам працэдуры залу пакінулі дэпутаты ад апазіцыйных партый, якія выступаюць супраць аддзялення рэгіёна. За выхад са складу краіны прагаласавалі 70 дэпутатаў, супраць — 10, яшчэ два парламентарыі ўстрымаліся.

24 кастрычніка міністр адукацыі, культуры і спорту, афіцыйны прадстаўнік Мадрыда Іньіга Мендэс дэ Віга заявіў, што іспанскі ўрад можа выкарыстаць сілу для аднаўлення парадку ў Каталоніі, калі жыхары рэгіёна будуць выступаць супраць мер па ўрэгуляванні сітуацыі.

Трыма днямі раней Марыяна Рахой адхіліў ад пасады кіраўніка каталонскага ўрада Карлеса Пучдэмона. Такім чынам Мадрыд прывёў у дзеянне артыкул 155 Канстытуцыі Іспаніі, які дазваляе ўвесці часовае непасрэднае кіраванне аўтаноміяй.

Трамп назваў крытычным распаўсюджванне наркотыкаў у ЗША

Прэзідэнт ЗША Дональд Трамп абвясціў надзвычайнае становішча ў ахове здароўя з-за распаўсюджвання апіятаў, паведамляе РІА «Навіны».

«У мінулым годзе з-за перадазіроўкі наркотыкамі загінулі 64 тысячы амерыканцаў», — сказаў ён, выступаючы ў Белым доме. Як заявіў амерыканскі лідар, у пераліку на душу насельніцтва Злучаныя Штаты лідзіруюць у свеце па колькасці наркаманаў. Паводле слоў Трампа, для абароны амерыканцаў ад наркотыкаў паштовая служба і міністэрства ўнутранай бяспекі ЗША атрымаюць дадатковыя паўнамоцтвы па праверцы пасылак. Прэзідэнт таксама прыгразіў пераследаваннем кампаніям, якія вырабляюць і распаўсюджваюць некаторыя апіоіды оптам. Трамп адзначыў, што немалая частка гераіну і апіятаў вырабляецца ў Мексіцы і Кітаі. Гэтую праблему ён збіраецца абмяркаваць са старшынёй КНР Сі Цзіньпінам падчас свайго візіту ў Пекін.

У студзені паведамлялася, што ў 2016 годзе жыхары ЗША і Канады патрацілі 53,3 мільярда долараў на куплю марыхуаны.

Недахоп сну — лішнія калорыі

Паводле слоў супрацоўнікаў Каралеўскага каледжа Данэна, людзі, якія спяць менш за 7 гадзін у суткі, спажываюць на 385 калорый штодзень больш. З прычыны гэтага за тыдзень вага ў іх можа павялічыцца на 0,5 кілаграма. Спецыялісты падкрэсліваюць: недахоп сну падштурхоўвае людзей да ўжывання тлустых прадуктаў замест садавіны і агародніны, піша The Daily Mail.

Навукоўцы прааналізавалі даныя 172 удзельнікаў 11 даследаванняў. Даследчыкі ўстанавілі, што з-за недасыпання добраахвотнікі неабавязкова елі больш на наступны дзень. Аднак такія ўдзельнікі аддавалі перавагу прадуктам з высокай колькасцю тлушчу і нізкай колькасцю бялку. Людзі, якія не высыпаліся, спажывалі 385 лішніх калорый. Як правіла, гэтыя калорыі яны атрымлівалі з салодкіх батончыкаў, чыпсаў або печыва. Акрамя таго, добраахвотнікі, якія спалі менш за 7 гадзін, былі менш актыўныя на наступны дзень. Гэта таксама павышала рызыку набору вагі.

Турбіна, што ўнутры нас

Праект, які вучыць весці здаровы лад жыцця, стартаваў у Гомелі.

Першыя мэтавыя групы сфарміраваны ў калектыве цэнтральнага апарата РУП «Гомельэнерга». Супрацоўнікі прадпрыемства ва ўзросце ад 25 да 50 гадоў выказалі жаданне адмовіцца ад шкодных звычак і пазбавіцца лішняй вагі. Праводзіць заняткі з імі будуць спецыялісты абласнога цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя.

Па словах загадчыцы аддзела грамадскага здароўя цэнтра Ірыны АТАРЫК, 60 чалавек, якія пагадзіліся ўдзельнічаць у праекце, падзялілі на тры групы: умоўна здаровых, з хранічнымі захворваннямі і з лішняй вагой. Энтузіясты спачатку прайшлі анкетаванне, дзе ацанілі сваё здароўе, апісалі ўласныя метады барацьбы са шкоднымі звычкамі. Больш за палову апытаных назвалі стан свайго здароўя здавальняючым. Праект прадугледжвае цыкл лекцый, практычных заняткаў, пастаянны кантроль харчавання і выканання карысных прывычак. Першыя заняткі з групамі ўжо пачаліся. Вынікі будуць падведзены праз год. Мэта праекта — выпрацаваць правіла сачыць за сваім здароўем і рэгулярна займацца спортам.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
iost@zviazda.by

■ Парламенцкі дзённік

Фонд для пагоды ў доме

Нацыянальны сход заслухаў справаздачу ўрада

На гэты раз перад дэпутатамі Палаты прадстаўнікоў і членамі Савета Рэспублікі выступіў намеснік прэм'ер-міністра Анатоль КАЛІНІН, які курыруе сферы будаўніцтва, транспарту, сувязі і жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

СРОДКІ НА МАДЭРНІЗАЦЫЮ

Лічбы, якія называў дакладчык, ужо гучалі з вуснаў прэм'ер-міністра на нядаўнім пасяджэнні Савета Міністраў, прысвечаным вынікам работы эканомікі за 9 месяцаў бягучага года. Калі коратка: станоўчая сітуацыя ў эканоміцы захоўваецца, але ёсць адставанне ад графіка па выхадзе на сярэдні заробак у адну тысячу рублёў. «Мы будзем імкнуцца. Задача пастаўлена выйсці на неабходныя параметры да канца года», — запэўніў віцэ-прэм'ер.

Інфармуючы дэпутатаў аб пытаннях, якія курыруе асабіста, Анатоль Калінін адзначыў, што ў краіне неабходна стварыць спецыялізаваны інвестыцыйны фонд для забеспячэння фінансавання мерапрыемстваў па цеплавой мадэрнізацыі жылога фонду. «Фонд можа быць сфарміраваны за кошт сродкаў ад продажу жылля, адлічэнняў грамадзян, сродкаў бюджэту, крэдытаў ЕБРР. Урадам на першым этапе прыцягваюцца сродкі Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця ў памеры 20 млн еўра для рэалізацыі пілотнага праекта па цеплавой мадэрнізацыі 65 жылых дамоў у Мінску. Асноўная задача — даведзенне ўдзельнага цепласпажывання жылых дамоў да ўзроўню 90 кВт на кв. м у год. Сёння гэтыя параметры ў 1,5—2 разы вышэйшыя», — растлумачыў віцэ-прэм'ер.

УЛАДЫ ПАВІННЫ ШУКАЦЬ КАМПРАМІС

Даклад быў падрабязны і грунтоўны, але пасля віцэ-прэм'еру было зададзена шмат пытанняў. **Дэпутат ад Купалаўскай выбарчай акругі №95 Таццяна САЙГАНАВА** расказала пра тое, што да яе звярталіся жыхары дамоў, якія плануецца знесці з-за перапланіроўкі горада. «Людзей турбуе перспектыва пераезду з цэнтра горада ў спальныя раёны і гарады-спадарожнікі. Згодна з указам Прэзідэнта прадугледжана права грамадзянам на атрыманне жылплошчы ў раёне дома, які зносіцца, але толькі ў выпадку наяўнасці кватэр. Рашэнне, такім чынам, пераходзіць у распараджэнне інвестараў, а дзяржава жыхароў не абараняе. Можа, трэба прыбраць словы «толькі ў выпадку наяўнасці кватэр» з указа?» — спытала дэпутат меркаванне віцэ-прэм'ера.

Анатоль Калінін адказаў, што мясцовыя органы ўлады ў рамках дзейнага заканадаўства павінны вырашаць гэтае пытанне кампрамісна. «Калі ёсць канкрэтныя прапановы, мы гатовыя іх разгледзець. Разам з органамі мясцовай улады мы абмяркуем гэтую тэму і пачуем два бакі», — запэўніў віцэ-прэм'ер.

Пытанне **дэпутата ад Полацкай сельскай акругі №28 Андрэя ЮНІЦЫНА** датычылася дарог. «Плануецца, што да 2020 года мясцовыя дарогі будуць абноўлены. Узнікае пытанне аб далейшым іх утрыманні. Паводле інфармацыі Мінтранса, знос тэхнікі ў мясцовых дарожных гаспадарках досыць вялікі. Аналагічная сітуацыя ў рэспубліканскай дарожнай гаспадарцы. Толькі за кошт уласных сродкаў прадпрыемстваў і мясцовых бюджэтаў абнавіць парк гэтай тэхнікі немагчыма. Ці вядзецца падрыхтоўка адпаведнага ўказа і ў які тэрмін плануецца рашэнне гэтай праблемы?» — задаў пытанне дэпутат.

«Была прапанова крыніцай для мадэрнізацыі і развіцця дарожнай гаспадаркі выкарыстоўваць 10% інавацыйных фондаў мясцовага ўзроўню. Мы падлічылі, што на працягу трох гадоў зможам значна знізіць знос і мадэрнізаваць гэтую тэхніку. Зараз ствараецца план мерапрыемстваў і праграма па выбары такой тэхнікі. Я ўпэўнены, што за 2—3 гады мы вырашым гэтае пытанне», — паабяцаў Анатоль Калінін.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. *kryzhevich@zviazda.by*

Любая з пазіцый — рэвалюцыйная

У Савеце Рэспублікі ўхвалілі змяненні ў Закон «Аб аўтарскім праве і сумежных правах»

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Ірына СТАРАВОЙТАВА назвала ўсе новаўвядзенні рэвалюцыйнымі.

— Важным пытаннем з'яўляецца захаванне балансу паміж інтарэсамі аўтара і шырокай грамадскасці, — адзначыла сенатар. — Таму гэты законапраект сапраўды вельмі важны. Канцэптуальна ён не мяняе прававыя адносіны ў гэтай сферы, але спрыяе больш сістэмнаму рэгуляванню пытанняў аўтарскага права і сумежных правоў.

Законапраект пашырае пералік выпадкаў вольнага выкарыстання правамерна абнародаваных твораў у сацыяльных сферах. Акрамя таго, удасканальваецца сістэма дагавораў, што заключаюцца пры стварэнні і выкарыстанні аб'ектаў аўтарскага права і сумежных правоў. У законапраекце ўводзіцца паняцце «адкрытая ліцэнзія», удакладняецца прававы механізм спынення дагаворных адносін паміж аўтарам і арганізацыяй па калектыўным кіраванні маёмаснымі правамі.

— Ёсць яшчэ новае палажэнне, якое датычыцца падручнікаў. Гаворка ідзе пра тое, каб можна было выкарыстоўваць малааб'ёмныя творы або часткі твораў у аб'ёме, апраўданым адукацыйнай мэтай, без дадатковага дагавора з аўтарам, — дадала Ірына Старавойтава.

У ходзе ўчарашняга пасяджэння трэцяй сесіі Савета Рэспублікі шостага склікання быў разгледжаны шэраг законапраектаў аб ратыфікацыі міжнародных пагадненняў з Егіптам, Грузіяй, Суданам, Кыргызскай Рэспублікай, дэкрэты Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, праекты законаў аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у законы аб крэдытных гісторыях, пра ветэранаў і іншыя — усяго 16 пытанняў.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ. *lukashevich@zviazda.by*

■

■ Педсавет

УРОКІ ПРАЦЫ ЦІ ПРАФЕСІЙНАЯ ПАДРЫХТОЎКА?

Намеснік прэм'ер-міністра Васіль Жарко лічыць, што пытанням працоўнага выхавання ў старшых класах трэба ўдзяляць больш увагі. Такую думку ён выказаў падчас сумеснай нарады з удзелам міністра адукацыі Ігара Карпенкі, намесніка міністра фінансаў Юрыя Селіверстава і прадстаўнікоў органаў кіравання адукацыяй і ўстаноў адукацыі.

— Нам неабходна павышаць якасць працоўнага навучання і выхавання ў школе. Такую задачу паставіў перад сістэмай адукацыі кіраўнік дзяржавы на Рэспубліканскім педагагічным савеце. Я лічу, што на сённяшні дзень працоўнае выхаванне страчана, — падкрэсліў віцэ-прэм'ер. — Тых навучальных гадзін у базавай школе, якія ёсць, відавочна недастаткова. Не кажучы ўжо пра 10—11-ы класы, дзе гадзіны на працоўнае навучанне наогул не прадугледжаны. У Кодэксе аб адукацыі таксама не прапісана працоўнае навучанне ў старшых класах. Гэтае пытанне трэба прадумаць. Што датычыцца зместу вучэбнага прадмета, то ён павінны быць максімальна практыкаарыентаваны і не адставаць ад жыцця.

Доўгі час пытаннямі працоўнага навучання займаліся міжшкольныя вучэбна-вытворчыя камбінаты. Так, у 2000 годзе больш за 80% школьнікаў праходзілі прафесійную падрыхтоўку ў ВВК. Выпускнік атрымліваў кваліфікацыю рабочага, пасведчанне і меў магчымасць далей працаваць па прафесіі. На цяперашні момант у шэрагу рэгіёнаў міжшкольныя ВВК аптымізаваныя або рэарганізаваныя і перададзеныя ва ўстановы прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі, дзе адкрыты аддзяленні дапрафесійнай і пачатковай прафесійнай падрыхтоўкі. А дзесьці яны проста закрыліся.

«Ці ўсё навучэнцы старшых класаў, якія гэтага жадаюць, маюць сёння магчымасці і ўмовы для атрымання пачатковай прафесійнай падрыхтоўкі? Ці дастаткова гадзін для атрымання прафесійных навыкаў на належным узроўні?» — пацікавіўся Васіль Жарко і дадаў, што каля 70 працэнтаў старшакласнікаў сёння працоўным навучаннем не ахоплены.

Міністэрствам адукацыі сумесна з Міністэрствам фінансаў і кіраўнікамі ўстаноў адукацыі будуць прапрацаваны пытанні арганізацыі працоўнага навучання і выхавання ў старшых класах і прыняты адпаведныя рашэнні. Для старшакласнікаў пашыраць магчымасці прафесійнай падрыхтоўкі па шэрагу прафесій. Для гэтага задзейнічаюць неабходныя рэсурсы, у тым ліку і базу прафесійна-тэхнічных устаноў.

У Міністэрстве адукацыі таксама лічаць неабходным узяць на асаблівы кантроль выкарыстанне гадзін грамадска карыснай працы для ажыццяўлення прафарыентацыйнай работы з вучнямі (з улікам рэальных магчымасцяў установы адукацыі, запытаў навучэнцаў, патрэбнасцяў рынку працы і запатрабаванасці прафесій).

Надзея НІКАЛАЕВА. *nikalaeva@zviazda.by* ■

■ Я зноў выбіраю «Звязду»

Яўгенія АРЛЕАНСКАЯ, вядучы рэдактар студыі капірайтынгу Allwrite:

«ЗВЯЗДА» ЗАСТАЕЦЦА ДЛЯ МЯНЕ ЎЗОРАМ

— Газета «Звязда» спачатку была для мяне проста вялікафарматным выданнем, сабраным у вялізныя падшыўкі. Але час ішоў, «Звязда» мянялася разам з ім. Гадоў шэсць таму ва ўніверсітэце мы, будучыя журналісты, сачылі за гэтымі зменамі з цікавасцю.

Так, змянілася вёрстка, на старонках стала больш «паветра», больш цікавых элементаў — гэта несумненны плюс. «Звязда» застаецца для мяне ўзорам таго, як трэба пісаць пра культурныя і спартыўныя падзеі.

Прыемна, што стагадовы «ветэран» айчыннага друку робіць насычаныя нестандартнай манерай матэрыялы. Цудоўна, што газета выкарыстоўвае ўсе змены, якія адбываюцца з ёй, сабе на карысць. І не адмаўляецца ад галоўнай сваёй адметнасці: беларускай мовы ■

Мінск стане пляцоўкай. Маштабнай і прэзентацыйнай

Паводле ацэнкі экспертаў, у такім мерапрыемстве, як II Еўрапейскія гульні, будзе ўдзельнічаць каля 100 тысяч чалавек

Самым галоўным адрозненнем нашых гульняў ад першых у Баку будзе набор прадстаўленых відаў спорту. Акрамя таго, многія спаборніцтвы стануць кваліфікацыйнымі да Алімпійскіх гульняў 2020 года, а гэта значыць, што ў Мінску гарантавана збяруцца наймацнейшыя спартсмены з усёй Еўропы.

У новым фармаце будзе прадстаўлена лёгкая атлетыка, па сутнасці, менавіта ў Беларусі ўпершыню прэзентуюць тую новую праграму, над якой зараз працуе Еўрапейская федэрацыя лёгкай атлетыкі. Чакаецца, што турнір стане камандным, а сам від спорту — яшчэ больш дынамічным і цікавым. На цяперашні момант ідзе абмеркаванне на тэму, колькі камандаў прыме ўдзел у турніры па лёгкай атлетыцы на Еўрапейскіх гульнях — 24 або 30.

У сувязі з такой маштабнай падзеяй змены чакае і сам наш горад. Мінск павінен стаць яшчэ больш камфортным і гатовым да наплыву гасцей. Дарожная інфраструктура, якая існуе сёння, знаходзіцца ў аптымальным стане. *«Дзесьці толькі неабходна будзе абнавіць гарадскі транспарт,* — адзначае **Сяргей ФУРМАНАЎ, начальнік упраўлення спорту і турызму Мінгарвыканкама.** — *Паспрабуем не толькі стварыць камфортныя ўмовы для гасцей горада, удзельнікаў спаборніцтваў, але і мінімізаваць усе нязручнасці, якія могуць паўстаць для мінчан у сувязі з вялікім патокам турыстаў».*

Намеснік дырэктара фонду «Дырэкцыя II Еўрапейскіх гульняў 2019 года» Анатоль КОТАЎ таксама адзначыў, што арганізатары пастараюцца зрабіць усё для таго, каб пасля правядзення Еўрагульняў пакінуць у горадзе спадчыну, якая палепшыць гарадское жыццё.

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

Нагадаем, што па-ранейшаму працягваецца конкурс на распрацоўку талісмана топ-турніру. Як адзначаюць у Міністэрстве інфармацыі, кожны дзень паступаюць дзясяткі прапаноў з розных рэгіёнаў краіны. *«Па колькасці дасланых работ сёння лідзіруе Брэст, але сітуацыя мяняецца вельмі хутка»,* — адзначае **Уладзімір РАБАВОЛАЎ, начальнік упраўлення электронных СМІ і інтэрнэт-рэсурсаў Мінінфарма.** Ён падкрэслівае, што паступіла ўжо каля дзвюх соцень малюнкаў, да конкурсу падключаюцца грамадскія арганізацыі, навучальныя ўстановы, прымаюць удзел творчыя работнікі і прафесійныя мастакі.

Таксама працягваецца конкурс і на выбар галоўнай песні II Еўрапейскіх гульняў, заяўкі прымаюцца ў Міністэрстве культуры. *«Звычайная кампазіцыя, якая перамагае, становіцца асноўнай мелодыяй мерапрыемства,ператвараецца ў хіт не толькі ў Еўропе, але і ў свеце, таму гэта выдатны шанц заявіць пра сябе і ў музычным плане, бо трансляцыі Еўрапейскіх гульняў убачаць жыхары не менш чым 160 краін»,* — заявіў Анатоль Котаў.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. *lobazhevich@zviazda.by*

■ Вечныя каштоўнасці

Агонь, каравай і галінка яблыні

Учора ў сталіцы выбралі Сям'ю года

Рэспубліканскі конкурс на самую лепшую сям'ю трэці раз прайшоў у Беларусі. На фінальнае выступленне прыехалі выбраннікі журы ад кожнага рэгіёна, а таксама пераможцы Мінскага гарадскога адборачнага этапу.

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

Першая частка знаёмства з конкурсантамі называлася «Радавод». Другая частка выступленняў «Мая краіна — мая сям'я» прэзентавала прысутным захапленні і жыццёвую пазіцыю ўдзельнікаў. Перад пачаткам выступленняў удзельнікаў ад імя ўрада павітаў **намеснік прэм'ер-міністра Міхаіл РУСЫ:**

— У бацькоўскім доме закладваюцца асновы, на якіх потым грунтуецца ўстойлівасць дзяржавы. У нас існуюць праграмы падтрымкі маладых, шматдзетных сем'яў, выплаты сем'ям, у якіх нараджаецца трэцяе дзіця, і дэкрэтны водпуск для маці. Хацелася б падзякаваць сям'ям — за іх штогадовую працу, і арганізатарам конкурсу — за магчымасць убачыць яе вынік.

Трэба сказаць, удзельнікі змаглі знайсці ў гісторыі свайго роду характэрныя толькі для іх адметнасці, бо кожнае выступленне мела свой сімвал і настрой.

Напрыклад, сям'я Хвясюк з горада Мікашэвічы Брэсцкай вобласці захоўвае традыцыі продкаў-палешукоў. Рыгор — сапраўдны гаспадар, умее і травы накасіць, і каня запрэгчы. У хатніх справах дапамагаюць яму жонка Марына, сын Артур і дачушкі Міхаліна і Злаціслава. Пад стук кроснаў сямейнікі расказалі гісторыю роду. Ад дзядоў, якія апрацоўвалі вялікі зямельны надзел, мужчыны ўзялі цярплівасць і працавітасць. Дзяўчаты падхапілі за бабулямі ўменне ткаць і вышываць, а яшчэ спяваць — звонка, на ўвесь голас.

Любімыя заняткі віцяблян Алега і Алены Краўчукоў — разам з дзецьмі выпраўляцца ў падарожжа або сабрацца вечарам за настольнай гульнёй. І бацькі, і дзеці ведаюць замежныя мовы, кожны гатовы разам са сваякамі выправіцца ў вандроўку — хоць на машыне па Беларусі, хоць у парк пакатацца на роліках. Пра гэта з жартамі, песнямі і танцамі яны і расказалі на сцэне.

Галінку яблыні як сімвал сувязі з мінулым і сучаснага росквіту ўзяла сабе сям'я Сідар з аграгарадка Лунна Мастоўскага раёна. Дзяўчаткі-весялушкі Марыя і Дар'я расказалі, як тата ездзіў на трактары на спатканне да мамы. Сужэнцы Алег і Ірына кранальна расказалі, што яблыня здаўна была для іх сям'і ўвасабленнем роду, дзе асобныя галіны ўтвараюць адно магутнае дрэва.

З легенды пачалося і выступленне жыхароў Нясвіжа Ігара і Святланы Яўтух *(на фота)*. Перад гледачамі паўстала сапраўднае тэатральнае дзейства, дзе гісторыя асобнай сям'і перапляталася з гісторыяй краіны. Знайшлося там месца і для прадзедавага пярсцёнка, і для бабуліных фотаздымкаў.

Сімвалічнымі атрымаліся выступленні сем'яў Войцех і Сокал. Для мінчан Алены, Сяргея, Веранікі, Максіма і Васілісы няма нічога важнейшага за цяпло сямейнага ачага. Кожная іскра — памяць пра продкаў, кожнае імгненне разам — цяпло ў сэрцы. Нашчадкі Сокалаў з Глуска перавілі выступленне параўнаннем чалавечага жыцця з зернем, коласам і — як вынік плённай працы і любові — абрадавым сямейным караваем.

Дарэчы, вялікая, шматдзетная сям'я — асаблівасць не толькі сёлетніх канкурсантаў. Продкі сужэнцаў Аляксандра і Наталлі Пятрушкаў, што жывуць у Калінкавічах, заўсёды мелі многа дзяцей. Пара таксама не адыходзіць ад традыцый і выхоўвае двух хлопчыкаў і чатырох дзяўчатак.

Сям'ю Пятрушкаў журы на чале з **міністрам працы і сацыяльнай абароны Ірынай КАСЦЕВІЧ** і ўганаравала першым месцам і званнем Сям'і года. Другое месца занялі мінчане — сям'я Войцех, а трэцяе месца павязе на радзіму сям'я Хвясюк з Мікашэвічаў.

Рагнеда ЮРГЕЛЬ. *yurgel@zviazda.by* ■

Больш фота на сайце www.zviazda.by

■ Грошы

ХУТКІ СТАРТ

Больш за 10 млн па адрасным субсідаванні

За апошні час Беларусбанк заключыў 246 дагавораў па праграме жыллёвага будаўніцтва з адрасным субсідаваннем на суму больш чым 10 млн рублёў. Пры гэтым шматдзетныя сем'і складаюць 97% у агульнай колькасці тых, хто звярнуўся ў банк. Самымі актыўнымі ўдзельнікамі праграмы з'яўляюцца жыхары Брэсцкага рэгіёна — там заключана 209 крэдытных дагавораў на суму больш за 9 млн рублёў.

«Нягледзячы на непрацяглы тэрмін рэалізацыі Указа Прэзідэнта Беларусі №240, можна ўпэўнена гаварыць аб тым, што ён паспяхова функцыянуе,— адзначыла **намеснік старшыні праўлення Беларусбанка Святлана КАЖЭКІНА.** — Ахоплены ўсе рэгіёны краіны. Хуткі старт паслужыў падставай для павелічэння аб'ёмаў крэдытавання дзяржаўнай праграмы жыллёвага будаўніцтва з адрасным субсідаваннем».

Сяргей КУРКАЧ. *kurkach@zviazda.by* ■

ПАД ЗНАКАМ САВЫ

Хто ў адказе за нашу бяспеку?

Гэтая ўстанова размешчана на месцы былога ракетнага дывізіёна і займае плошчу большую, чым тысяча футбольных палёў. У сваю чаргу служба, да якой яна адносіцца, бярэ пачатак з пасады вартаўніка, а ў якасці талісмана абрала агульнапрызнаны сімвал мудрасці, які ў гэтым кантэксце атаясамліваецца з «нядрэмным вокам». На таямнічую загадку — просты адказ: размова пойдзе аб Дэпартаменце аховы, у супрацоўнікаў якога на эмблеме — сава.

ПАХНУЧЫ БАНК І ДОМ БЕЗ ДАХУ

А вось аб прызначэнні апісанага месца здагадацца значна больш складана. На самай справе такімі вялікімі памерамі і багатай перадгісторыяй валодае Цэнтр павышэння кваліфікацыі кіруючых работнікаў і спецыялістаў Дэпартамента аховы МУС, ці ва ўжытку проста «Гарані» — па месцы размяшчэння непадалёк ад Мінска. У найбліжэйшай будучыні ён будзе пераўтвораны ў аб'яднаны вучэбны цэнтр Міністэрства ўнутраных спраў, таму зараз на тэрыторыі актыўна вядзецца будаўніцтва. Мы ж паспелі наведаць установу адукацыі яшчэ пакуль яна знаходзіцца ў ведамстве Дэпартамента аховы, якраз напярэдадні 65-гадовага юбілею з моманту заснавання службы.

Пачынаем «экскурсію» з палігона стэндавай стральбы — іх у краіне ўсяго тры. На гэтым можна праводзіць нават чэмпіянат свету, ён абсталяваны па ўсіх міжнародных стандартах. Дарэчы, менавіта тут апошнія два гады праходзілі ведамасныя спаборніцтвы. Плануецца, што да 2022 года групы затрымання цалкам пяройдуць на выкарыстанне помпавых стрэльбаў — на палігоне для вучобы іх выкарыстоўваюць ужо зараз. Гэта больш гуманны від зброі, які дазваляе затрымаць злачынца, нанёсшы яму мінімальныя пашкоджанні.

Паблізу знаходзіцца аўтадром. На ім праходзяць падрыхтоўку не толькі навучэнцы цэнтра, такая магчымасць ёсць у любога, хто жадае здаць на правы катэгорыі B, праўда, заняткі будуць у межах праграмы іншых аўташкол. А вось складаныя манеўры і нават контраварыйнае кіраванне — гэта ўжо для прафесіяналаў.

Накіроўваемся далей: па дарозе былое ваеннае збудаванне, якое цяпер пераабсталявана пад навучальны аб'ект.

— Суворaў казаў, «вучыць трэба таму, што неабходна ў баі». У нас няма баёў, затое ёсць паўсядзённае выкананне задач ва ўмовах рэальнага жыцця. Вось тут яны якраз максімальна набліжаны да гарадскіх, — расказвае **начальнік Дэпартамента аховы МУС, генерал-маёр міліцыі Сяргей ХАМЕНКА.**

І сапраўды, у адным памяшканні сканцэнтраваны магазін, банк, прыпынак грамадскага транспарту — месцы, патэнцыйна «прывабныя» для правапарушальнікаў. Дарэчы, кожнае з іх мае тут свой тыповы, практычна неадрозны для чалавечага нюху пах. Гэта важны элемент трэніроўкі для чатырохногіх абаронцаў правапарадку — нам яшчэ давядзецца ўбачыць іх у справе.

А зараз назіраем за зладжанымі дзеяннямі навучэнцаў цэнтра. Гэтакая сур'ёзная гульня ў рэчаіснасць: экіпаж садзіцца ў аўтамабіль, атрымлівае ўводную ад выкладчыка і выконвае неабходныя дзеянні гэтак жа, як калі б тут знаходзіўся сапраўдны злачынец. Для адпрацоўкі навыкаў нават пабудаваны паўнавартасны дом, які адрозніваецца ад звыклых нам дач хіба толькі тым, што ў яго няма даху. Гэта зроблена для таго, каб са спецыяльнай пляцоўкі можна было назіраць за дзеяннямі курсантаў, ацэньваць іх і рабіць высновы. У нейкі момант нават ловіш сябе на думцы, што глядзіш кіно: настолькі праўдападобна і ў той жа час сюррэалістычна выглядае ў гэтых умовах затрыманне злачынца.

ПАВЫШЭННЕ КВАЛІФІКАЦЫІ... ДЛЯ САБАК

На чарзе — тая самая доўгачаканая сустрэча з нашчадкамі серыяльных Рэкса і Мухтара: паказальнае выступленне кіналагічнай службы.

— Зараз пры навучальным цэнтры ўтрымліваецца 29 сабак, у будучыні іх колькасць збіраюцца павялічыць да 40. У гадавальніку ўзвялі новы гаспадарчы блок, таму стала магчыма правядзенне племянной работы і ветэрынарнае абслугоўванне, за выключэннем хіба што складаных аперацый, — адзначыў **першы намеснік начальніка Цэнтра павышэння кваліфікацыі, начальнік вучэбнага аддзела палкоўнік міліцыі Сяргей ГРЫБАНАЎ.**

Усяго ў Дэпартаменце аховы служыць некалькі сотняў сабак. Аснову складаюць нямецкія аўчаркі, але таксама сустракаюцца бельгійскія і сярэднеазіяцкія аўчаркі і ратвейлеры. Яны, таксама як і курсанты, праходзяць пачатковую падрыхтоўку, а потым перыядычна зноў трапляюць сюды для павышэння кваліфікацыі. Новы вучэбна-лабараторны комплекс прадугледжвае работу кінолагаў у натуральных умовах, таксама ў праграме навучання — правядзенне следавой работы, выбарка чалавека, парадак дагляду аўтамабіляў.

Заняткі кіналагічнай службы.

Дарэчы, аб аўтамабілях. У рабоце самога дэпартамента актыўна выкарыстоўваюцца машыны беларускай вытворчасці.

Зазірнуўшы ў аўтамабілі, якія прызначаны для груп затрымання, разумееш, што фантастычная будучыня ўжо стала рэальнасцю: абсталяванне нагадвае карцінкі з фільмаў пра спецагентаў. Зараз яно праходзіць доследную эксплуатацыю.

Сігналы трывогі ад ахоўных аб'ектаў у рэжыме рэальнага часу паступаюць не толькі на пульт цэнтралізаванага назірання, але і на планшэты ў аўтамабілі. Гэтыя гаджэты дапамагаюць прасачыць размяшчэнне нарадаў, якія патрулююць горад, і вызначыць, які з іх найхутчэй дабярэцца да патрэбнага месца. Яму пракладваецца самы кароткі маршрут, на планшэце таксама можна паглядзець пад'езды да будынка, схему размяшчэння тэхнічных сродкаў аховы і памяшканняў унутры дома, па фота пераканацца, што гэта менавіта той аб'ект.

Падчас устаноўкі ахоўнай сістэмы на аб'екце галоўным з'яўляецца прынцып шматрубежнасці. Першы ўзровень — абараняюцца аконныя праёмы і дзверы з выкарыстаннем магніта-кантактных і оптыка-электронных апавяшчальнікаў, датчыкаў разбітага шкла. Другі — аб'ём памяшкання абсталёўваецца апавяшчальнікамі, якія рэагуюць на рух чалавека. Акрамя таго, пры неабходнасці можна ўстанавіць кнопкі трывожнай сігналізацыі. І многае іншае...

Адпрацоўка затрымання злачынца ва ўмовах, максімальна набліжаных да рэальнасці.

За працэсам работы службы можна паназіраць і ў навучальным класе: тут абсталяваны паўнавартасныя месцы дзяжурнага аператыўна-дзяжурнай службы і дзяжурнага пульта цэнтралізаванага назірання. У ролі аб'ектаў выступаюць падрабязныя макеты, на якіх не проста ўмоўна пазначаны будынкі, але можна разгледзець размяшчэнне адносна дарогі і іншых збудаванняў, колькасць вокнаў і дзвярэй і гэтак далей.

Пасля пранікнення зламыснікаў на ахоўны аб'ект сігнал паступае на пульт ў сярэднім за 15 секундаў, на працягу наступных 15 секундаў дзяжурны выдае інфармацыю ў эфір з указаннем дакладнага адраса. Дзяжурны таксама перадае інфармацыю пра колькасць памяшканняў, наяўнасць склепа і гарышча, гаража. У залежнасці ад прызначэння аб'екта вызначаецца колькасць выбываючых экіпажаў, калі гэта, напрыклад, банк, іх павінна быць мінімум два.

І СПОРТ, І ТВОРЧАСЦЬ, І ДУХОЎНАСЦЬ

Першапачатковае навучанне доўжыцца 4,5 месяца. Набіраюць адну групу ў месяц, колькасцю да 90 чалавек. Цяпер у цэнтры навучаецца 541 чалавек, плюс праходзяць перападрыхтоўку дзесяць міліцыянераў-вадзіцеляў. Дарэчы, на курсы павышэння кваліфікацыі ўсе супрацоўнікі дэпартамента накіроўваюцца не радзей, чым раз у пяць гадоў.

Што датычыцца пачатковай падрыхтоўкі, то за гэты час курсанты па адзінай праграме вывучаюць асновы парадку нясення службы і праходзяць стажыроўку. Па словах начальніка дэпартамента, больш за 90% тых, хто праходзіць навучанне, — гэта людзі пасля арміі, з вышэйшай адукацыяй або з высокімі дасягненнямі ў спорце. Гэта значыць, досыць сталыя, матываваныя і з добрай рэпутацыяй: наяўнасць нават самых нязначных адміністрацыйных правапарушэнняў — адна з прычын адмовы для нясення службы ў дэпартаменце.

На працягу амаль пяці месяцаў курсанты жывуць на тэрыторыі цэнтра, таму з 40 аб'ектаў тут — 22 жылыя. Маладыя людзі жывуць у памяшканнях на 120 чалавек, якія прынята называць размяшчэннем, а не казармай. Для дзяўчат, якіх пакуль менш за 5% ад агульнай колькасці навучэнцаў, прапаноўваюцца пакоі гасцінічнага тыпу на 4—6 чалавек.

За час навучання курсанты паспяваюць абжыцца ў цэнтры ледзь не як дома. І не дзіва, бо абстаноўка гэтаму спрыяе: напрыклад, у сталовай яны па чарзе абслугоўваюць адзін аднаго самі. А вось на кухні «чаруюць» прафесійныя кухары. Праявіць свае таленты ёсць шанц у іншым. Курсанты сваімі рукамі ствараюць вулічныя дэкаратыўныя кампазіцыі, а таксама размалёўваюць не горш, чым прафесійныя мастакі, некаторыя службовыя будынкі. Для тых, хто не можа ўявіць свайго жыцця без спорту, уладкаваны стадыён на 750 месцаў, які абсталяваны бегавой дарожкай, а таксама пляцоўкамі для гульні ў футбол, валейбол, баскетбол.

Ёсць магчымасць падумаць і пра духоўнае. На тэрыторыі цэнтра знаходзіцца храм, асвячоны ў гонар велікамучаніка Георгія Перамаганоса. Частка ўнутранага ўбрання храма — душэўныя падарункі ад абласных упраўленняў дэпартамента. Побач з храмам — алея маладых дрэў, якая была высаджана ў маі гэтага года прадстаўнікамі краін — удзельніц СНД падчас семінара-нарады па абмене вопытам у ахоўнай дзейнасці.

А беларускім спецыялістам сапраўды ёсць што расказаць. Дэпартамент ахоўвае больш за 208 тысяч аб'ектаў па ўсёй краіне: ад дач да консульстваў і буйных гісторыка-культурных комплексаў. Акрамя таго, спецыяльны аддзел міліцыі дэпартамента забяспечвае суправаджэнне грузаў і транспартных сродкаў, ажыццяўляе асабістую ахову фізічных асоб. Толькі аўтамабіляў з рознымі відамі тавараў канваіруюць штогод звыш 11 тысяч.

А вось і яшчэ больш уражальная лічба: за дзевяць месяцаў гэтага года нарады груп затрымання Дэпартамента аховы звыш 453 тысяч разоў прыбывалі да месцаў злачынстваў і здарэнняў. А пачыналася ўсё з простых вартоўняў...

Дар'я КАСКО. *kasko@zviazda.by*

■ Лепшае

Агульны стаж — тры стагоддзі

РАЗАМ НА СЛУЖБЕ І ДОМА

У Віцебску адбыўся фінал рэспубліканскага конкурсу Міністэрства ўнутраных спраў «Сям'я! Служым разам!» На ім шанавалі пераможцаў абласных конкурсаў — 14 сямейных пар з усіх абласцей краіны. Як падлічылі арганізатары, агульны стаж службы фіналістаў — больш за 300 гадоў.

На мерапрыемстве ў канцэртнай зале «Віцебск», дзе, дарэчы, праводзіцца дзіцячы конкурс фестывалю «Славянскі базар», было цікава. Перад пачаткам афіцыйнай цырымоніі свае майстэрства прадэманстравалі кінолагі Дэпартамента аховы. Можна было ўбачыць рэтра-аўто, якія калісьці выкарыстоўваліся для службовых задач. Шмат ахвотных было сфатаграфавацца з супрацоўнікамі ў форме паслярэвалюцыйных часоў, савецкага ўзору.

Адбыліся прэзентацыі малюнкаў дзяцей удзельнікаў конкурсу і насценных газет, прысвечаных выправаванням абласных этапаў. Сем'ям, каб трапіць у фінал, у ліку іншага, трэба было зрабіць відэапрэзентацыю.

У пачатку ганаровай часткі падзеі **намеснік міністра ўнутраных спраў генерал-маёр міліцыі Аляксандр КОБРУСЕЎ** падкрэсліў, што сем'і-фіналісты — гонар МУС. З іх можна браць прыклад. Яны вядуць здаровы лад жыцця, удзельнічаюць у спартыўных, патрыятычных і выхаваўчых акцыях.

Павіншавалі фіналістаў і **начальнік УУС Віцебскага аблвыканкама Іван КУБРАКОЎ, старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір ЦЯРЭНЦЬЕЎ, архіепіскап Віцебскі і Аршанскі Дзімітрый.**

Сярод тых, хто атрымаў падзякі ад кіраўніцтва МУС, дыпломы, памятныя падарункі — сям'я Вараб'ёвых. Падпалкоўнік Ігар Станіслававіч і старшы лейтэнант Марыя Іосіфаўна служаць у віцебскай вайсковай часці 5524 унутраных войскаў, 20 і 9 гадоў адпаведна. Гадуюць 15-гадовую дачку Карыну і 13-гадовага сына Аляксея. Дзеці вучацца ў Віцебскім кадэцкім вучылішчы, марацць таксама служыць у праваахоўных органах. Такім чынам, можа з'явіцца сапраўдная дынастыя. Муж і жонка ўжо тройчы раз бралі ўдзел у конкурсе, а ў фінал выйшлі ўпершыню.

Безумоўна, такія акцыі — добры ўклад у папулярызацыю службы ў органах унутраных спраў і ўнутраных войсках МУС. Штогод усё больш тых, хто хоча прысвяціць сябе ахове правапарадку. І, канешне, цудоўна, калі ствараюцца сем'і! Каханне, узаемаразуменне — гарантыя шчаслівага сямейнага жыцця.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
pukshanski@zviazda.by

■ Нарада

Падазроных у цяжкіх злачынствах выяўляюць за суткі

У сталіцы прайшла калегія Міністэрства ўнутраных спраў

На парадку дня шырокае кола пытанняў: ад эфектыўнасці работы асобных падраздзяленняў да па-ранейшаму актуальнай прафілактыкі, у прыватнасці, якая датычыцца прадухілення гвалту ў сям'і.

Адна з тэм — рэгістрацыйна-ўліковая дысцыпліна ў органах унутраных спраў. Гэтаму пытанню ўдзяляецца прынцыповая ўвага, паколькі ад дакладнага выканання заканадаўства аб прыёме, рэгістрацыі і разглядзе заяў грамадзян залежыць магчымасць хуткага раскрыцця злачынстваў і выкрыцця асоб, якія ўчынілі супрацьпраўныя дзеянні.

На пасяджэнні таксама абмяркоўвалася эфектыўнасць работы аператыўна-дзяжурных службаў органаў унутраных спраў. Толькі за першыя дзевяць месяцаў гэтага года супрацоўнікі АДС зрэагавалі на 1,2 млн заяў і паведамленняў, з якіх больш за 165 тысяч былі пра злачынствы. Пры гэтым выявіць падазраваных у пераважнай большасці выпадкаў удавалася на працягу дзяжурных сутак. Калі справа датычылася забойстваў — у 95% выпадкаў, наўмысных цяжкіх цялесных пашкоджанняў — у 98%, разбояў і рабаванняў — у 86%. Аднак, на думку кіраўніцтва ведамства, у дзейнасці службы ёсць недахопы, ліквідацыя якіх дапаможа ўдасканаліць яе работу.

Увагу ўдзялялі і тэме агульнай і індывідуальнай прафілактыкі правапарушэнняў, якая прадухіляе гвалт у сям'і. Па выніках дзевяці месяцаў бягучага года колькасць зарэгістраваных бытавых забойстваў у параўнанні з папярэднім перыядам знізілася на 8%, а наўмысных цяжкіх цялесных пашкоджанняў — амаль на 10%. У дачыненні да сямейных скандалістаў усё часцей прымяняюцца ахоўныя прадпісанні: іх колькасць узрасла з 2,2 тысяч да 3,9 тысяч. Усяго сёлета задакументавана больш за 37,5 тысячы адміністрацыйных правапарушэнняў, учыненых у побыце, такіх як дробнае хуліганства, абраза, прычыненне цялеснага пашкоджання, нанясенне пабояў, прычыненне болю, фізічных або псіхічных пакут і іншае

■ Духоўнасць

СЛОВА ДА БОГА

Пры ЛПП асвяцілі храм

Гісторый, калі людзі, якія перажываюць крызісныя моманты ў жыцці, звяртаюцца да Бога, не мала. Распаўсюджана гэтая з'ява і сярод тых, хто знаходзіцца ў месцах пазбаўлення волі — сама абстаноўка спрыяе таму, каб пераасэнсаваць свае ўчынкі. Цяпер магчымасць памаліцца ў паўнавартасным храме ёсць і ў тых, хто ўтрымліваецца ў лячэбна-працоўным прафілакторыі №3, што на Случчыне.

Паколькі ў ЛПП трапляюць тыя, хто пакутуе ад алкагольнай залежнасці, месца пад будаўніцтва храма было асвечана ў гонар пакутніка Ваніфацыя — нябеснага заступніка цвярозасці. Адбылася гэта падзея яшчэ ў 2005 годзе, з таго часу ішоў збор ахвяраванняў на ўзвядзенне трывалага і прыгожага збудавання. Збіралі сродкі ўсёй грамадой: не засталіся ў баку і грамадзяне, якія ўтрымліваюцца ў ЛПП, супрацоўнікі ўстановы, іх калегі з крымінальна-выканаўчай сістэмы. Так, напрыклад, дах храма з'явіўся стараннямі кіраўніцтва дзяржаўнага прадпрыемства «Чатырнаццаць», якое размешчана ў вёсцы Навасады Барысаўскага раёна: яно перадало неабходныя бляшаныя лісты.

Атрымалася завяршыць будаўніцтва пасля таго, як летась ЛПП у Паўлаўцы ўзначаліла **падпалкоўнік унутранай службы Алеся ГОРБЕЛЬ.** Яна з імпэтам узялася за справу і матывавала асабовы склад зрабіць усё магчымае, каб дзверы храма расчыніліся ў найбліжэйшы час.

– Да гэтага я служыла ў жаночай калоніі ў Гомелі, дзе якраз пачалося будаўніцтва храма. І гэта каласальная праца! А ў Паўлаўцы будынак быў ужо гатовы, заставалася толькі ўнутранае аздабленне і ўбранне. Тут праводзілі некаторыя абрады, напрыклад, асвячалі велікодныя дары, але літургію не служылі, бо не было неабходных атрыбутаў, – адзначала начальнік прафілакторыя.

У выніку першага кастрычніка епіскап Слуцкі і Салігорскі Антоній правёў абрад асвячэння храма і адслужыў першую літургію. На ўрачыстай падзеі прысутнічалі намеснік начальніка дэпартамента выканання пакаранняў МУС палкоўнік унутранай службы Уладзіслаў Мандрык, намеснік начальніка ўпраўлення гэтага ж дэпартамента МУС па Мінску і Мінскай вобласці падпалкоўнік унутранай службы Ігар Гаеўскі, намеснік старшыні Слуцкага райвыканкама Ларыса Дабравольская, а таксама святары, супрацоўнікі ўстановы і члены іх сем'яў і, канешне ж, тыя, для каго храм быў пабудаваны ў першую чаргу — жанчыны, якія ўтрымліваюцца ў ЛПП.

– Храм адкрыты штодня дзве гадзіны раніцай і дзве гадзіны ўвечары, каб яго маглі наведаць тыя, хто працуе і ў першую, і ў другую змену. У дні вялікіх рэлігійных свят служыцца літургія, апошняя адбылася на Пакроў Прасвятой Багародзіцы. У памінальную суботу пройдзе паніхіда, – расказала Алеся Горбель.

Так што асвячэнне храма — не адзіны крок у падтрымку вернікаў: кіраўніцтва прафілакторыя плануе і надалей супрацоўнічаць з прадстаўнікамі Слуцкай епархіі, каб несці тым, каму гэта так неабходна, духоўную асвету.

Фота Алеся ДАСТАНКА, Яўгена ГАНУША

■ На дарозе

За няпамятлівасць не пакараюць

Якія магчымыя змены КаАП закрануць кіроўцаў

Парламент разглядае законапраект з прапановай Міністэрства ўнутраных спраў перапрацаваць шэраг артыкулаў Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях. У прыватнасці, змены закрануць і вадзіцеляў: пакаранне за некаторыя віды парушэнняў правілаў дарожнага руху можа стаць менш суровым, а за іншыя — больш строгім.

Так, забытыя дома дакументы больш не будуць прычынай атрымаць папярэджанне або заплаціць штраф памерам у дзве базавыя велічыні. Дадатковая адказнасць не настане і за паўторнае на працягу года перавышэнне хуткасці больш чым на 20 км/гадз. Але гэта не значыць, што парушальнік застанецца беспакараны: ён павінен будзе заплаціць належны штраф ад 5 да 15 базавых велічынь, але правоў не пазбавіцца. Штраф за адсутнасць страхоўкі ў выпадку аварыі можа скласці ад 5 да 10 базавых, у той час як цяпер лічба дакладная — 10 БВ.

Ёсць у законапраекце і пункты, якія заклікаты зрабіць адказнасць, наадварот, больш суровай. Так, прапануюць размежаваць пакаранне за перавышэнне хуткасці на 30 і больш кіламетраў у гадзіну. Пры перавышэнні ад 30 да 40 км/гадз. штраф застанецца ранейшы — ад 3 да 10 базавых, больш чым на 40 км/гадз. — штраф ужо ад 7 да 15 базавых велічынь.

Больш жорсткімі могуць стаць спагнанні і ў дачыненні да бяспраўнікаў за невыкананне патрабаванняў сігналаў рэгулявання, парушэнне правілаў перавозкі пасажыраў або іншых ПДР. Іх прапануюць караць таксама, як і кіроўцаў, якія стварылі аварыйную сітуацыю: штрафам ад 5 да 20 базавых велічынь з пазбаўленнем правоў на два гады альбо без пазбаўлення.

Аднак пакуль усе гэтыя пункты толькі частка законапраекта. Яшчэ не вядома, якія з іх увойдуць у канчатковую рэдакцыю. У парламенце спецыяльная група для абмеркавання прапаноў збярэцца ў лістападзе, пасля гэтага адбудзецца карэкціроўка законапраекта

Матэрыялы падрыхтавала Дар'я КАСКО. *kasko@zviazda.by*

■ Векапомнае

КАЗАЦЬ СТРАШНА, АЛЕ НЕАБХОДНА

Беларускія архівісты апублікавалі новыя дакументы па знішчаных у гады вайны вёсках, а таксама першыя расказалі пра трагедыю населеных пунктаў Расіі

Уладзіміру Мілянцеву з Шаркаўшчыны не было і двух гадоў, калі карнікі палілі яго родную вёску Свілы. Згарэла ўсё дашчэнту: ніводнай гаспадарчай пабудовы не засталося. Мясцовым жыхарам пашанцавала — партызанская разведка папярэдзіла: ідуць гітлераўцы.

Некалькі дзён людзі прасядзелі ў лесе, на балоце. Маленькі Уладзімір грэўся ў таткавых руках. «Праз тыдзень адна сям'я вырашыла паглядзець, што робіцца ў вёсцы, — расказвае жыхар спаленых Свілаў. — Як толькі яны ўвайшлі ў сваю хату — ззаду немцы. Сем чалавек згарэлі разам са сваёй хатай. Трое дзяцей, двое старых...»

Усяго ад рук карнікаў загінула 17 жыхароў вёскі. Тыя, хто насуперак холаду ды голаду засталіся ў лесе, разышліся па сваяках. Мілянцеві знайшлі прытулак у сваіх бацькоў у вёсцы Дубнікі. На папялішча вярнуліся толькі пасля вызвалення.

Больш чым 9200 вёсак зведала падобны лёс. Колькі бязвінных людзей загінула ў вогнішчы, па-зверску распаленым фашыстамі! Здаецца, пра сясцёр Хатыні, пра тыя населеныя пункты, якія адрадзіліся пасля вайны, ужо нямала расказана. Але шторaз у біяграфіі спаленых вёсак узнікаюць новыя факты. Асабліва, калі яшчэ жывыя сведкі тых бесчалавечных трагедый.

Многія з іх, на жаль, дагэтуль не маюць статусу ахвяр нацызму. Яны ніколі не атрымлівалі ніякіх кампенсацыйных выплат і не ўдзельнічалі ў гуманітарных праграмах. Але так было да нядаўняга часу. У межах міжнароднага праекта «Сацыяльная падтрымка людзям, якія выжылі ў спаленых беларускіх вёсках» больш як дзве тысячы беларусаў атрымалі матэрыяльную дапамогу ад берлінскага дабрачыннага аб'яднання «Кантакты».

— На жаль, сусветная грамадскасць не мае дакладнай інфармацыі аб знішчэнні беларускіх вёсак у гады Вялікай Айчыннай вайны, не ведае і аб такой катэгорыі ахвяр нацызму, як жыхары спаленых населеных пунктаў, — адзначае **каардынатар міжнароднага праекта «Сацыяльная падтрымка людзям, якія выжылі ў спаленых беларускіх вёсках» Наталля КІРЫЛАВА.** — Для большасці грамадзян сучаснай Германіі трагедыя беларускіх вёсак стала жудасным адкрыццём. Невыпадкова многія немцы захацелі аказаць матэрыяльную падтрымку тым, каму пашчасціла выратавацца.

Ужо каторы раз гісторыі спаленых беларускіх вёсак пераасэнсоўваюць і навукоўцы. Нашы архівісты выдалі ўжо не адзін зборнік дакументаў, успамінаў па праблематыцы. Але, відаць, кропка ў гэтым балючым для беларусаў пытанні яшчэ не пастаўлена — днямі ў Нацыянальным архіве Беларусі прэзентавалі адразу два зборнікі дакументаў і матэрыялаў «Спаленыя вёскі Беларусі. 1941—1944» і «Спаленыя вёскі Расіі. 1941—1944», у якіх падрабязна расказваецца аб нацысцкіх злачынствах, здзейсненых у гады вайны на тэрыторыі дзвюх нашых краін. Многія дакументы надрукаваны ўпершыню.

— Мы вяртаемся да тэмы, пра якую і казаць страшна, а не дай Бог перажыць тое, што зведалі жыхары спаленых вёсак, — перакананы **дырэктар Дэпартамента па архівах і справаводстве Міністэрства юстыцыі Віктар КУРАШ.** — Але толькі так мы можам захаваць памяць аб тых жахах вайны, а таксама папярэдзіць чарговыя спробы перапісаць гісторыю, прынізіць ролю беларускага і рускага народаў у Вялікай Айчыннай вайне. Памяць чалавека настолькі кароткая, таму наша задача — зрабіць усё магчымае, каб чалавецтва не забылася, што такое фашызм.

Калі тэма спаленых вёсак у нашай краіне ўзнімаецца рэгулярна, то для расійскай гістарыяграфіі такое грунтоўнае даследаванне па спаленых вёсках на іх тэрыторыі зроблена ўпершыню. Прычым гэта датычыцца не толькі савецкага часу: ніхто не браўся за тэму і ў гісторыі сучаснай Расіі. Сімвалічна, што ўнікальны для нашых суседзяў зборнік дакументаў і матэрыялаў падрыхтавалі беларускія навукоўцы і архівісты.

Па словах **дырэктара Фонду садзейнічання актуальным гістарычным даследаванням «Гістарычная памяць» (Масква) Аляксандра ДЗЮКАВА,** у Расіі таксама праводзіліся карныя аперацыі, але ў савецкі час не вялося ніякай работы хоць бы па стварэнні спісаў спаленых вёсак. «Такі ўлік вядзецца ў Беларусі, ва Украіне, на базе якіх ствараюцца сучасныя базы, даступныя анлайн, — кажа ён. — У нас жа ніхто гэтым ніколі не займаўся. Карыстаючыся сваім вялізным вопытам даследавання трагічных старонак нашага мінулага, беларускія калегі падрыхтавалі такое грунтоўнае даследаванне. Выканалі тое, чаго не зрабілі мы».

Расійскія даследчыкі спадзяюцца, што калі-небудзь і ў іх краіне з'явіцца база даных спаленых вёсак. Што да найбліжэйшай перспектывы, то згаданы зборнік неўзабаве будзе прэзентаваны ў Маскве.

Вераніка КАНЮТА. *kanyuta@zviazda.by*

■ Лепш папярэдзіць

УСЁ, ШТО ВЫ НЕ ВЕДАЛІ ПРА ІНСУЛЬТ

Кожную шостую секунду ў свеце хто-небудзь гіне ад інсульту. У нашай краіне ў зоне рызыкі знаходзяцца каля 2 мільёнаў чалавек

Наогул, гэта не абавязкова людзі пажылыя, але і маладыя, у якіх інсульт можа быць абумоўлены нейкімі генетычнымі асаблівасцямі або, скажам, спартыўнай траўмай. Але ў большасці выпадкаў размова ідзе пра лад жыцця і звычку клапаціцца пра сваё здароўе. Сацыяльны праект «У адным вымярэнні» звяртае ўвагу кожнага беларуса на праблему інсультаў і інфарктаў. Ініцыятыва належыць швейцарскаму брэнду Microlife, які вырабляе танометры для маніторынгу ціску і выяўлення мігальнай арытміі.

Звыш 32 тысяч беларусаў перанеслі летась інсульты. Не сакрэт, што захворванне нясе прамую пагрозу жыццю, і да нядаўняга часу 25 і болей пацыентаў з кожнай сотні гінулі ў выніку сасудзістай катастрофы. Большасць тых, што выжываюць, атрымліваюць інваліднасць і маюць патрэбу ў спецыяльным доглядзе. З павелічэннем працягласці жыцця захваральнасць будзе няўхільна расці, аднак намаганнямі сучаснай медыцыны за апошнія 10 гадоў смяротнасць ад інсульту ўжо ўдалося наблізіць да еўрапейскіх паказчыкаў. Сёння ў стацыянарах гіне каля 13 з сотні хворых з парушэннем мазгавога кровазвароту. Варта дадаць, што ўсіх такіх пацыентаў абавязкова дастаўляюць для атрымання неабходнай меддапамогі ў клінікі, дзе ёсць адпаведныя магчымасці для абследавання і лячэння.

Галоўны спецыяліст упраўлення арганізацыі медыцынскай дапамогі Міністэрства аховы здароўя Беларусі Святлана ХАДАСЕВІЧ падкрэслівае, што ў нас створана цэлая сістэма аказання неўралагічнай дапамогі — звыш 5,5 тысячы неўралагічных ложкаў у стацыянарах, працуе 1200 урачоў-неўролагаў. Акрамя таго, навыкамі неўролага валодае кожны ўрач агульнай практыкі. На выяўленне фактараў рызыкі, кантроль артэрыяльнага ціску скіравана дыспансерызацыя. Хуткая медыцынская дапамога мае дастатковае аснашчэнне. Прадугледжаны магчымасці дастаўкі пацыентаў у тыя арганізацыі аховы здароўя, дзе ёсць магчымасці для правядзення магнітна-рэзананснай і камп'ютарнай тамаграфіі галаўнога мозга. Для лячэння прымяняюцца трамбалітычная тэрапія, хірургічнае лячэнне і іншыя метады. Праануецца і рэабілітацыя.

На працягу шасці месяцаў праект «У адным вымярэнні» пройдзе ва ўсіх рэгіёнах краіны, а першай актыўнасцю стануць відэагісторыі вядомых беларусаў, якія сутыкаліся ў сваім жыцці з інсультам або інфарктам. Многія прызнанні прагучаць для шырокай аўдыторыі ўпершыню. На цэнтральных каналах можна будзе ўбачыць відэаролікі з удзелам заснавальніка партала TUT.BY Юрыя Зісера, гімнасткі Міліцыі Станюты, спявачкі Настассі Ціхановіч, спевака і тэлевядучага Георгія Калдуна, музычнага прадзюсара Макса Алейнікава, шоумена і тэлевядучага Андрэя Бонда і бізнесмена, стваральніка партала аб інсультах і інфарктах cardio.today Дзмітрыя Балашова.

— У рэгіёнах запланаваны сустрэчы з медыкамі і тэсціраванне танометраў новага пакалення, — тлумачыць **прадстаўнік брэнда «Мікралайф» Ганна АКУЛІЧ.** — Апараты абсталяваны ўнікальнай тэхналогіяй AFIB, якая дазваляе з імавернасцю 98 працэнтаў выявіць адну з прычын інсульту — мігальную арытмію. Мы раскажам малым і дарослым у рэгіёнах, як правільна мераць ціск, як папярэдзіць і распазнаць інсульт.

Афіцыйным партнёрам праекта стане партал «Здаровыя людзі». Тут можна будзе атрымліваць адказы на хвалюючыя пытанні па тэме. Можна адшукаць ролікі і інфармацыю аб тым, што рабіць да прыезду хуткай, да чаго быць гатовымі, калі нехта з блізкіх аказаўся ў рэанімацыі, як адбываецца рэабілітацыя. «Мала хто з нашых людзей разумее, што рабіць з інсультным пацыентам дома, — кажа **кіраўнік нацыянальнага партала аб ахове здароўя «Здаровыя людзі» Вольга СВЯТЛІЦКАЯ.** — Хворы чалавек не будзе бясконца знаходзіцца ў стацыянары, ён вернецца дадому і астатак жыцця правядзе ў сваёй сям'і, якая павінна быць гатовай да гэтага, ведаць, што ад яе патрабуецца. Аб усім гэтым мы і будзем гаварыць у рэгіёнах, куды накіруемся разам з «Мікралайфам».

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@zviazda.by

Як распазнаць?

Галаўны мозг умоўна можна параўнаць са складанай камп'ютарнай сістэмай: які блок паламаўся, такую сімптаматыку можна і атрымаць. Інсульт можа праходзіць абсалютна па-рознаму: у аднаго будуць адны праявы, у другога іншыя. Тым не менш лічыцца, што ёсць найбольш распаўсюджаныя сімптомы, якія нельга пакідаць без увагі, — трэба тэрмінова выклікаць «хуткую»: гэта моцная слабасць, парушэнне маўлення, руху, каардынацыі.

Трывожнымі сігналамі лічацца наступныя:

- ✓ вы папрасілі хворага ўсміхнуцца, але ўсмешка атрымалася «крывая», адзін бок вуснаў застаўся апушчаным уніз;
- ✓ вы папрасілі хворага падняць рукі ў становішчы седзячы на 90 градусаў або лежачы на 45 і затрымацца так на 5 секундаў, але яму гэта не ўдалося;
- ✓ вы папрасілі што-небудзь сказаць, але хворы пераствуляе словы, маўленне атрымліваецца нязвязанае.

Любая з гэтых прыкмет азначае неабходнасць выклікаць «хуткую». Сучасным метадам меддапамогі ў такіх выпадках лічыцца выкананне тромбалізісу. Звычайна тромб пад уздзеяннем прэпарату павінен рассмактацца, але здараецца такое не заўсёды. Ёсць, на жаль, пакуль выпадкі, калі медыцына бяссільная.

Які ў вас ціск?

За выключэннем рэдкіх выпадкаў інсульты абумоўлены некалькімі агульнымі прычынамі.

1. **Артэрыяльная гіпертэнзія.** Ціск трэба мераць калі не штодня, то ў пэўнай ступені рэгулярна. Калі некалькі разоў вы атрымалі значэнні звыш 140/90 мм рт. сл. (замежныя даследчыкі, дарэчы, сцвярджаюць, што пачынаючы ўжо са 115/75 выяўляецца сувязь з рызыкай неспрыяльнага развіцця падзей), то варта весці размову пра паталогію, якую нельга пакідаць без кантролю. Пры павышаных лічбах, устаноўленым дыягназе не абысціся без медыкаментознай тэрапіі.

2. **Гіперхалестэрынемія.** Павышаны ўзровень халестэрыну прыводзіць да ўтварэння атэрасклератычных бляшак, якія ў сваю чаргу могуць прыводзіць да звужэння артэрый галаўнога мозга.

3. **Курэнне, алкаголь.** Вечныя ворагі здароўя.

4. **Гіпадынамія.** Вядома, што дэфіцыт руху вельмі шкодзіць сардэчна-сасудзістай сістэме.

5. **Узровень глюкозы.** Яе павышэнне прыводзіць да паталагічных змен у сасудах. Дарэчы, узровень глюкозы і халестэрыну можа адрозніваецца ў залежнасці ад таго, дзе і як вам праводзілі аналіз. Таму на ўсіх бланках аналізаў, якія вы атрымліваеце, напісаны нарматыўныя значэнні канкрэтна для дадзенай лабараторыі. Той жа ўзровень глюкозы для капілярнай або венознай крыві будзе пазначацца ў розных лічбах. Раней для ўзроўню глюкозы верхняй нормай лічылі 5,5 ммоль/л, цяпер гэта норма набліжаецца да 6.

6. **Мігальная арытмія.** Гэта парушэнне рытму сэрца, калі яно скарачаецца часцей, чым трэба — звыш 60—80 удараў за хвіліну — і хаатычна. Пры такой паталогіі не адбываецца адэкватнага забеспячэння крывёй перыферычных органаў і тканак. Акрамя таго, павышаецца рызыка тромбаўтварэння ў сэрцы: трамбы могуць з токам крыві трапіць у той жа галаўны мозг, што і абумовіць інсульт.

Гэтыя фактары рызыкі звычайна заяўляюць аб сабе ў больш пажылым узросце, аднак спецыялісты рэкамендуюць і маладым цікавіцца пералічанымі паказчыкамі. Калі вы самастойна здавалі аналізы, мералі ціск і выявілі штосьці далёкае ад нормы, неабходна ісці да ўчастковага ўрача або ўрача агульнай практыкі.

■ Простая мова

ДАЖЫЦЬ ДА ВЯСНЫ

Мабільнікі звіняць паўсюль і на ўсе галасы. З найбольш нечаканых у людных месцах — кукарэканне, плач немаўляці, беларускія «Тры чарапахі»,
«...А калі не спяваць аб радзіме» ды, магчыма...
Надоечы, вечарам, у трамваі загучала бадзёрае:
«А я ў печы не паліла, мілы мой міленькі, а я есці не варыла, голуб мой сівенькі...»
Некаму, трэба разумець, жонка званіла. Нагадвала, што вячэры няма? Ці папярэджвала, каб у краму зайшоў?

Каб зразумець...

Горад. Вуліца. Паток машын, але ж набліжэнне гэтай і чуваць, і відаць здалёку, бо яна — з сірэнай, з мігалкай — ляціць, як маланка: ратуе, відаць, нейчае жыццё...

Але ж вось кіроўца тармозіць (губляе час) — стараецца плаўна пераехаць так званага ляжачага паліцэйскага і не можа — хворага (ці ўжо ледзь жывога?) у «хуткай» добра падкідае...

Кажуць, гэтыя штучныя перашкоды на шляху машын сябе не апраўдалі, месцамі іх збіраюцца зносіць.

...Некага, як трэба разумець, падкінула?

Ці не давезла?

Жыццё і анекдот

Новы дзень — новыя навіны. Альбо старыя — проста абставіны іншыя. На той раз у кватэру, больш падобную на прытон, сышлася кампанія, туды ж нехта з «дабрадзеяў» падагнаў біклагу з этылавым спіртам. Пачастунак скончыўся рэанімацыяй і ахвярамі.

Жыццё, карацей, як той анекдот.

Паводле яго, трое бамжоў даcталі буталь сумнеўнага спірту і адразу прылажыліся, ад чаго адзін знежывеў, прычым літаральна: памералі пульс — няма, наогул...

Двое другіх спужаліся, бо гэта ж не жартачкі — памёр чалавек. Яны не разумелі хіба, з-за чаго, бо пілі ж няшмат і нічога дрэннага: спірт у бутлі — і на пах, і на смак...

Каб пераканацца, яны зноў яго панюхалі, зноў пакаштавалі (зааднo — памянулі памерлага), пасля чаго нябожчыкаў... стала больш: і другі з мужчын, што называецца, ногі выцягнуў.

Трэці з кампаніі тады зусім расстроіўся: бачыў жа і дваіх нежывых, і астатак спірту. «А-а, — сказаў, была ні была: лепей пузу лопнуць, чым дабру прапасці». І выпіў.

...Анекдот як жыццё.

«Если бы молодость знала...»

Раніцой па буднях ці не ўсё насельніцтва прыгарадных вёсак, гарадоў і мястэчак едзе ў Мінск — хто на працу, хто на вучобу... Бліжэй да вечара яно, тое ж насельніцтва, вяртаецца назад: сесці (бо стоячы не пачытаеш) у электрычцы няма дзе. Ці ўсё ж...

— Тут занята, — рассеўшыся Станіславай строга папярэджвае немаладая бландзінка.

— Усё? — удакладняю з надзеяй.

Пытанне ёй, відавочна, не падабаецца, бо змушае пасунуцца — адно месца вызваліць. Другое (насупраць) яна працягвае «трымаць» і, можна сказаць, да апошняга: перад самым адпраўленнем цягніка (бландзінка знервавалася) у вагон заходзіць яе чаканы — высокі, запыханы стары.

— Дзе ты быў? Дзе твой тэлефон? — усчынае допыт жанчына.

— Ды я... Ды ты..., — бездапаможна лапоча яе спадарожнік, выціраючы пот і здымаючы шапку, шалік...

— Ты б яшчэ кажух уздзеў, — аж зелянее ад злосці бландзінка. — На дварэ плюс 15!

— Мілая, дык я ж на працу табе званіў, — кажа ў апраўданне мужчына, — я пытаўся, што апрануць? Ты сказала: «Хоць што». Дык я во гэту куртку знайшоў...

Пад ёй, пуховай (мужчына памалу распранаўся) быў пінжак, пад пінжаком — світар, пад світарам — рубашка і нават з гальштукам...

— Ну як дзіця! Мазгоў зусім нямашака, — бог ведае каму расказвала бландзінка. — Абы як адзеўся, тэлефон не ўзяў, на поезд ледзьве паспеў... Можа, яшчэ і хлеб не купіў?

— Не, ну што ты, — узрадаваўся мужчына, — хлеба я набраў! Праўда, не той, што ты хацела (ён дастаў з кішэні цыдулку). Гэткага ў краме не было, быў таннейшы. Я тры булкі ўзяў...

— Навошта?! Мы што — сушыць яго будзем?! — ледзь не плакала жанчына.

— Мілая, ты злуешся. Я вінаваты. Кажы: што я зрабіў не так? — пытаў стары.

— Усё! — у роспачы кінула жонка, адвярнуўшыся да акна і даўшы зразумець, што на гэтым размова скончана.

...Далей яны ехалі моўчкі (хоць дзед — на твары было напісана — і хацеў бы пагутарыць): можа, крыўдавалі адно на аднаго, можа, успаміналі, якія былі шчаслівыя (ён — ажаніўшыся з маладзейшай — гадоў на 25, яна — выходзячы замуж за старэйшага, відаць, прыгожага і не беднага)...

А можа, думалі, што жыць ім было добра, а вось як дажываць...

Чужыя беды — наша суцяшэнне

Старыя дамы-кварталы — старыя камунікацыі з усімі адсюль наступствамі ў выглядзе частых парываў, аварый ды адключэнняў вады. І гарачай бы паўбяды (прабачце за рыфму), — часам не бывае ніякай. А калі да гэтага зазімкам няма і цяпла...

— Для жыцця ну ніякіх умоў, — скарджуся знаёмым. І тыя згаджаюцца. Абрывае толькі адна:

— А як у турме? — пытае яна.

І сапраўды, як? З вадой ды ацяпленнем, магчыма, не горш. А з усім астатнім?

Суцяшае хіба адно — суд у нас справядлівы: як казаў нехта з гумарыстаў, калі не вінаваты, больш за тры гады не дадуць.

Родныя? Розныя

Хата як хата была — звычайная, вясковая: два акенцы да вуліцы, ганак, калодзеж, сад... Сто разоў праязджай — вока не зачэпіцца, пакуль...

З год таму вокны-дзверы ў той хаце крыж-накрыж забілі. Гаспадары, значыць, у лепшым выпадку, з'ехалі, у горшым...

Выглядала якраз на тое, на горшае, бо вясной, праз паўгода, вакол сялібкі ўжо кіпела работа: ставіўся новы плот, у хаце мяняліся вокны (што здзівіла — у адной палавіне). Да яе ж затым прыбудаваўся... яшчэ адзін ганак — асобны, а побач — прыбіральня, яшчэ адна...

Трэба разумець, нашчадкі, родзічы, двое — уступілі ў спадчыну і зараз, падзяліўшы яе *«в равных долях»*, будуць карыстацца — кожны сваёй.

Яшчэ і прыбіральняй.

Каза не казёл?

...Вядомы кінагерой прарочыў, што хутка не будзе нічога — ні кіно, ні тэатра, ні кніг, ні газет, — адно суцэльнае тэлебачанне.

І на ім, як часам здаецца, таксама не будзе — нічога (ну ці амаль...) апроч абрыдлай рэкламы. Ну можа яшчэ...

Адзін з каналаў рэгіянальнага вяшчання прымае заяўкі на віншаванні — з юбілеем, з вяселлем, з нараджэннем дзіцяці... І потым (трэба разумець, не бясплатна?) выконвае іх. Ну вось напрыклад. Экран тэлевізара, на ім «цаглінкаю» надпіс: «Віншаванне такой (далей — прозвішча, імя, імя па бацьку) альбо такому...» І буйным планам іх фота — асобна і разам з дзецьмі... З бацькамі, дома, на працы, на рыбалцы...

За імі, гэтымі кадрамі альбо паралельна, гучаць узнёслыя кампліменты ды пажаданні (у тым ліку непісьменныя, дрэнна зрыфмаваныя...), потым «праплывае» «мора кветак» і гучыць любімая песня (для жанчын, як правіла, з рэпертуару Стаса Міхайлава).

А дапаўняе гэту «карціну» бягучы радок: на экране (дапусцім) фота імянінніцы — на ганку нейкага крутога замежнага атэля (чатыры зоркі — гэта ж не абы што!), а ўнізе — прыватная абвестка аб тым, што прадаецца каза — белая, бязрогая, тэрмінова.

...За казла нехта, відаць, адказаў бы. А за казу — не?

Прыклад

...Маленькая, худзенькая, бялявая гэта жанчына, відаць, да скону застанецца Кірачкай, хоць тым часам ужо бабуля.

Унучкі ў яе пацешныя. Дзве. Праўда, малодшую Кірачка рэдка бачыць, бо сын з нявесткай разведзены... Як і зяць з дачкой.

Што цікава, Кірачка з мужам таксама: гады са тры ўсяго пажыла, а потым...

Адна дзяцей гадавала. Былы яе хіба грошы прысылаў ды прыязджаў на вяселлі.

Віняўся тады перад Кірай і дзецьмі, казаў, што дурны быў, што не трэба было спяшацца разводзіцца, што ў новых шлюбах анічога лепшага не знайшоў, напрамілы бог прасіў маладых, каб не паўтаралі яго памылак.

Словы, падобна, сілы не мелі.

А вось учынкі...

Дажыць да вясны

...Нейкі месяц таму маці, нягледзячы на свае хваробы, даглядала хворага бацьку. Рухавая была, часам нават вясёлая. А дагле́дзела — «спрадкавала», правяла ў апошні шлях, і як падмянілі: стала блытаць дні і таблеткі, забывацца есці і зачыняць комін, перастала пазнаваць людзей. «Яе нельга пакідаць адну», — пасля саракавін сказаў старэйшы з сыноў, і ўсе паглядзелі на малодшага: той жыў у найбольшай кватэры.

І сапраўды, месца для маці ў яго хапіла б, але...

Гэта нявестка ніколі не любіла свякроў, а свякроў — нявестку.

— Лепей я забяру, — сказала меншая з дачок, якую тут жа асеклі пытаннем: «Куды? Пятай — у двухпакаёўку?»

— Можна б да нас, — няcмела завяла тады большая, — але ж мой Васёк...

(Васёк яе, дарваўшыся да гарэлкі, зноўку ляжаў без памяці).

— А хай ва ўсіх пажыве, — выдаў зяць непітушчы.

— І праўда, — падтрымалі яго сямейнікі, — нас жа пяцёра. У кожнага па месяцы, а там, глядзіш, і вясна... І ў вёску можна... І добра ўсім.

«Так-так, добра, — гледзячы на дзяцей, думала маці. — За месяц нікога, дасць бог, не абцяжару, нікому не збрыдзею... Можа, і дажыву... Да вясны».

Надзея...

Валянціна ДОЎНАР.
dounar@zviazda.by

■

■ Прававая гасцёўня

Перш чым судзіцца ды дзяліцца,

вырашыце пытанні праз шлюбны дагавор

Мы з мужам не жывём тры гады, але афіцыйна шлюб не скасавалі. У нас трое дзетак. Дачка (23 гады) — інвалід І групы (сіндром Даўна), другая дачка (18 гадоў) і сын (10 гадоў). Маем дом, гаспадарчыя пабудовы, два гаражы, машыну.

У 2011-м збудавалі 2-пакаёвую кватэру, паколькі нам не хапала «квадратаў» на ўсю сям'ю з прыцягненнем крэдыту на 40 гадоў. У доме цяпер жыве муж (сярэдняя дачка там прапісаная, але жыве са мною). У кватэры прапісаны я, старэйшая дачка-інвалід і сын, якія жывуць са мной. Гэтая нерухомасць афармлена на мяне, і я штомесяц выплачваю за яе крэдыт. Збіраемся з мужам скасаваць шлюб і дзяліць маёмасць. Мяне цікавіць, ці будзе ўваходзіць у падзел маёмасці кватэра, дзе я жыву, і за якую плачу і яшчэ буду плаціць крэдыт?

Наталля ІВАНОВА,
Гомельская вобласць.

На пытанне адказвае **Кацярына ПЯТРОВІЧ, член Мінскай гарадской калегіі адвакатаў, адвакат адвакацкага бюро «Дубавец і партнёры»:**

— Згодна з артыкуламі 23 і 24 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб шлюбе і сям'і, маёмасць, прыдбаная мужам і жонкай падчас шлюбу, з'яўляецца іх агульнай сумеснай уласнасцю. Пры гэтым няма розніцы, на каго з сужэнцаў яна набыта (афармлена) або хто з іх уносіў за маёмасць грошы. Муж і жонка маюць роўныя правы валодання і распараджэння маёмасцю і, пры падзеле гэтай агульнай сумеснай уласнасці, долі сужэнцаў прызнаюцца роўнымі, калі іншае не прадугледжана шлюбным дагаворам.

Такім чынам, кватэра, пабудаваная і зарэгістраваная на праве ўласнасці за вамі ў 2011 годзе ў перыяд шлюбу будзе з'яўляцца агульнай сумеснай уласнасцю сужэнцаў і таксама падлягаць падзелу. Запазычанасць па крэдытным дагаворы, між іншым, вы таксама маеце права падзяліць з мужам.

Перш чым падаваць заяву на скасаванне шлюбу, раю вам з мужам заключыць шлюбны дагавор, дзе прапісаць усе пытанні, якія датычацца падзелу маёмасці. Акрамя таго, суд упраўе адступіць ад прызнання доляў роўнымі, улічваючы інтарэсы непаўналетніх дзяцей і недзеяздольных паўналетніх, якія маюць патрэбу ў дапамозе, або інтарэсы аднаго з сужэнцаў, якія заслугоўваюць увагі. Пры падзеле маёмасці судом улічваецца таксама агульныя долі мужа і жонкі і правы па абавязацельствах, якія ўзніклі ў інтарэсах сям'і.

Шаноўныя чытачы, калі ў вас узніклі пытанні юрыдычнага характару, дасылайце іх на наш паштовы або электронны адрас sidarok@zviazda.by. У «Прававой гасцёўні» разам са спецыялістамі Мінюста і іншых устаноў мы будзем шукаць на іх адказы

■

■ Да ведама

ДАІ ЗАКЛІКАЕ ЗАХОЎВАЦЬ ПРАВІЛЫ ПЕРАВОЗКІ ДЗЯЦЕЙ

Адначасова з гэтым заклікам да бацькоў напярэдадні школьных канікулаў Дзяржаўтаінспекцыя ўзмоцніць кантроль за няўхільным выкананнем правілаў бяспечнай перавозкі дзяцей.

«Адпраўляючыся ў паездку на аўтамабілі, не забывайце аб захаванні правілаў бяспекі пры перавозцы непаўналетніх пасажыраў. Дзіця да 12 гадоў павінна перавозіцца з выкарыстаннем спецыяльнага ўтрымліваючага прыстасавання, а дзяцей больш старэйшага ўзросту неабходна прышпільваць стандартным рэменем бяспекі.

За 9 месяцаў на дарогах краіны загінула 14 дзяцей, 207 атрымалі траўмы рознай ступені цяжкасці. Сярод дзяцей, што атрымалі ў ДТЗ смяротныя траўмы — шэсць пасажыраў, сем пешаходаў, адзін веласіпедыст. Па віне кіроўцаў пацярпелі 148 з 221 дзіцяці (67 працэнтаў).

90 дзяцей атрымалі траўмы, з'яўляючыся пасажырамі транспартнага сродку. Пры гэтым 40 працэнтаў непаўналетніх перавозіліся без выкарыстання ўтрымліваючага ўстройства ці рэменя бяспекі.

Ужо ў кастрычніку загінулі тры дзіцяці, якія перавозіліся з парушэннем устаноўленых правілаў».

Сяргей РАСОЛЬКА. *rs@zviazda.by*

■

■ Кінакрокі

Марсэль МАЙГА: «Беларусь сваімі фільмамі не прарэкламавана за мяжой»

Міжнародны кінафестываль у нямецкім горадзе Котбус, што робіць акцэнт на Усходняй Еўропе, сёлета паказаў спецыяльную праграму беларускага кіно. З той нагоды, што беларускія фільмы ў адзіночку, а тым больш серыямі рэдка трапляюць на еўрапейскія міжнародныя кінафорумы, паказ багатай котбускай падборкі «Special: Belarus» можна лічыць надзвычайнай падзеяй. Мы сустрэліся з Марсэлем Майга, што аглядзеў каля сотні створаных за апошнія гады беларускіх фільмаў, размеркаваў іх па некалькіх групах і сабраў цэлую праграму, што мусіць рэпрэзентаваць сучасны беларускі кінематограф. Дарэчы, большая частка яго выбару канцэнтруецца на маладых незалежных рэжысёрах, што здымаюць без вялікіх грошай і, магчыма, нават на аматарскім узроўні ці ў эксперыментальным кірунку, але ў той жа час ствараюць пэўны вобраз таго, што ў Беларусі хвалюе маладых людзей.

— Чаму Котбускі кінафестываль вырашыў стварыць праграму «Special: Belarus»?

— Мы ўжо шмат гадоў думалі пра гэта, бо нашы веды пра беларускае кіно абмяжоўваліся класікай пра вайну і некаторымі рэдкімі карцінамі накшталт «Акупацыя. Містэрыі» Андрэя Кудзіненкі. На Котбускім кінафестывалі мы прадстаўляем усю Усходнюю Еўропу, але беларускія фільмы да нас амаль не даходзяць, я магу ўспомніць толькі дзіцячыя карціны, праўда, яны паказваліся даўно. Таму мы вырашылі прадставіць беларускую кінематаграфію інакш, паглядзець, што тут адбываецца ў ігравым і дакументальным кіно, наколькі розныя фільмы па жанрах і тэмах у ёй з'яўляюцца. Не можа ж быць, каб Беларусь не была ўключана ў кінапрацэс. Мы супрацоўнічаем з мінскім кінафестывалем «Лістапад», але, на жаль, ён праходзіць адначасова з котбускім, і мы не можам прыехаць у Мінск, каб паглядзець свежыя беларускія фільмы. Таму для стварэння «Special: Belarus» нам спатрэбілася шмат часу.

— Як вы шукалі і адбіралі карціны для праграмы?

— Нам дасылалі афіцыйныя заяўкі, але, апроч гэтага, я атрымаў шмат спасылак і дыскаў ад рэжысёраў пасля свайго красавіцкага візіту ў Мінск, дзе на адмысловай сустрэчы з беларускімі фільммэйкерамі я заахвоціў іх прапаноўваць свае работы. Я паглядзеў усё, што атрымаў, — у цэлым каля ста фільмаў.

— Сёння незалежнае кіно ў Беларусі перацягвае на сябе коўдру, і хоць гэта сапраўды найцікавейшыя работы на нашай прасторы, яны часта застаюцца аматарскімі. У праграму «Special: Belarus» вы адабралі шмат такіх фільмаў. Мне падаецца, гэта толькі падкрэслівае няспеласць беларускага кінематографа, хоць некаторыя імёны і карціны маглі б дапамагчы стварыць яго больш прэзентабельны вобраз.

— Мы не ставілі за мэту прадэманстраваць усю разнастайнасць беларускіх фільмаў, уключаць у праграму рэтраспектыўныя паказы і паказаць развіццё беларускага кіно ад пачатку да сённяшняга дня. Мы хацелі даць уяўленне пра тое, што такое беларускі кінематограф сёння; паказаць, пра што імкнуцца выказацца маладыя людзі (а вы бачыце, што большасць беларускіх фільммэйкераў з нашай праграмы — моладзь, што здымае без падтрымкі і вялікіх бюджэтаў). На мой погляд, наша праграма здольна адлюстраваць, што адбываецца ў вашай краіне, хоць, вядома, такім чынам немагчыма стварыць завершаны вобраз. Але тут будуць паказаны вельмі розныя — ігравыя і дакументальныя, сур'ёзныя і смешныя карціны, маленькія анімацыйныя работы, эксперыментальныя, што мне падаецца незвычайным для беларускага кіно, кароткаметражкі праекта «Хранатоп». Мы хочам паказаць аўдыторыі, у тым ліку прафесійнай, якая не мае ніякага ўяўлення пра беларускае кіно, што гэта такое.

— Калі я правільна разумею, вы хацелі паказаць, што хвалюе беларускіх кінематаграфістаў, адпаведна і грамадства, але праграма, што будзе прадэманстравана на Котбускім кінафестывалі, як мне падаецца, не здольная стварыць прывабны вобраз беларускага кіно.

— Я так не думаю. Для мяне гэта добры вобраз кінематаграфіі, якая ўключае ў сябе тэмы, важныя не толькі для Беларусі, але і для ўсяго свету. Напрыклад, навакольнае асяроддзе, дамашні гвалт у дачыненні да жанчын, жыццё на мяжы (у гэтым выпадку на мяжы паміж Беларуссю і Еўрапейскім саюзам), якая раздзяляе сваякоў. Мне было цікава паглядзець дакументальную карціну «Тэст-730» пра маладых людзей, якія пасля заканчэння навучання атрымліваюць вопыт у месцы, куды іх размеркаваў універсітэт. Героі сустракаюцца з рэчаіснасцю, задаюцца пытаннем, добрая яна ці не, як яны могуць выкарыстаць гэты час. У Германіі маладыя людзі свабодныя рабіць тое, што яны хочуць, часта ўжо праз год ці два пасля пачатку навучання ва ўніверсітэце яны разумеюць, што выбралі няправільны накірунак, і пачынаюць нешта новае. Яны крыху разгублены перад такой колькасцю магчымасцяў, бо гэта складана — зразумець, чаго ты хочаш. Мне падаецца цікавым, што ўсе маладыя людзі, паказаныя ў фільме «Тэст-730», у выніку кажуць, што размеркаванне было для іх добрым досведам і яны шмат чаму навучыліся. То-бок, калі ты вымушаны рабіць нешта, што табе не падабаецца, і ты быццам губляеш час, калі ты не можаш зрабіць выбар сам, гэта не значыць, што ты не можаш атрымаць выгаду, што вельмі добра паказана ў фільме праз маладых доктара, геолага і настаўніка танцаў. Гэта толькі адзін прыклад, але я мог бы працягнуць і з іншымі фільмамі, якія выкрываюць, пра што думаюць маладыя людзі і як спрабуюць знайсці сваё месца ў грамадстве і жыцці.

— Магчыма, для паказу спецыяльнай праграмы беларускага кіно на еўрапейскім кінафестывалі наша кінематаграфія пакуль не дасягнула належнага ўзроўню і варта было б пачакаць некалькі гадоў, каб прадставіць сапраўды моцную праграму.

— Я так не думаю, на мой погляд, мы сабралі вельмі рэспектабельную праграму, агляд розных фільмаў, розных формаў і розных тэм. Сапраўды, не шмат фестываляў робяць праграмы беларускага кіно, але яны пра яго проста не ведаюць. У Котбусе нам таксама спатрэбілася шмат часу, каб прыехаць у Беларусь і паглядзець, што тут адбываецца. Ваша краіна для нас — terra incognita, шмат людзей не ведаюць, што гэта такое; калі я збіраюся наведаць Беларусь, некаторыя пытаюцца ў мяне, куды я еду, дзе такая краіна знаходзіцца. Гэта адна з прычын, чаму беларускія фільмы не трапляюць на вялікія кінафестывалі: Беларусь проста не прарэкламавана за мяжой сваімі фільмамі. Таму беларускія фільммэйкеры не едуць на вялікія фестывалі і не маюць бізнес-кантактаў, ваша краіна вядомая якраз у сектары вытворчасці, таму што вытворцы з іншых краін ведаюць, што пры стварэнні тэлесерыялаў альбо іншых праектаў могуць карыстацца пляцоўкамі, абсталяваннем і таннай рабочай групай у Беларусі. Але прадзюсарам у гэтай краіне няма чаго рабіць.

Поўную версію інтэрв'ю чытайце на сайце zviazda.by.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ. *katsyalovich@zviazda.by*

■ У закрытай прасторы

НАШЫ ФАТОГРАФЫ-ЖАНЧЫНЫ ПАКАЗВАЮЦЬ БЕРЛІНУ САВЁ БАЧАННЕ РЭАЛЬНАСЦІ

Мы толькі што вярнуліся з утульнай берлінскай галерэі aff, дзе 20 кастрычніка адкрылася выстаўка дванаццаці актуальных беларускіх фатографаў «Hold on/Let Go». Таццяна Лісоўская, Каця Смурага, Аляксандра Салдатава, Вольга Бубіч, Настасся Храловіч, наша калега Надзея Бужан і іншыя прадставілі ў Берліне свае дакументальныя, канцэптуальныя, асабістыя праекты. Чорна-белыя здымкі жыхаркі вёскі Зембін на белых сценах галерэі, кароткі фільм пра невідушчую жанчыну Наталлю Кавалевіч, праекцыя аўтарскіх серый беларускіх фатографаў-жанчын — асаблівая для нас экспазіцыя адкрылася для наведвальнікаў адным восеньскім вечарам у Берліне.

Галерэя aff утрымліваецца некалькімі фатографамі, сярод якіх, як яна сама сябе называе, канэктар выстаўкі «Hold on/Let Go» Франка Вольт. Ужо некалькі гадоў яна кантактуе з калегамі з Усходняй Еўропы: яшчэ ў 2012 годзе ў галерэі aff яна арганізавала выстаўку трох фотамастакоў з Грузіі, Украіны і прадстаўленай Аляксандрам Веледзімовічам Беларусі. Франка Вольт кажа, што хацела паказаць гледачу «рознае візуальнае і тэматычнае натхненне», таму што ў маладой нямецкай фатаграфіі дамінуюць некалькі вядомых фоташкол, і ў тым ліку Becher school.

Пасля арганізаванай экспазіцыі Франка асабіста наведала Беларусь, дзе пазнаёмілася з беларускай фатаграфіяй і беларускімі фатографамі бліжэй. «Мне падалося, што на сцэне беларускай маладой фатаграфіі жанчыны вельмі актыўныя і ўплывовыя. Я сама жанчына і ведаю, што з тым, каб цябе ўспрымалі і табе плацілі на адным узроўні з мужчынамі, узнікаюць цяжкасці. У мяне з'явілася ідэя ўдзяліць жанчынам-фатографам з Беларусі асобную ўвагу, таму што, як я заўважыла, іх праекты вельмі напружаныя і глыбокія: пра асабістыя гісторыі,

сацыяльныя ўмовы і структуры, вельмі разумнае і высокага ўзроўню мастацтва з усіх бакоў».

Выстаўка «Hold on/Let Go» паказвае розныя стылі фатаграфіі і розныя спосабы рэалізацыі сваіх ідэй беларускімі фотамастачкамі. Напрыклад, пасля наведвання Франкай выстаўкі Belarus Press Photo ў 2015 годзе будучай экспазіцыі быў забяспечаны журналісцкі погляд праз работы Надзеі Бужан, Настассі Храловіч і Вольгі Бубіч. Нельга было абысціся без канцэптуальных работ, якія ў галерэі aff зараз прадстаўлены Марыяй Святагор, Лесяй Пчолкай, Святланай Ярковіч і Жаннай Гладко. «Яны выкарыстоўваюць прастору фатаграфіі вельмі сучасна і адкрыта, не як сродак дакументацыі. Для перадачы сваіх ідэй у памяшканні для аўдыторыі яны камбінуюць, напрыклад, калаж, відэафільм і спецыяльны тып тактыльнай інсталяцыі». Сюды ж уключаны партрэтныя фотаработы Юліі Назаравай і Таццяны Шчарбіны.

«Я хацела прадставіць у галерэі не так добра вядомых аўтараў і падтрымаць маіх фаварытаў. Вядома, я кіравалася тэмамі: хацела паказаць шмат розных гісторый, але ў выніку атрымалася, што амаль усе прадэманстраваныя ў галерэі aff праекты датычацца сацыяльных і культурных умоў маладога пакалення ў Беларусі, становішча жанчын і тэмы сям'і. Гэта здарылася само сабой, без майго кіравання, — кажа Франка Вольт. — Нямецкія фатографы называюць сябе проста фатографамі. Гэта незвычайна — сказаць, што ты «візуальны мастак», і бачыць медыяасяроддзе шырэйшым, у цеснай сувязі з відэа і мастацтвам калажа. Гэта будзе добрым натхняльным унёскам для маёй берлінскай аўдыторыі. Трэба сказаць яшчэ, што ў беларускай фатаграфіі вельмі эмацыянальны і эстэцкі падыход, які моцна адрозніваецца ад сучаснай нямецкай фатаграфіі. Я не хачу сказаць, што яна не кажа пра рэальнасць, але сацыяльныя пытанні яна перадае паэтычна, дае гледачу магчымасць аб'яднаць факты з эмоцыямі. Беларускія фатографы маюць што расказаць пра сваю краіну і пра грамадства, у якім яны жывуць. І гэта вельмі цікава для берлінскай аўдыторыі, таму што гэта іншая сацыяльная і палітычная сітуацыя, пра якую мы павінны ведаць больш».

Выстаўка ва ўтульнай галерэі на ўтульнай берлінскай вулачцы з ліхтарамі і пажаўцелым лісцем, дзе кожны мінак можа адрэагаваць і нават з бутэлькай піва ў кішэні зайсці паглядзець, што на гэтых сценах вісіць (я сапраўды такіх бачыла), магчыма, не будзе нечым надзвычайным для насычанага падзеямі Берліна, затое шматпланава паказа фатаграфію беларускіх жанчын. Спадзяёмся, экспазіцыя, што працягнецца ў галерэі aff да 12 лістапада (калі хто будзе ў Берліне, можа завітаць), будзе мець працяг.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@zviazda.by

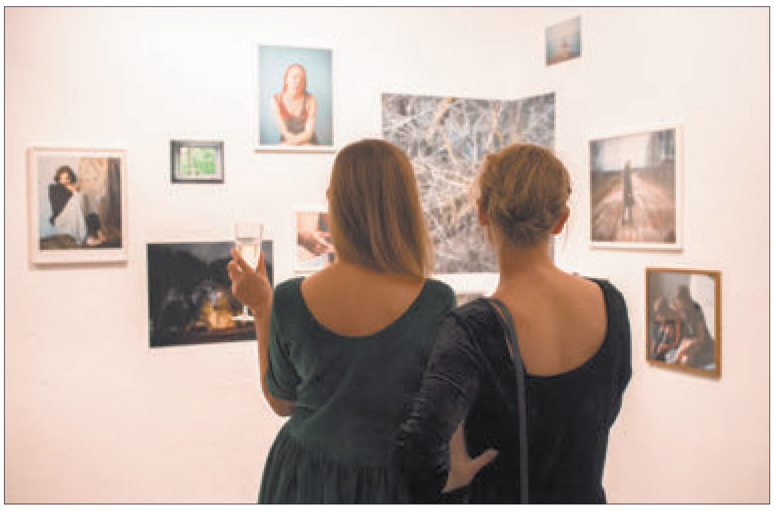

ПАЛЁТЫ Ў МАРАХ І НАЯВЕ

Валянцін Елізар'еў аднаўляе балет «Спартак»

Пасля доўгага перапынку ў Нацыянальным акадэмічным Вялікім тэатры Беларусі зноў ідуць рэпетыцыі пад кіраўніцтвам Елізар'ева. Ён працуе над адной, але вельмі знакавай пастаноўкай — балетам «Спартак», прэм'ера якога ў беларускім тэатры адбылася ў 1980 годзе і мела рэзананс далёка за межамі рэспублікі. «Спартак» вяртаецца на сцэну дзякуючы 70-гадоваму юбілею балетмайстра: паказ спектакля 31 кастрычніка стане першай часткай сустрэч з майстрам у тэатры, дзе ён служыў, прыехаўшы ў Беларусь з Ленінграда па размеркаванні ў 1973 годзе. З таго часу пачалася новая гісторыя беларускага балета, калі ён на некалькі дзесяцігоддзяў стаў мастацкім брэндам ужо незалежнай краіны. Гэта зрабіў Елізар'еў, які быў галоўным балетмайстрам, пазней дырэктарам — мастацкім кіраўніком Тэатра балета, у якім працаваў да 2009 года. Цяпер з'яўляецца прафесарам Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі.

Фота Кастуся ДРОБАВА.

Валянцін ЕЛІЗАР'ЕЎ падчас рэпетыцыі.

35 гадоў жыцця ў Вялікім тэатры Беларусі, за якімі — і яго персанальныя перамогі на прэстыжных конкурсах ды за савецкім часам славутыя зоркі балета звярталіся да балетмайстра з Мінска ў пошуках арыгінальнай сучаснай харэаграфіі. Напрыклад, Мая Плісецкая (для яе ствараўся фільм-балет) ды Андрыс Ліепа з Нінай Ананіяшвілі (пастаноўка Елізар'ева прынесла перамогу савецкаму балету на конкурсе ў Амерыцы). Ён меў сваё бачанне ва ўсім: калі паставіў «Тыль Уленшпігель», аказалася, што твор беларускага кампазітара Яўгена Глебава можа быць запатрабаваны не толькі тут, і з'явілася пастаноўка ў Ленінградскім тэатры оперы і балета імя Кірава. Нават у класічным «Шчаўкунку» Чайкоўскага ён мог сабе дазволіць адысці ад харэаграфіі Марыуса Пеціпа і прапанаваць сваю версію. Балет «Страсці» (пра драматычны лёс Рагнеды) беларускага кампазітара Андрэя Мдзівані прынёс пастаноўшчыку прэстыжную ўзнагароду «Бенуа дэ ля Данс» у Парыжы. Яго запрашалі ствараць спектаклі па ўсім свеце, але дом — так павярнулася жыццё — быў у Беларусі.

Пра гэта распавядае дакументальны фільм «Валянцін Елізар'еў. Балет — мастацтва думкі» (аўтары А. Лукашэвіч і А. Аляксееў), дзе сваім адчуваннем працы харэографа дзеляцца розныя асобы. Напрыклад, народная артыстка Беларусі Людміла Бржазоўская адзначае: «Калі балерына альбо танцоўшчык станцавалі ў яго спектаклі, то яны могуць усё...» Фільм ствараўся да 70-годдзя майстра (прэм'ера адбудзецца 29 кастрычніка на тэлеканале «Беларусь 1») і стаў нагодай для сустрэчы з народным артыстам Беларусі і СССР Валянцінам Елізар'евым, ён расплюмачыў, якіх прынцыпаў трымаецца:

У ПРАФЕСІІ

— Гэтая прафесія — частка маёй душы. Частка мяне. Калі я сам з'яўляюся крыніцай энергіі, то таму, што мяне такім нарадзілі бацькі (родны горад героя Баку. — **Аўт.**), я атрымаў добрую адукацыю ў выдатных педагогаў у горадзе Ленінградзе. Мне пашчасціла трапіць у Беларусь: тут былі створаны ўсе ўмовы для маёй работы. Мяне ніхто не прымушаў рабіць тое, чаго я не хацеў. І нават калі былі выпадкі творчага неразумення, яны самі сабой вырашаліся. Мне, напрыклад, не вельмі раілі ставіць спектакль пра Бога, д'ябла, Адама, Еву (маецца на ўвазе балет А. Пятрова «Стварэнне сусвету». — **Аўт.**). Але поспех пастаноўкі зняў усе пытанні... Я вельмі ўдзячны Беларусі за магчымасць творчасці. Я сам ужо стаў беларусам — тры чвэрці жыцця тут пражыў. Не ўяўляю сябе ў іншай краіне. Ва ўсіх сусветных энцыклапедыях я пазначаны як беларускі балетмайстар (да распаду СССР лічыўся савецкім).

У СЯМ'І

— У мяне вельмі добрая жонка, мы працавалі разам у тэатры. У родных жанрах, музычных, — балеце і оперы, — але яны абсалютна розныя: у адным выпадку выразным сродкам з'яўляецца голас, а ў другім — чалавечае цела. Тым не менш гэта ўсё роўна жыццё ў тэатры. Нейкія заканамернасці ўсталяваліся яшчэ з часоў старажытных грэкаў (мы прывыклі весці адлік еўрапейскага тэатра з таго часу, хоць гэтае мастацтва існавала і раней). Мы з жонкай цікавыя адно аднаму, нам ёсць пра што размаўляць, чым дзяліцца. У нас цудоўныя сын і дачка, двое ўнукаў.

У ВУЧНЯХ

— Мала каму дадзены гэты дар — бачыць свет у мастацкіх вобразах. Мне вельмі хацелася б, каб пасля мяне засталіся вучні і школа Елізар'ева, пры тым, што яны ўсё роўна не могуць быць маёй копіяй, ды я і не стараюся гэтага дасягнуць. Імкнуся разгледзець зерне таленту, убачыць іх індывідуальнасць, развіць здольнасці, перадаць веды. Калі быў малады, марыў, што накопленыя веды змагу перадаць сваім дзецям, але яны не выбралі тэатральныя прафесіі. Таму засцерагаю вучняў, каб пазбягалі памылак, якія я рабіў у жыцці. Ёсць важныя рэчы, праз якія павінен прайсці кожны чалавек. Мая задача як настаўніка не толькі перадаць веды, але і растлумачыць: калі не будзе поспеху адразу, не варта засмучацца, таму што дарогу асіліць той, хто ідзе далей.

Вучняў не можа быць шмат. Наогул харэографаў у свеце цяпер не хапае, нават самыя лепшыя тэатры адчуваюць голад. Гэта рэдкая прафесія. Шмат хто можа называць сябе харэографамі ці мастацкімі кіраўнікамі балета. Але ў гэтым мастацтве павінна кіраваць творчасць. Нават пасады загадчыкаў балетнай трупы (фактычна чыноўнікаў да балета) насамрэч творчыя, стваральніцкія, мастацкія.

У ТЭАТРЫ

— Трупа мяне прыняла вельмі добра, сардэчна. Усе выдатна працуюць, у мяне ніякіх заўваг...

Дзе ёсць творчыя лідары, там ёсць і творчасць. На маю думку, трэба больш якасна працаваць над пастаноўкамі, асабліва тымі, што нараджаюцца на гэтай зямлі, а не знекуль прывозяць для эксплуатацыі. Мне вельмі падабаюцца галандскія спектаклі, што ёсць цяпер у рэпертуары тэатра, але яны ўзятыя напракат. А ёсць нешта, што тут нараджалася, тут жыло, тут развівалася. Істотная розніца. Лепш няхай нашы спектаклі некуды запрашаюць. Напрыклад, я калісьці паставіў «Спартак» у 4 краінах акрамя Беларусі... Паглядзіце, што за апошнія гады пастаўлена ў нашым тэатры, наколькі гэта ўдала. І наколькі апраўдаліся грошы, якія ўклала дзяржава, — а гэта вялікія выдаткі на пастаноўку кожнага спектакля.

У ВЕРЫ

— Раблю фіналы ў спектаклях з верай у людзей. Асабліва веру ў жанчыну. Калі хто знаёмы з маёй творчасцю, то практычна кожны спектакль я прысвячаю жанчыне... Такім мяне стварыў Бог: я сапраўды веру ў чалавека.

Павіншаваць Валянціна Елізар'ева з юбілеем рыхтуюцца зоркі з усяго свету: гэтаму будзе прысвечаны вечар 2 лістапада ў Вялікім тэатры. Чакаецца дыялог творцаў розных краін і пакаленняў, сярод якіх народны артыст СССР Юрый Грыгаровіч, народная артыстка Расіі, рэктар Маскоўскай дзяржаўнай акадэміі харэаграфіі Марына Лявонава, народны артыст Расіі, рэктар Акадэміі рускага балета імя Ваганавай Мікалай Цыскарыдзэ, народная артыстка Расіі, прыма Вялікага тэатра Расіі Святлана Захарава, любімы ў Беларусі народны артыст Малдовы, кіраўнік «Кіеў мадэрн-балета» Раду Паклітару і былая мінчанка, а цяпер артыстка тэатра балета Барыса Эйфмана Любоў Андрэева... Будуць госці з Кітая, Чэхіі, Грузіі. І не менш дарагія балетмайстру зоркі беларускага тэатра — іх шмат, тых, хто адказна рыхтуе свае нумары да выхаду на сцэну разам з Елізар'евым у гэты вечар. А далей?..

Ларыса ЦІМОШЫК.
tsimoshyk@zviazda.by

Прамоўлена

Міністр культуры Юрый БОНДАР:

— Валянцін Елізар'еў — гэта прыклад таго, як прыходзіць у тэатр малады чалавек з інавацыйным мысленнем і становіцца класікам сусветнага балета. Няшмат мы ведаем людзей з такім аўтарытэтам, як у Валянціна Мікалаевіча Елізар'ева, каб легкадумна ставіцца да яго творчасці, да яго магчымасцяў, да ўнікальнага аўтарскага стылю. Міністэрства культуры на пэўным этапе ўключылася ў падрыхтоўку юбілейных мерапрыемстваў у гонар Валянціна Елізар'ева. У рамках святкавання юбілею мы атрымаем абноўлены варыянт балета «Спартак» з выкарыстаннем новай сцэнаграфіі. Мяркую, што будзе карысна падоўжыць паказ «Спартака» на сцэне, тым больш што да яго ўжо ёсць каласальная цікавасць гледачоў: білеты ўсе прададзены. Сёння ў афішы Вялікага тэатра Беларусі сем спектакляў Елізар'ева. У нас вялікія перспектывы супрацоўніцтва, спадзяюся, мы знойдзем зручную форму і для Валянціна Мікалаевіча, для трупы тэатра — права Міністэрства культуры ўплываць на гэтыя працэсы.

■ Чытальня

РЭДАКЦЫЙНЫ ПАРТФЕЛЬ

Часопіс «Маладосць» уводзіць анлайн-падпіску на некаторыя дадаткі

У хуткім часе на сайтах zviazda.by і belpressa.by за пэўны кошт можна будзе спампаваць некаторыя праекты часопіса «Маладосць» у фармаце pdf. Асноўная колькасць палічак будзе даступная з новага года. А праект, прысвечаны гумару, запрацуе ўжо зусім хутка.

«Маладосць» працягвае ісці ў нагу з часам і робіць гэта ўжо колькі гадоў, адзначае **намеснік галоўнага рэдактара часопіса «Маладосць» Дзмітрый ШУЛЮК.** За гэтыя гады палічкі часопіса запоўніліся архівамі. Пад слоем пылу — стосы сталых часопісаў, пажылых часопісаў і часопісаў-дзядуль. Але ж на тых старонках ужо пройдзеных-перапройдзеных засталося столькі цікавага, важнага, важкага і актуальнага, што стала штуршком для новай ініцыятывы. На аснове архіваў «Маладосці» ствараецца электронны праект-шафа «Маладосць-Unlimited», дзе па электронных палічках асобнымі выпускамі будуць расстаўлены-сістэматызаваны матэрыялы часопіса.

Усяго запланавана сем укладак, даступных для падпіскі. Гэта Maladost-arch — лепшыя матэрыялы мінулых дзесяцігоддзяў. У Maladost-non-fiction будуць прадстаўлены самыя актуальныя артыкулы, якія цікава чытаць і сёння. Раздзел Maladost-fiction змесціць найлепшую прозу. Maladost-fan — гэта фантастыка і фэнтэзі. У Maladost-trans увойдуць пераклады. Maladost-smile будзе прысвечана гумару, а Maladost-history — гістарычным матэрыялам.

Галоўны рэдактар «Маладосці» Святлана ВОЦІНАВА адзначае:

— Шчыра кажучы, мы запазычылі згаданую ідэю ў New York Times. Як вядома, гэта выданне, якое на 102 гады старэйшае за часопіс «Маладосць» і за ўсе гады свайго існавання назапасіла, калі я не памыляюся, каля 15 мільёнаў самых розных матэрыялаў, друкаваных праектаў, частка з іх ужо стала журналісцкай класікай. За 65 гадоў існавання «Маладосці» таксама створана дастаткова вялікая колькасць матэрыялаў, якія хацелася б перачытаць, але якія няма ў вольным доступе. У амерыканскага выдання ёсць, напрыклад, New York Times cooking — і гэта не толькі зборнік рэцэптаў, але і сэрвіс па дастаўцы прадуктаў для гатавання. Натуральна, «Маладосць» не забяспечыць дастаўку прадуктаў нават проста таму, што мы не змяшчаем рэцэпты. Але ў розныя гады ў часопісе выходзіў рознага гатунку гумар, цудоўныя, прывабныя ва ўсе часы гістарычныя артыкулы. У рэдакцыйным партфелі мінулага — шмат перакладаў замежных пісьменнікаў самых розных краін. «Маладосць» мае цікавыя інтэрв'ю, артыкулы, якія друкаваліся ў 1950-я, 1960-я, 1980-я гады, іх і сёння цікава прачытаць. Акрамя таго, ёсць і такая адзінка — «Як павучыцца ў мэтраў? Як пісалі мэтры?» Як стваралі свае тэксты Сцяпан Кухараў, Рыгор Бярозкін? Гэта яшчэ і вельмі добрая журналісцкая вучоба для моладзі.

Яшчэ адна трансфармацыя, якая адбылася з часопісам, — увядзенне ўзроставага цэнзу для аўтараў. У рэдакцыі адзначаюць, што раней ім складана было адмовіць прафесійнаму сталаму творцу, тэкст якога пераўзыходзіў допісы маладых. Але цяпер публікавацца на старонках «Маладосці» змогуць толькі асобы да 35 гадоў.

Варта адзначыць і яшчэ адзін цікавы праект для моладзі. Гэта літаратурны конкурс «Першацвет». Работы на яго яшчэ можна дасылаць да 30 кастрычніка. **Дырэктар выдавецтва «Мастацкая літаратура» Алесь БАДАК** заўважае:

— З аднаго боку, магчымасцяў для маладых творцаў — заявіць пра сябе, дзесьці надрукавацца — сёння вельмі шмат. Ёсць інтэрнэт, дзе можна змяшчаць творы. Выходзяць часопісы «Маладосць», «Бярозка». Сёння праводзяцца конкурсы «БрамаМар», «Першацвет». Ёсць магчымасць выдаць сваю першую, другую кнігу. З другога боку, такое ўражанне, што маладыя аўтары падзелены на групоўкі. Групоўка праносіцца праз вельмі кароткі прамежак часу і некуды знікае. З'яўляюцца новыя групоўкі. Але большасць аўтараў не падымаецца вышэй... Усё гэта адбываецца, таму што маладая літаратура вельмі цікавая і, на жаль, не ацэненая належным чынам. Таму задача конкурсу «Першацвет» — па-першае, падтрымаць маладых. А па-другое, зрабіць так, каб яны не згубіліся ў літаратурным моры.

Варта дадаць, што для студэнтаў праводзіцца адмысловы літаратурны конкурс «БрамаМар». А спецыяльна для школьнікаў пры ўдзеле часопіса «Бярозка» цяпер ладзіцца конкурс «БрамаМар юні».

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ. *nina@zviazda.by*

■ Фестывалім

Мульцікі для дзяцей і дарослых

У Магілёве стартаваў XX Міжнародны фестываль анімацыйных фільмаў «Анімаёўка-2017»

Яго афіцыйнае адкрыццё адбылося напярэдадні Міжнароднага дня анімацыі, але першыя кінапаказы пачаліся яшчэ ў чацвер. За чатыры фестывальныя дні, з 26 па 29 кастрычніка, у Магілёве пакажуць 240 мультыплікацыйных фільмаў з 46 краін. Упершыню даслалі свае работы аніматары з Усходняга Тымора, М'янмы, Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў, Тайланда, Уругвая, Філіпін, Паўднёва-Афрыканскай Рэспублікі. Крыху меней за палову гэтых фільмаў з 28 краін свету будуць змагацца за перамогу ў асноўным і дзіцячым конкурсах. Ацэніць вопытных прафесіяналаў міжнароднае журы на чале з заслужаным дзеячам мастацтваў Расійскай Федэрацыі, выкладчыкам Усерасійскага дзяржаўнага інстытута кінематаграфіі імя С. Герасімава, рэжысёрам такіх вядомых мультфільмаў, як «Антошка», «Руды, руды, паласаты», «Два вясёлыя гусакі» і іншых, Леанід Носыраў. Будуць таксама падведзены вынікі яшчэ аднаго конкурсу — дзіцячага выяўленчага і дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, на які прадстаўлена каля дзвюх сотняў работ з Беларусі, Балгарыі, Расіі.

Акрамя насычанай мультыплікацыйнай праграмы запланаваны майстар-класы, выставы, творчыя сустрэчы з мэтрамі дзіцячай анімацыі. Сярод гасцей — мастацкі кіраўнік студыі анімацыйных фільмаў нацыянальнай кінастудыі «Беларусьфільм» Ігар Воўчак, які, дарэчы, і з'яўляецца ініцыятарам гэтага фестывалю. У Магілёве, Горках і Быхаве з музычнай праграмай выступяць аўтары і кампазітары песень да мультфільмаў і мультсерыялаў «Смяшарыкі», «Малышарыкі», «Лятаючыя звяры», «Ціма і Тома» і іншых, Марына Ланда і Сяргей Васільеў з Санкт-Пецярбурга.

Арганізатарамі фестывалю з'яўляюцца Міністэрства культуры і Магілёўскі аблвыканкам.

Нэлі ЗІГУЛЯ. *zigulya@zviazda.by*

■

ООО «Фрондера» извещает об отмене проведения аукциона, назначенного на 27.10.2017, в части продажи Лота №1 и Лота №2, принадлежащих ОАО «Управляющая компания холдинга «Забудова».

УНП 192789344

Утерянные страховые полисы гражданской ответственности владельцев транспортных средств ЗАСО «Белнефтестрах» серии ВА 5953215 и ВА 59563216 считать недействительными.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор торгов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5, (0212) 47-20-56.

Продавец: Общество с ограниченной ответственностью «Полоцкая строительная компания», 211400 Витебская обл., г. Полоцк, ул. Суворова, д. 64, 8 (029) 219-07-93

Лот №1. Капитальное строение с инв. №250/С-43103 площадью 1039 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Полоцкий район, г. Полоцк, ул. Суворова, 64, наименование – стоянка автотранспортная, назначение – сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства, на земельном участке с кадастровым номером 243500000005002005 площадью 0,1519 га. Составные части и принадлежности: стоянка автотранспортная. Начальная цена: 37 656 руб. без НДС. Задаток: 3 765, 60 руб.

Лот №2. MERCEDES-BENZ SPRINTER 311, грузопассажирский вагон, рег. знак АЕ 1703-2, цвет белый, 2005 г. в. Начальная цена: 8 950 руб. без НДС. Задаток: 895 руб.

Лот №3. FORD TRANSIT, грузовой бортовой тентовый, рег. знак АА 4213-2, цвет синий, 1995 г. в. Начальная цена: 2 000 руб. без НДС. Задаток: 200 руб.

Лот №4. Грузовой специальный самосвал MAZ 5551, рег. знак АА 7204-2, цвет светло-серый, 1999 г. в. Начальная цена: 2 000 руб. без НДС. Задаток: 200 руб.

Лот №5. Автобус вагон PAZ 3205 3R, 2004 г. в., цвет бело-синий, рег. знак AI 1341-2. Начальная цена: 1 100 руб. без НДС. Задаток: 110 руб.

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 14.11.2017 в 12.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Заявления на участие в торгах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и подачи заявлений на участие в торгах с 30.10.2017 с 8.30 по 13.11.2017 до 17.30. Сумма задатков перечисляется на р/с BY55BAPB30124514600120000000 в ОАО «Белагропромбанк» Витебское областное управление г. Витебск, БИК BAPBBY22424, УНП 390455266. Получатель платежа: ООО «Полоцкая строительная компания». Движимое имущество расположено по адресу: г. Полоцк, ул. Суворова, 64. Условие аукциона: оплата НДС в размере 20% от цены продажи имущества. Ранее опубликованные извещения: газета «Звязда» 04.05.2017, 17.06.2017, 12.08.2017, 16.08.2017

Торги проводятся в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13 июля 2012 г. №415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору заявление на участие в торгах с приложением документов: заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении; для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о гос. регистрации индивидуального предпринимателя; для юр. лица – доверенности, выданной представителю юр. лица (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о гос. регистрации юр. лица; для иностранного юр. лица, иностранной организации, не являющейся юр. лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации, – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение 6 месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юр. лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком; для представителя гражданина РБ, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством. При подаче документов на участие в торгах граждане РБ, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане РБ, постоянно проживающие за пределами РБ, представители юр. лиц РБ, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Имущество считается проданным лицу, которое предложило на торгах самую высокую цену. В случае если торги признаны несостоявшимися, предмет торгов продается единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (либо явившемуся для участия в них) при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан: в течение 5 дней со дня проведения торгов: возместить затраты на организацию и проведение торгов, затраты по оценке имущества, изготовлению документации, необходимой для проведения торгов; в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов подписать договор купли-продажи; оплатить предмет торгов и НДС в размере 20% от цены продажи имущества в порядке и в сроки, установленные договором купли-продажи. Организатор торгов вправе отказаться от проведения торгов не позднее, чем за 5 дней до даты их проведения. Ознакомление с объектами осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 17.00. Контактные тел.: (0212) 47-20-56, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by

Коммунальное унитарное предприятие «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» 23 ноября 2017 г. проводит повторный открытый аукцион с условиями №12-У-17 на право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений)

Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены).

Предмет аукциона: право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) на предоставляемом земельном участке, на котором находятся объекты, подлежащие сносу.

Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 №462.

На торги выставляется право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) на семи земельных участках в г. Минске, предоставляемых в аренду сроком на 5 лет:

№ предмета аукциона	Месторасположение земельного участка	Площадь земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Начальная цена предмета аукциона, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы на подготовку документации для проведения аукциона, руб.	Наличие обременений	Ориентировочный размер убытков, причиняемых изъятием земельного участка и сносом расположенных на нем объектов недвижимости, руб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	г. Минск, пр. Партизанский, 77А	2,2793	Для строительства объекта «Комплекс административно-делового здания и гаража-стоянки (паркинга) с сопутствующими объектами торгово-бытового обслуживания по пр. Партизанскому, 77А»	943 088,70	180 000,00	18 395,22	Снос зданий и сооружений по пр. Партизанскому, 75А, 77, 77А, ул. Долгобродской, 44	2 308 745,20
2	г. Минск на пересечении ул. Либаво-Роменской и ул. Полевой	0,49	Для строительства объекта «Административный комплекс с подземным паркингом на пересечении ул. Либаво-Роменской и ул. Полевой»	263 258,99	39 000,00	9 083,34	Отселение и снос зданий и сооружений по ул. Либаво-Роменской, 3, 5	223 889,27 Возмещение потерь сельскохозяйственного производства в размере 1 981,74 руб.*
3	г. Минск ул. Будславская, 25	1,7	Для строительства объекта «Объект производственного назначения по ул. Будславской, 25»	207 486,01	30 000,00	12 132,03	Снос зданий и сооружений, попадающих под пятно застройки (здания складов и объектов незавершенного строительства) до начала строительно-монтажных работ за счет застройщика	927 299,83
4	г. Минск пер. Разинский	0,8	Для строительства объекта «Административное здание с паркингом по пер. Разинскому»	345 301,15	52 000,00	5 933,50	Отселение и снос жилых и нежилых строений по ул. Разинской, 1. Снос ветхого строения по пер. Разинскому, 4	185 544,81 Возмещение потерь сельскохозяйственного производства в размере 2 251,84 руб.*
5	г. Минск в промузле Колядичи в районе ул. Бабушкина, 48	0,7931	Для строительства объекта «Объект производственного назначения в промузле Колядичи в районе ул. Бабушкина, 48»	131 464,55	20 000,00	9 702,63	Снос зданий и сооружений, попадающих под пятно застройки, до начала строительно-монтажных работ	212 673,12
6	г. Минск в промузле Колядичи в районе ул. Бабушкина, 29. Участок №1	1,0	Для строительства объекта «Объект производственного назначения в промузле Колядичи в районе ул. Бабушкина, 29. Участок №1»	168 872,95	25 000,00	11 715,95	Снос трех складских зданий. Демонтаж железобетонного и металлического ограждения	152 464,38
7	г. Минск в промузле Колядичи в районе ул. Бабушкина, 29. Участок №2	1,2	Для строительства объекта «Объект производственного назначения в промузле Колядичи в районе ул. Бабушкина, 29. Уч. №2»	202 647,54	30 000,00	10 264,16	Снос здания склада. Демонтаж железобетонного и металлического ограждения	71 572,47

* Потери сельскохозяйственного производства подлежат пересчету, а также актуализации с учетом нормативов, действующих на дату их фактического возмещения и соответствующего уровня инфляции.

Возмещение убытков и потерь сельскохозяйственного производства производится лицами, которым предоставляются изымаемые земельные участки.

Основные требования по проектированию и строительству объекта и условия предоставления земельного участка указаны в земельно-кадастровой и иной документации, подготовленной для проведения аукциона.

Сведения о наличии инженерных коммуникаций на указанных земельных участках и их характеристики содержатся на планово-картографических материалах в составе земельно-кадастровой документации.

Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории участков осуществляется в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выданными эксплуатирующими и согласующими организациями (согласно перечню, установленному Минским горисполкомом).

Аукцион состоится **23 ноября 2017 года в 16.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Участниками аукциона могут быть юридические лица или индивидуальные предприниматели. В аукционе допускается участие на стороне покупателя консолидированных участников – двух и более индивидуальных предпринимателей, юридических лиц.

Для участия в аукционе необходимо:

внести задаток не позднее 20 ноября 2017 г. в размере, указанном в графе 6 таблицы, перечисляемый на расчетный счет №BY18AKBB36410000000160000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК AKBB BY 2X, УНП – 100690830, назначение платежа – 04002, получатель – главное финансовое управление Мингорисполкома;

представить в коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости» (организатору аукциона) следующие документы:

заявление на участие в аукционе;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка, с отметкой банка;

подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;

дополнительно представляется:

индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

представителем индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

консолидированными участниками для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.

При подаче документов на участие в аукционе представители индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

При подаче документов уполномоченное лицо, которое будет представлять на аукционе стороны договора о совместном участии в аукционе и подписывать протокол о результатах аукциона (его представитель), предъявляет документ, удостоверяющей личность, и доверенности, выданные индивидуальными предпринимателями, юридическими лицами, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лица дополнительно предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия должностного лица.

Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу:

г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. №6, с 3 ноября 2017 г. по 20 ноября 2017 г. включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 (по пятницам до 16.45).

Торги в отношении земельных участков проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Если заявление на участие в аукционе подано только одним участником, аукцион признается несостоявшимся и земельный участок предоставляется такому лицу при его согласии с внесением платы за право заключения договора аренды земельного участка в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона** в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона обязан:

– внести плату за право заключения договора аренды земельного участка (часть платы – в случае предоставления Минским горисполкомом рассрочки ее внесения);

– возместить Минскому горисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона;

– возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. **Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре;**

** – единственный участник несостоявшегося аукциона также в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения об изъятии и предоставлении земельного участка обязан выполнить условия, предусмотренные в указанном решении, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка.

Оплата стоимости за право заключения договора аренды земельного участка осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. По заявлению победителя аукциона либо единственного участника несостоявшегося аукциона Минский горисполком предоставляет рассрочку внесения платы за право заключения договора аренды земельного участка.

После внесения платы за право заключения договора аренды земельного участка (часть платы – в случае предоставления Минским горисполкомом рассрочки ее внесения) Минский горисполком заключает с победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона договор на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений).

Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной и градостроительной документацией по земельным участкам (в том числе с характеристиками расположенных на земельных участках инженерных коммуникаций и сооружений (при их наличии) и условиями инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории). Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактный телефон: + 375 (17) 226-16-72, официальный сайт организатора аукциона: www.mgcn.by.

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает об открытом аукционе по продаже помещения КПП, г. Минск, ул. Янковского, д. 35, пом. 2

Лот №1. Помещение контрольнопропускного пункта №2 с инв. №500/D-7115701. Г. п. – 2002; этаж – 2; общая площадь – 21,00 кв. м.
Начальная цена продажи – 8 208,00 бел. руб. Задаток – 820,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5%

ОБРЕМЕНЕНИЯ

1. Аресты. Постановления ИМНС Республики Беларусь по Фрунзенскому району г. Минска №1, №112190 от 31.05.2016 и №112261 АВ от 02.11.2016. Аресты будут сняты в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь после реализации Объекта с публичных торгов (торгов)

УСЛОВИЯ

1. Победитель аукциона либо в случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), – (Претендент на покупку) обязан оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.
2. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.
3. Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект недвижимости, имущество должника осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
4. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион состоится 29.11.2017 г. в 11.00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 4. Шаг аукциона – 5%

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.
Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, BIC банка BPSBBY2X.
Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества (КПП) (Лот №1), проводимом 29.11.2017 (Фрунзенский МРО).
Организация и проведение аукциона, а также оформление и регистрация сделки осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.
Заявления на участие и необходимые документы принимаются в г. Минске, ул. Комсомольская, 11, каб. 7 в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00. Окончание приема заявлений – 27.11.2017 в 11.00.
Все желающие могут ознакомиться с Объектом аукциона. Контактный номер телефона для осмотра Объекта 8 017 315-74-27

Контакты организатора аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 550 09 52, 8 (029) 550 09 59, 8 (029) 356-90-03 • www.ino.by • torgi@ino.by

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «АЛЬФРЭД ЗОВЕТ В INSYNC.BY»

1. Организатор Рекламной игры.

Общество с ограниченной ответственностью «Агентство событийных проектов «Альтер Эго Групп», далее именуемое «Организатор», 220005, г. Минск, пр-т Независимости, 58-401, зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №191720959, свидетельство о государственной регистрации выдано 04.03.2013 г. УНП 192207643.

2. Наименование Рекламной игры – «Альфрэд зовет в INSYNC.BY»

3. Территория проведения

Рекламная игра «Альфрэд зовет в INSYNC.BY» проводится на территории Республики Беларусь.

4. Срок начала Рекламной игры – 30 октября 2017 года, **срок окончания** – 8 декабря 2017 года.

5. Состав комиссии по проведению Рекламной игры:

Рубинова Любовь Дмитриевна, менеджер проектов ООО «Агентство событийных проектов «Альтер Эго Групп», председатель комиссии;

Харитонова Вероника Сергеевна, менеджер проектов ООО «Агентство событийных проектов «Альтер Эго Групп»;

Шелест Анастасия Анатольевна, главный специалист отдела маркетинга ЗАО «Альфа-Банк»;

Шульжик Яна Александровна, ведущий специалист отдела развития электронного бизнеса ЗАО «Альфа-Банк»;

Анищенко Арина Игоревна, начальник отдела развития электронного бизнеса ЗАО «Альфа-Банк».

6. Цель Игры.

Рекламная игра «Альфрэд зовет в INSYNC.BY» проводится с целью стимулирования реализации розничных банковских услуг ЗАО «Альфа-Банк» (заинтересованное лицо), включая открытие текущего (расчетного) банковского счета, осуществление безналичных банковских операций, осуществление валютно-обменных операций, привлечение денежных средств во вклады (депозиты), приобретение услуг «Альфа-Чек» и «Альфа-Белавиа», использование системы дистанционного банковского обслуживания (мобильного приложения«INSYNC.BY»), популяризации товарного знака ЗАО «Альфа-Банк», повышение узнаваемости и лояльности существующих клиентов, привлечения интереса потенциальных клиентов к продуктам и услугам ЗАО «Альфа-Банк».

7. Состав и размер призового фонда.

Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет денежных средств Заинтересованного лица – Закрытого акционерного общества «Альфа-Банк».

Размер Призового фонда составляет **7 764,00** (семь тысяч семьсот шестьдесят четыре) белорусских рубля 00 (ноль) копеек.

№	Наименование	Название приза далее в Правилах	Кол-во, шт	Цена, бел. руб.	Общая стоимость, бел. руб.
1	Сотовый телефон Samsung Galaxy S8 DS 64GB SM-G950FD, с товарным знаком (знаком обслуживания) ЗАО «Альфа-Банк»	Приз	4	1689	6 756
2	Денежные средства			252	1 008
	Итого:				7 764

8. Условия участия и порядок отбора участников Рекламной игры.

8.1. Участниками Рекламной игры «Альфрэд зовет в INSYNC.BY» могут быть:

Физические лица, граждане Республики Беларусь, достигшие 18 лет, имеющие паспорт гражданина Республики Беларусь или вид на жительство в Республике Беларусь и являющиеся владельцами текущих (расчетных) счетов, открытых (в том числе в период проведения Рекламной игры) в ЗАО «Альфа-Банк».

Участниками рекламной игры не могут быть:

– лица, состоящие в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) таких лиц, их близкие родственники, а также лица, находящиеся с такими лицами в отношениях свойства;

– члены Комиссии;

– лица, состоящие в трудовых отношениях с Заинтересованным лицом.

8.2. Рекламная игра проводится в 2 этапа:

– первый этап – проводится с 00.00 **30.10.2017 г.** до 23.59 **05.11.2017 г.;**

– второй этап – проводится с 00.00 **06.11.2017 г.** до 23.59 **12.11.2017 г.**

Каждый этап является самостоятельным и для участия во втором этапе рекламной игры не требуется обязательного участия в первом этапе Рекламной игры. Шансы, полученные на первом этапе Рекламной игры, не учитываются при проведении второго этапа Рекламной игры.

8.3. Для участия в каждом этапе Рекламной игры необходимо в период времени проведения соответствующего этапа совершить **в мобильном приложении INSYNC.BY** не менее одной из следующих **видов операций**:

1. открытие депозита (заключение договора банковского вклада (депозита) и внесение первоначального взноса) на сумму не менее 10 (десяти) белорусских рублей или пополнение открытого депозита на сумму каждой (одной) операции не менее 10 (десяти) белорусских рублей;

2. подключение (приобретение) услуги «Альфа-Чек» (данная услуга должна быть подключена как минимум по состоянию на 23.59 5 ноября 2017 года для участия в первом этапе и на 23.59 12 ноября 2017 года для участия во втором этапе Рекламной игры);

3. подключение (приобретение) услуги «Альфа-Белавиа» (данная услуга должна быть подключена как минимум по состоянию на 23.59 5 ноября 2017 года для участия в первом этапе и на 23.59 12 ноября 2017 года для участия во втором этапе Рекламной игры);

4. совершение валютно-обменной операции (покупка и/или продажа иностранной валюты) на сумму каждой (одной) операции не менее 10 (десяти) белорусских рублей;

5. безналичные расчеты (операции) через ЕРИП на сумму каждой (одной) операции не менее 10 (десяти) белорусских рублей.

Учитываются только операции, осуществленные в мобильном приложении INSYNC.BY.

При совершении операции в иностранной валюте сумма операции в белорусских рублях для цели определения соответствия Правилам рекламной игры определяется в эквиваленте по официальному курсу Национального банка Республики Беларусь на дату совершения соответствующей расходной операции.

8.4. За выполнение каждого (любого) вида операций, указанных в подпунктах 1–3 пункта 8.3. участник Рекламной игры получает один шанс за каждый вид операции в течение каждого (одного) из этапов Рекламной игры (при этом услуги «Альфа-Чек» и «Альфа-Белавиа» должны быть подключены по состоянию на 23.59 5 ноября 2017 года для получения одного шанса для участия в первом этапе и на 23.59 12 ноября 2017 года для получения одного шанса для участия во втором этапе). Участник может получить только один шанс за каждый вид операций, указанных в подпунктах 1–3 пункта 8.3 настоящих Правил, в течение одного этапа Рекламной игры, независимо от количества операций одного вида.

За выполнение операций, указанных в подпунктах 4–5 пункта 8.3 настоящих Правил, каждый участник получает один шанс за каждую совершенную им операцию в течение соответствующего этапа Игры.

9. Место, дата, время и порядок розыгрыша призового фонда, порядок определения победителей Рекламной игры.

Розыгрыши Призового фонда проводятся открыто в присутствии Комиссии в офисе ЗАО «Альфа-банк» по адресу: г. Минск, ул. Сурганова, 43.

Розыгрыш Призового фонда проводится отдельно по каждому этапу Рекламной игры.

9.1. Розыгрыш призов **первого этапа** Рекламной игры состоится **9 ноября 2017 года** в 15.00. В розыгрыше принимают участие шансы, которые были получены участниками за операции, осуществленные с 00.00 30 октября 2017 до 23.59 5 ноября 2017 года. Разыгрываются 2 Приза.

9.2. Розыгрыш призов **второго этапа** Рекламной игры состоится **16 ноября 2017 года** в 15.00. В розыгрыше принимают участие шансы, которые были получены участниками за операции, осуществленные с 00.00 6 ноября 2017 до 23.59 12 ноября 2017 года. Разыгрываются 2 Приза.

К моменту каждого розыгрыша данные об участниках Рекламной игры и общем количестве всех шансов, а также шансов каждого участника формируются Организатором в список для розыгрыша. Организатор формирует список для розыгрыша, где присваивает каждому шансу один индивидуальный (уникальный) порядковый номер, начиная с 0000001 и выше, исходя из даты и времени совершения участником каждой операции, получившей шанс.

Для проведения розыгрыша используется лототрон, состоящий из секций, каждая из которых соответствует определенному разряду игрового шанса, и несколько наборов шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 до 9. Определение выигрышных игровых номеров происходит путем их формирования справа налево из номеров шаров, случайно извлекаемых из барабана любым членом комиссии. При извлечении шара с цифрой, соответствующей очередной (справа налево) цифре зарегистрированного присвоенного номера, осуществляется дальнейшая выборка шаров. В случае отсутствия номеров шансов с выпавшей последовательностью цифр, номер шара не учитывается, осуществляется выемка следующего шара с составлением номера. Выигравший номер исключается из последовательности номеров и не участвует в дальнейшем розыгрыше.

10. Место, порядок и сроки выдачи призов и уведомления победителей.

Победители уведомляются о выигрыше по почте и по телефону. Победители розыгрыша первого этапа Рекламной игры уведомляются не позднее **15 ноября 2017 года**. Победители второго этапа Рекламной игры уведомляются не позднее **22 ноября 2017 года**.

После получения уведомления о выигрыше победитель должен **до 8 декабря 2017 г**. в любой рабочий день, а также 2 декабря 2017 года (суббота), с 12.00 до 17.00 прибыть в офис Организатора по адресу: г. Минск, пр-т Независимости, 58-401 с предварительным согласованием даты и времени прибытия победителя с представителем Организатора по телефону: 8 029 252 74 39.

Призы вручаются по предъявлению победителем паспорта или вида на жительство.

Денежная компенсация стоимости приза не производится.

В случае отказа победителя от получения приза, неполучения приза в установленном правилами порядке и сроке либо невыполнения условий его получения, приз остается у Организатора.

11. Порядок информирования об условиях и результатах Рекламной игры.

Правила рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» до начала Рекламной игры. Результаты розыгрышей призов будут опубликованы в газете «Звязда» **не позднее 5 декабря 2017 года.**

12. Общие условия Рекламной игры.

Решения Организатора по всем вопросам, связанным с проведением Рекламной игры, а также результаты проведения Рекламной игры будут считаться окончательными, будут распространяться на всех участников и не могут быть оспорены. Участники Рекламной игры, претендующие на получение приза, обязуются заполнить и подписать все необходимые документы, представляемые Организатором Рекламной игры для получения приза.

Все возможные претензии участников в отношении организации и условий передачи призов должны быть адресованы непосредственно Организатору Рекламной игры по адресу: 220005, г. Минск, пр-т Независимости, 58-401.

Организатор не вступает в споры между участниками относительно определения собственника выигранного приза и/или претендентов на получение приза. Участник вправе распорядится полученным призом по своему усмотрению.

Организатор не несет ответственности за качество работы почтовых служб, в частности за недоставку либо несвоевременную доставку почтовой корреспонденции.

Организатор не несет ответственности за работу сети Интернет при ее использовании Участником (например, за работу компаний, предоставляющих услуги сети Интернет Участнику) и операторов сотовой подвижной электросвязи (плохое соединение с оператором и т. д.).

Участник самостоятельно несет ответственность за соблюдение им действующего законодательства в сфере налогообложения.

Участие в рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие участников с настоящими правилами рекламной игры. Факт участия в Рекламной игре означает, что ее Участники соглашаются с тем, что их имена, фамилии, отчества, фотографии, видео-, аудио- и иные материалы о них могут быть использованы Организатором (Заинтересованным лицом) в любых рекламных и (или) информационных материалах, связанных с проведением Рекламной игры, без уплаты какого-либо вознаграждения Участникам. Победитель, выигравший Приз, дает свое согласие на интервью в средствах массовой информации и съемку для рекламных материалов, подготовленных в связи с проведением данной Рекламной игры, без выплаты ему какого-либо вознаграждения. Все права на такие рекламные материалы принадлежат Организатору.

Телефон информационной линии для справок: 8 029 252 74 39. Время работы информационной линии – с 12.00 до 17.00.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры №3121 от 24 октября 2017 года выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

В связи с ликвидацией (упразднением) филиала «Завод ЖБК» г. Молодечно ОАО «Кричевцементношифер» путем присоединения его к филиалу «Молодечножелезобетон» ОАО «Кричевцементношифер» (Приказ от 24.10.2017 года №423) принято решение о реорганизации первичной профсоюзной организации филиала «Завод ЖБК» г. Молодечно открытого акционерного общества «Кричевцементношифер» (УНП 601057691) путем присоединения к первичной профсоюзной организации ассоциации «Молодечнострой». Требования кредиторов могут быть заявлены в течение 2 месяцев с момента опубликования настоящего сообщения по адресу: 222310, г. Молодечно, ул. Рабочая, 5.

УНП 601057691

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) извещает о снятии с аукционных торгов, назначенных на 10.11.2016 г., имущества выявленного, задержанного, арестованного и обращенного в доход государства имущества, находящегося на учете в ИМНС РБ по Светлогорскому р-ну, лот №40. Согласно извещению от 21.10.2017 г. в газете «Звязда».

УНП 400071204

ИНФОРМАЦИОННОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО 8 ноября 2017 года АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ПЛОЩАДЕЙ, НАХОДЯЩЕЙСЯ В СОБСТВЕННОСТИ ОАО «Кристалл-маг» г. БАРАНОВИЧИ

1. Наименование объекта, его место нахождения	Часть многофункционального изолированного помещения с инвентарным номером 110/D -2774659 г. Барановичи, ул. Красноармейская,18-1
2. Арендуемая площадь, м²	14,7
3. Характеристика объекта	Изолированное служебное помещение на 1-м этаже одноэтажного многофункционального изолированного помещения. Имеется: центральное отопление, водоснабжение, электроосвещение, телефонизировано
4. Начальная цена продажи права заключения договора аренды, базовых арендных величин	3,675
5. Сумма задатка, базовых арендных величин	0,3675
6. Условия аукциона	1. Организация деятельности в соответствии с санитарными нормами и противопожарными требованиями. 2. Выполнение арендатором за счет собственных средств текущего ремонта арендуемых площадей
7. Срок аренды помещения	3 года
8. Коэффициент к базовой ставке арендной платы в зависимости от спроса на недвижимое имущество, его технического состояния и коммерческой выгоды от сдачи в аренду и (или) от использования арендуемого имущества	1,5
9. Размер уплачиваемого штрафа, базовых величин	100
10. Арендодатель объекта, его местонахождение	ОАО «Кристалл-маг» г. Барановичи, ул. Красноармейская,18 тел. 41-00-85
11. Организатор аукциона	ОАО «Кристалл-маг»

1. Аукцион состоится 8 ноября 2017 года в 14.00 по адресу: г. Барановичи, ул. Красноармейская,18.
2. Для участия в аукционе необходимо:
а) представить организатору аукциона заверенную банком копию платежного поручения либо иного документа о перечислении суммы задатка на расчетный счет: ОАО «Кристалл-маг», BY77BPSB30121226130149330000 БИК BPSBBY2X в ЦБУ №101 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 200168503. Срок внесения суммы задатка – до подачи заявления на участие в аукционе; задаток перечисляется в белорусских рублях в зависимости от размера базовой арендной величины, установленной на день оплаты.
б) подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе установленной формы с приложением следующих документов:
юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица;
юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;
индивидуальным предпринимателем – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя и документ, удостоверяющий личность;
физическим лицом – документ, удостоверяющий личность;
При подаче документов на участие в аукционе представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет организатору аукциона оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица), документ, удостоверяющий личность.
в) заключить с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.
После регистрации организатором аукциона заявления со всеми необходимыми документами лицо, желающее принять участие в аукционе, считается допущенным к участию и получает билет участника аукциона.
3. Лицо, допущенное к участию в аукционе, до начала аукциона имеет право отказаться от участия в нем. Отказом признается как письменное заявление, так и неявка на аукцион.
4. Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Шаг аукциона устанавливается комиссией по проведению аукционов от 5% до 15%. Не допускается продажа предмета аукциона по начальной цене.
Лицом, приравненным к победителю аукциона, считается единственный участник аукциона, давший согласие на покупку предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 15%.
5. Спорные вопросы, возникающие в ходе проведения аукциона решаются комиссией.
6. Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю) обязан:
– в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона в установленном порядке перечислить:
на расчетный счет ОАО «Кристалл-маг» (арендодателя) сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной суммы задатка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона;
– оплата предмета аукциона осуществляется в белорусских рублях в зависимости от размера базовой арендной величины, установленной на день оплаты;
– в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола заключить договор аренды с арендодателем.
В случае невыполнения одного из условий – результаты аукциона аннулируются, внесенный задаток победителю аукциона (лицу, приравненному к победителю) не возвращается.
7. Цена продажи предмета аукциона не засчитывается в арендную плату, подлежащую уплате в соответствии с законодательством.
8. Организатор аукциона вправе в любое время отказаться от проведения аукциона, но не позднее чем за 3 дня до даты его проведения, уведомив об этом лиц, подавших заявление на участие в нем.
9. Задаток возвращается участникам аукциона, не выигравшим торги, лицам, отказавшимся от участия в аукционе, в течение 5 рабочих дней со дня подачи письменного заявления.
10. Штраф уплачивается участниками аукциона и (или) его победителями (приравненными к нему лицами) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением.
11. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: 225409, г. Барановичи, ул. Красноармейская, д.18, с 8.00 до 12.00 и с 13.00 до 17.00 в рабочие дни по 4 ноября 2017 г. включительно. Контактный телефон в г. Барановичи: (0163) 41-00-85

■ Космас. Беларускі след

УСЕ ЗОРКІ Ў ГОСЦІ ДА НАС!

Для чаго нам сёння космас?

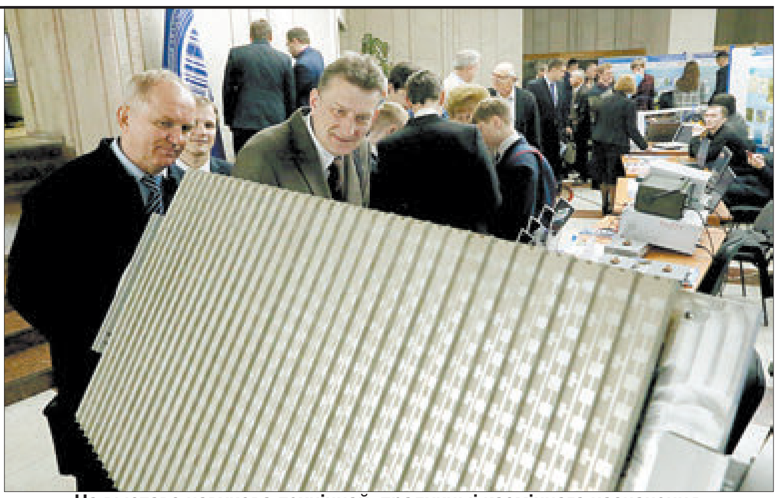

На выставе навукова-тэхнічнай прадукцыі касмічнага назначэння, якая праходзіла падчас Беларускага касмічнага кангрэса.

Наўрад ці хтосьці, апынуўшыся на праспекце Незалежнасці нашай сталіцы, здагадваецца, што знаходзіцца на «бясцэннай мілі» беларускага інтэлекту. Менавіта «бясцэннай», а не «сіліконавай» або «крэмніевай» — апошнія дзве ўсё ж маюць сваю канчатковую цану, такую непастаянную на сусветных біржах... БДУ, БДТУ, БНТУ, БДУІР, Акадэмія навук Беларусі, Аб'яднаны інстытут інфарматыкі (і гэта далёка не ўвесь спіс касмічных alma mater) — у кожнай з іх бесперапынку бурліць інжынерная думка, ствараюцца сучасныя ўзоры тэхнікі. Як бы пацешыліся гэтаму набытку бацькі-заснавальнікі айчыннай касмалагічнай школы Скарына, Семяновіч, Драздовіч, Шміт. Заганарыліся б яны ад таго, як прымножылі іх пачынанні пакаленні выпрабавальнікаў, якія прыйшлі пасля іх, да якіх неймаверных даляў адпраўляюць яны сёння плён сваёй стваральнай працы.

Сёлета спаўняецца 60 гадоў запуску першага штучнага спадарожніка Зямлі — савецкага апарата «Спутнік-1». У яго стварэнні прымалі ўдзел і навукоўцы, і інжынеры савецкай Беларусі. Аналагічная амерыканская праграма «Авангард-1» рыхтавалася паралельна і нават пры нашым удзеле (больш за 60 краін стваралі першы амерыканскі спадарожнік, у тым ліку і краіны сацыялістычнага блока). Але мы сталі першымі. Гэты факт будзе заўсёды даваць нам дадатковы стымул у далейшым асваенні Сусвету.

У абодвух напрамках

Ужо ўголас абвешчана, што сёння жыццё чалавецтва ўшчыльную залежыць ад работы штучных спадарожнікаў Зямлі. Дзясяткі краін запусцілі свае спадарожнікі. На чарзе новыя ўдзельнікі касмічных стартаў. Кожная краіна па-свойму вызначае сваю стратэгію ў космасе. І, як паказала гісторыя, нярэдка здольнасць дзяржавы да выпрацоўкі маштабнай стратэгіі зусім не залежыць ад яе памеру. Куба — таму яскравы прыклад (колькасць насельніцтва крыху большая, чым у Беларусі, а плошча — у два разы меншая). Першы кубінскі (і цемнаскуры) касманаўт адправіўся на арбіту ў 1978 годзе па праграме «Інтэркосмас». У наступным годзе гэтай падзеі споўніцца 40 гадоў. Ці магчыма было такое, калі б не заклаў Востраў Свабоды ў сваю стратэгію, акрамя пытанняў кааперацыі, бюджэтнага фінансавання, цэнаўтварэння, яшчэ і Інструкцыю па вывучэнні тэхнічнага мінімуму (10 студзеня 1962 года), распрацаваную асабіста Чэ Геварам, які кіраваў у той час эканомікай краіны? Менавіта ў гэты час — у 1961 годзе — мы адправілі першы касмічны апарат на Венеру.

А цяпер увага! Толькі летась амерыканскім інжынерам удалося наблізіцца да дасягненняў беларускіх навукоўцаў больш чым 50-гадовай даўніны. Распрацаваная нашымі мікраэлектроншчыкамі прыборная база для паверхневага вывучэння Венеры не толькі не састарэла, але і застаецца актуальнай сёння. Як такое магло здарыцца? Адказ на гэтае пытанне даў нам напярэдадні VII Беларускага касмічнага кангрэса, які прайшоў на базе Нацыянальнай акадэміі навук на гэтым тыдні, адзін з капітанаў беларускай касманаўтыкі **дырэктар Аб'яднанага інстытута праблем інфарматыкі НАН Беларусі, член-карэспандэнт, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар Аляксандр ТУЗІКАЎ**, пазначыўшы вектар развіцця нашых намаганняў у космасе — «вывучэнне зямных праблем з космасу і ў космасе».

Калі на пачатковым этапе касмаплавання мы апантана глядзелі ў большай ступені на нябесныя свяцілы, то праз стагоддзе, зведаўшы ўсе мінулыя крызісы і рыхтуючыся да будучых, мы канцэнтруемся ў большай ступені на вывучэнні з космасу паверхні Зямлі (у сельскагаспадарчым, экалагічным, кліматычным ракурсе), яе нетраў і біярэсурсаў.

Хто яны — нашы галоўныя партнёры па космасе?

Напярэдадні адкрыцця VII Беларускага касмічнага кангрэса ў французскай Тулузе завяршыўся 30-ы Міжнародны кангрэс Асацыяцыі ўдзельнікаў касмічных палётаў (ён праходзіў 16—20 кастрычніка). На ім актыўна працавала

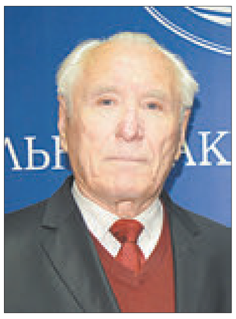

беларуская дэлегацыя, бо налета гэты галоўны форум сусветнай касманаўтыкі прымае Мінск. Што сведчыць аб прызнанні Беларусі ў свеце як касмічнай дзяржавы, заявіў у прэс-цэнтры БЕЛТА **кіраўнік апарату Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі акадэмік Пётр ВІЦЯЗЬ**.

За ўсю гісторыю касмічных палётаў больш за 500 чалавек было адпраўлена на калязямную арбіту (а амерыканцы трапілі нават на Месяц). Трое з гэтых абраных — беларусы: Пётр Клімук, Уладзімір Кавалёнак і Алег Навіцкі. А колькі беларусаў на Зямлі працавала і працягвае працаваць на карысць нашых касмічных мэт? Да 1991 года — дзясяткі тысяч. Сёння засталіся тысячы — загартаваныя і ўмудроныя вопытам навукоўцы, інжынеры, студэнты. Ім разлічваць наступную касмічную дыстанцыю і перадаваць вопыт падрастаючаму пакаленню касмічных даследчыкаў.

Вяртаючыся да асацыяцыі касмічных даследчыкаў, адзначым — яна была заснавана ў 1985 годзе, аб'ядноўвае больш за 400 астранаўтаў з 37 краін. І гэта ўсе нашы патэнцыйныя партнёры. Сёння ж самую галоўную падтрымку нам аказвае саюзная і Еўразійская садружнасць. На пленарным пасяджэнні, якое адкрывала ўжо згаданы VII Беларускі касмічны кангрэс, **намеснік дзяржаўнага сакратара Саюзнай дзяржавы Аляксей КУБРЫН** адзначыў: «У савецкі час тры рэспублікі — Расія, Украіна, Беларусь — неслі на сабе асноўны цяжар нашых касмічных клопатаў. Калі ў сферы ракетабудавання мы разлічвалі на Украіну, то ў сферы мікраэлектронікі галоўнай была і застаецца Беларусь. Пачынаючы з пачатку нашага касмічнага супрацоўніцтва з 1999 года ў рамках Саюзнай дзяржавы на гэту галіну было выдаткавана больш за сем мільярдаў рублёў. Прычым усе яны патрачаны эфектыўна».

У 2019 годзе саюзная касмічная садружнасць адзначыць сваё 20-годдзе. Усяго за гэтыя гады было рэалізавана пяць касмічных саюзных праграм: «Космас-БР» (1999—2004), «Космас-СД» (2004—2007), «Космас-НТ» (2008—2011), «Нанатэхналогія-СД» (2011—2014). Цяпер завяршаецца рэалізацыя шостай сумеснай праграмы «Маніторынг-СД». Асноўнай задачай гэтай праграмы стала сумесная распрацоўка канкурэнтаздольнасці касмічных сродкаў і тэхналогій 30 арганізацыямі дзвюх краін. Кааперацыя з расійскімі партнёрамі ідзе па нарастаючай. У другой сумеснай навукова-тэхнічнай праграме Саюзнай дзяржавы «Космас-СД» удзельнічала ўжо 54 прадпрыемствы, навуковыя ўстановы і ВНУ абедзвюх краін. У праграме «Космас-НТ» іх было ўжо 60.

Сучасныя напрамкі касмічнай кааперацыі

Кірункі развіцця з лёгкай рукі масмедыя з нядаўніх часоў называюць кароткім англійскім словам «трэнд». Варта пагадзіцца з гэтым чарговым (адзначым, што карысным) запазычаннем, тым больш што гаворка пойдзе пра наш заклік да партнёрства ў сферы развіцця касмічнага народнага трэнду. Сёння, у стагоддзе лічбавых супертэхналогій, калі 3D-прынтары вытвараюць сапраўдныя цуды, стаў лавінападобна развівацца краўдсорсінг (прыцягненне да вырашэння тых ці іншых праблем інавацыйнай вытворчай дзейнасці шырокага кола асоб для выкарыстання іх творчых здольнасцяў) з аўтсорсінгам (перадачай арганізацыяй некаторых вытворчых функцый або бізнес-працэсаў на абслугоўванне іншай кампаніі, якая спецыялізуецца ў патрэбнай вобласці) у сферы ўкаранення навуковых распрацовак. Паводле некаторых звестак, ужо больш за палову (калі не тры чвэрці) сусветнай касмічнай галіны працуе з улікам гэтых новых катэгорый.

Вернемся зноў да пленарнага выступлення Аляксея Кубрына: «...вельмі важным лічым стварэнне новага кірунку ў рамках развіцця дыстанцыйнага зандзіравання Зямлі. Вельмі важным з'яўляецца момант стварэння новых тэхналогій і новых апаратаў, якія дазволяць у першую чаргу забяспечыць больш высокія характарыстыкі і функцыянаванне, у тым ліку апаратыўнасць і якасць здымкі паверхні Зямлі, але вельмі важным тут з'яўляюцца і вагавыя характарыстыкі гэтых апаратаў. Сучасныя тэхналогіі павінны рэалізоўвацца на базе мікраэлектронікі. Як вядома, навука сёння неаддзельная ад эканомікі. Кошт вывядзення на арбіту кілаграма карыснага грузу — найважнейшы крытэрый канкурэнтаздольнасці галіны. Відавочна, не можа быць і гаворкі, каб карыстацца тымі тэхналогіямі, якія былі зусім нядаўна, калі для зняцця пэўных участкаў Зямлі з вызначанай якасцю неабходныя былі касмічныя апараты, якія важаць сотні кілаграм і нават тоны. Цяпер неабходна ўкладвацца максімум у дзясяткі кілаграм для таго, каб мы маглі забяспечыць запуск цэлага шэрагу касмічных апаратаў і іх узаемадзеянне. Вось на гэта накіравана наша работа сёння. Актыўна вядзецца абмеркаванне стварэння шматразовых сістэм вывядзення спадарожнікаў на арбіту. Так, мы страцілі (калі не цалкам, то часткова) тэхналогіі, якія былі створаныя ў нас. Цяпер іх неабходна аднаўляць».

Такім чынам, два аргументы ў сённяшнім касмічным парадку дня — вага і шматразовасць — фарміруюць функцыю кошту, такога архіважнага ў нашу эпоху перманентных крызісаў. І вось за вырашэнне гэтай задачы ўзяліся студэнты. Назавём толькі два спадарожнікі, якія з'яўляюцца піянерамі ў малым спадарожнікабудаванні на прасторах Саюзнай дзяржавы: спадарожнік «СамСат-2018» студэнтаў Самарскага дзяржаўнага аэракасмічнага ўніверсітэта і спадарожнік і наназпадарожнік БеКаСС студэнтаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Што ж адбываецца ў свеце ў народным космабудаванні, і як нам паспяхова ўключыцца ў гэты працэсс — у наступным матэрыяле нашай рубрыкі.

Ігар САМОЙЛАЎ. *samojlau@zviazda.by*

ТАЯМНІЦЫ ПАДВОДНАГА СВЕТУ

Выстава акварыумных рыбак «Аквафорум-2017» прайшла ў сталічным Палацы спорту.

Восеньская выстава стала рэкорднай у параўнанні з папярэднімі як па колькасці відаў і разнавіднасцяў воднай фаўны, так і па выбары абсталявання і кармоў.

Рэдкія прэснаводныя скаты, піранні, велізарныя самы, казачныя залатыя рыбкі, задзірлівыя пеўнікі і многія іншыя акварыумныя насельнікі былі прадстаўлены на выставе. Тут жа можна было не толькі паглядзець, а нават патрымаць у руках жаб, трытонаў, чарапах і іншых амфібій, рэптылій і нават хамелеона і кракадзіла. Упершыню ў экспазіцыі ўдзельнічалі і марскія акварыумы. Наведвальнікі выставы актыўна ўдзельнічалі ў майстар-класе па дызайнерскім афармленні акварыумаў, слухалі лекцыі па гадоўлі і доглядзе, атрымлівалі кансультацыі ў спецыялістаў па доглядзе за акварыумам, падбіралі «хатку» для рыбак і аксесуары да яе.

Марына БЕГУНКОВА, фота аўтара.

ЧАС СІ

Куды рушыць Кітай?

У Пекіне днямі пад гукі «Інтэрнацыянала» завяршыўся XIX з'езд Камуністычнай партыі Кітая. Гэта падзея, важнасць якой, адзначаюць аналітыкі, для ўсяго свету без перабольшвання можна параўнаць з прэзідэнцкімі выбарамі ў ЗША. Пасля ў кітайскай сталіцы адбыўся першы пленум 19-га склікання ЦК Камуністычнай партыі Кітая. Падчас яго старшыню Кітая Сі Цзіньпіна пераабралі на пасаду генеральнага сакратара ЦК КПК. Таксама кіраўніка краіны абралі старшынёй Ваеннага савета, які кіруе Народна-вызваленчай арміяй Кітая. Значныя змены зведала Палітбюро ЦК КПК: са старога складу, акрамя самога Сі Цзіньпіна, там застаўся прэм'ер Дзяржсавета Лі Кэцян. Цяперашні старшыня Кітая праводзіць глабальныя рэформы, якія многія параўноўваюць з пераўтварэннямі часоў Дэн Сяапіна. Куды ж у выніку «выруліць» Паднябесная?

САЦЫЯЛІЗМ У НОВУЮ ЭПОХУ

Ключавы даклад старшыні КНР Сі Цзіньпіна на XIX з'ездзе КПК пазначыў прыярытэты развіцця Кітая не толькі на пяцігадовы перыяд да наступнага з'езда, але і на больш доўгі тэрмін. Даклад меў яскравую назву «Дамагчыся вырашальнай перамогі ў пабудове грамадства сярэдняга дастатку, атрымаць вялікую перамогу сацыялізму з кітайскай спецыфікай у новую эпоху». Генеральны сакратар падвёў вынікі работы ЦК КПК за мінулыя пяць гадоў, зрабіўшы акцэнт на поспехах эканамічнага будаўніцтва і прагрэсе ў паглыбленні рэформаў. Немалую частку свайго даклада ён прысвяціў ідэалагічнаму складніку. Акрамя таго, важнае месца занялі такія пытанні, як эканамічныя рэформы, мадэрнізацыя арміі, партыйная дысцыпліна, барацьба з карупцыяй, выкараненне беднасці, рашэнне сацыяльных праблем, а таксама знешняя палітыка і барацьба з міжнароднымі пагрозамі і выклікамі.

Такім чынам, кіраўнік Кітая сарыентаваў на развіццё «сацыялізму з кітайскай спецыфікай у новую эпоху». Назва паказвае на маштаб пераўтварэнняў. Сі, пры ўсіх шматлікіх спасылках на мінулае і падкрэсленні пераемнасці, прэтэндуе на абвяшчэнне новага этапу ў гісторыі КНР. Да гэтага часу «сацыялізм з кітайскай спецыфікай», без згадак «новай эпохі», быў сфармуляваны ў пачатку перыяду рэформаў Дэн Сяапінам, лічыўся асновай ідэалогіі кітайскай Камуністычнай партыі. З пункту гледжання ідэалогіі КПК, «сацыялізм з кітайскай спецыфікай» уключаў у сябе ўвесь перыяд развіцця партыйнай дагматыкі пасля Маа Цзэдуна. Такім чынам, «сацыялізм з кітайскай спецыфікай у новую эпоху» можна лічыць завяршэннем перыяду кітайскай гісторыі, звязанага з эпохай рэформаў і пачаткам чагосьці новага, выхадам за рамкі старога вучэння. Супрацоўнік Цэнтра развіцця Дзяржсавета КНР Цзян Юй называе яго трэцім: першы этап, паводле яго слоў, пачаўся пасля заснавання КНР у 1949 годзе, для яго характэрна дасягненне палітычнай і эканамічнай незалежнасці Кітая. На другім этапе з абвяшчэннем рэформаў і адкрытасці назіраўся небывалы эканамічны рост і развіццё рынкавай эканомікі пры захаванні агульнага сацыялістычнага пачатку. Трэці этап, пачаўся пяць гадоў таму, мяркуе эксперт.

Сі Цзіньпін заявіў, што з XVIII з'езда партыі змены ва ўнутранай і знешняй абстаноўцы паставілі КПК перад неабходнасцю адказаць на пытанне аб тым, які менавіта сацыялізм з кітайскай спецыфікай трэба адстойваць і развіваць і як гэта варта рабіць. «Рэалізацыя і развіццё сацыялізму з кітайскай спецыфікай у новую эпоху мае на ўвазе сацыялістычную мадэрнізацыю і вялікае адраджэнне кітайскай нацыі. А ў далейшым у два этапы — да 2050 года — ператварыць Кітай у багатую, магутную, дэмакратычную, гарманічную, цывілізаваную, мадэрнізаваную сацыялістычную дзяржаву. На першай стадыі — з 2020 года па 2035 год — мы будзем нарошчваць аснову грамадства сярэдняга дастатку і, дзякуючы яшчэ 15 гадам упартай працы, у цэлым дасягнем мадэрнізацыі», — заўважыў генеральны сакратар ЦК КПК. Другі этап, да канца якога мяркуецца пабудаваць мадэрнізаваную сацыялістычную дзяржаву, будзе доўжыцца з 2035 года да сярэдзіны XXI стагоддзя, растлумачыў Сі Цзіньпін.

Дзякуючы дзесяцігоддзям «нястомнай барацьбы» Паднябесная, паводле слоў старшыні КНР, цяпер цвёрда займае «высокае» месца на Усходзе. Цяпер, лічыць кітайскі лідар, прыйшоў час ператварыць Кітай у «магутную сілу», якая павядзе свет да вырашэння палітычных, эканамічных, ваенных і іншых пытанняў і праблем. «Мы на новым скрыжаванні ў развіцці Кітая, — сказаў Сі Цзіньпін.— Кітайскі народ стаў у поўны рост. Ён разбагацеў і добра сябе адчувае і цяпер знаходзіцца ў працэсе амаладжэння. Надыходзіць эра, у якой Кітай будзе набліжацца да ўвахода на цэнтральную сцэну і ўносіць яшчэ больш уклад у развіццё чалавецтва». Дасягненне мэт, якія Сі Цзіньпін назваў «кітайскай марай», не будзе лёгкім «шпацырам у парку». «Кітайскі народ — вялікі народ, — падкрэсліў генеральны сакратар ЦК КПК. — Ён прайшоў праз мноства нягод, але застаўся неўтаймаваны. Кітайцы — вялікія людзі. Яны энергічныя, працавітыя, смелыя. Нішто не ў стане спыніць іх на шляху да прагрэсу».

ЭКАНОМІКА №1

Асаблівую ўвагу мяркуецца ўдзяліць выраўноўванню перакосаў паміж гарадам і вёскай, а таксама паскоранаму развіццю бедных і перыферыйных раёнаў. Плануецца паскорыць стварэнне агульнанацыянальных сістэм пенсійнага і медыцынскага забеспячэння, разгарнуць барацьбу з пастаўкамі няякасных лекаў, пашырыць доступ насельніцтва да адукацыйных паслуг, разгарнуць праграму па барацьбе з беднасцю. Такім чынам, найважнейшая задача цяпер — зніжэнне градуса сацыяльнага напружання, якое спараджаецца беднасцю і няроўнасцю.

Сі Цзіньпін прама заявіў, што хоча зрабіць кітайскія дзяржаўныя карпарацыі «мацнейшымі і буйнейшымі», у той жа час палепшыўшы якасць кіравання імі. З дзяржаўных карпарацый мяркуецца вырошчваць нацыянальных чэмпіёнаў. Пры гэтым эканоміка будзе заставацца змяшанай, асноўная ўвага будзе ўдзяляцца ліквідацыі адміністрацыйных бар'ераў развіцця бізнесу і адміністрацыйных манаполій, падтрымцы канкурэнцыі. Дзяржава будзе сыходзіць ад адміністрацыйнага рэгулявання цэн там, дзе яно яшчэ захоўваецца. Будзе ўзмоцнены нагляд і рэгуляванне фінансавага сектара — адлюстраванне нарастаючай праблемы запазычанасцяў карпаратыўнага сектара і мясцовых урадаў. Ва ўнутранай палітыцы чакаць паслабленняў таксама не прыходзіцца.

Асноўная задача ў эканоміцы — стымуляванне ўнутранага попыту. Пра тое, як улады будуць гэта рабіць, дэталёва і не раз выкладваў прэм'ер Дзяржсавета КНР Лі Кэцян. Плануецца нарошчваць маштабы такіх новых відаў спажывання, як «сеткавая інфарматыка, інтэлектуальныя прадметы хатняга ўжытку, індывідуальная мода». Улады будуць заахвочваць узаемадзеянне анлайнавых і афлайнавых паслуг, садзейнічаць абнаўленню рэальнага гандлю. Акрамя таго, прапануецца стымуляваць развіццё паслуг экспрэс-дастаўкі, ажыўляць рынак патрыманых аўтамабіляў, паскорыць будаўніцтва ў гарадах аўтастаянак і зараднай інфраструктуры для электрамабіляў. Дзяржава будзе заахвочваць распрацоўку банкамі новых відаў спажывецкага крэдытавання. Увазныя пошліны на частку спажывецкіх тавараў будуць зніжаны, будзе павялічвацца колькасць бяспошлінных крамаў. Плануецца павялічыць інвеставанне ў інфраструктуру ўнутранага турызму і транспарту. «Мы павінны быць гатовыя сустрэць надыходзячую эпоху масавага турызму», — заклікаў прэм'ер.

Кітай працягне цвёрда праводзіць палітыку рэформаў і адкрытасці, а таксама структурную рэформу сферы прапановы, заявіў старшыня КНР. Ён назваў развіццё мадэрнізаванай эканомікі стратэгічнай мэтай развіцця, якая дапаможа плаўнаму пераходу ад экстэнсіўных тэмпаў росту да больш якаснага, інтэнсіўнага развіцця. «Мы павінны зрабіць прыярытэтам якасць эканомікі», — сказаў Сі Цзіньпін. Гаворачы аб структурнай рэформе сферы прапановы, генеральны сакратар ЦК КПК заявіў, што ўхіл неабходна зрабіць на рэальным сектары эканомікі. «Неабходна ўзяць за галоўны арыенцір павышэнне якасці сістэмы прапановы», — падкрэсліў ён. Старшыня КНР таксама адзначыў, што ўлады павінны забяспечыць сінхроннасць росту даходаў насельніцтва і эканамічнага развіцця. «Неабходна заахвочваць людзей у іх імкненні зарабляць старанней працай і законным шляхам, павялічваць колькасць насельніцтва з сярэднім узроўнем даходаў, павышаць даходы нізкааплатных катэгорый грамадзян, рэгуляваць залішнія выдаткі і канфіскоўваць незаконныя даходы», — сказаў ён, звярнуўшы ўвагу на неабходнасць інавацыйнага развіцця эканомікі.

Асаблівая ўвага будзе ўдзяляцца дзяржаўнай падтрымцы інавацый. Гаворка ў тым ліку ідзе пра ўкараненне інавацый у дзяржкіраванне, падтрымку інавацыйных тэхналогій, стымуляванне інавацыйных кампаній. Будзе ўзмацняцца дзяржаўная падтрымка малых і сярэдніх прадпрыемстваў у інавацыйнай сферы, праведзена рэформа сістэмы кіравання высокатэхналагічных галінамі, узмоцнена ўвага да абмену тэхналогіямі паміж ваенна-прамысловым комплексам і грамадзянскай эканомікай. Апошнім часам Сі стварыў шэраг арганізацыйных структур па кіраванні буйнымі інавацыйнымі праектамі, адну з якіх — Цэнтральны савет па інтэграваным ваенным і грамадзянскім развіцці — узначаліў асабіста. Відавочна, кітайскае кіраўніцтва бачыць у інавацыях асноўную крыніцу эканамічнага росту на будучыню і, адначасова, гарантыю бяспекі краіны ў ваеннай сферы.

Новы дзесяцігадовы план эканамічнага росту Кітая мае на ўвазе ўздым цэнтральных і заходніх правінцый. Развітым усходнім правінцыям неабходна «здзейсніць прарыў у інстытуцыйных інавацыях, адзіным планаванні эканамічнага развіцця на сушы і на моры». Кітай да 2035 года мае ўсе шанцы пацясніць ЗША і стаць эканомікай №1 у свеце. «Кітайская эканоміка захоўвае сярэдневысокія тэмпы росту, утрымліваючы адну з лідзіруючых пазіцый сярод вядучых краін свету. Па паказчыку ВУП, які вырас да 80 трлн. юаняў, Кітай трывала заняў другое месца ў свеце», — адзначыў кітайскі лідар, дадаўшы, што «ўклад КНР у рост сусветнай эканомікі перавысіў 30%». Сёлета эканоміка Кітая, як чакаецца, вырасце амаль на 7%. Пры тым, што сярэднесусветны ўзровень росту прыкладна ўдвая ніжэйшы. Як лічыць дырэктар Інстытута Далёкага Усходу РАН Сяргей Лузянін, Кітай уступіў у вельмі складаную і важную эпоху пераходу на новую эканамічную мадэль развіцця — інтэнсіўную мадэль, арыентаваную на ўнутраныя рэсурсы, мадэль з выкарыстаннем інавацый, тэхналогій. Сі Цзіньпін сабраў вельмі таленавітую каманду рэфарматараў і кіраўнікоў, якая паспяхова ўвасабляе ў жыццё пераўтварэнні, заўважыў эксперт.

ВЫСОКІЯ ЧАКАННІ

Значная частка выступлення Сі Цзіньпіна была прысвечана ўдасканаленню работы партыйнага апарату з мэтай захавання і ўмацавання кіруючай ролі КПК у жыцці краіны. Важнае значэнне мяркуецца надаць ідэалагічнай рабоце. Барацьба з карупцыяй працягнецца. Мяркуецца правесці рэформу партыйнага і дзяржаўнага кантрольных механізмаў з мэтай павышэння іх эфектыўнасці.

Будзе праводзіцца актыўная знешняя палітыка і працягвацца паскораная мадэрнізацыя ўзброеных сіл. «Кітай будзе і надалей адыгрываць ролю адказнай вялікай дзяржавы, якая актыўна ўдзельнічае ў рэформе грамадзянскага кіравання, прыкладаючы да гэтага сваю сілу і мудрасць», — адзначыў Сі Цзіньпін на з'ездзе. Паводле яго слоў, Кітай будзе «праводзіць палітыку вялікай дзяржавы з кітайскімі характарыстыкамі». Узброеныя сілы павінны да 2020 года дамагчыся поспехаў у механізацыі, інфарматызацыі і павышэнні стратэгічных магчымасцяў, да 2035 года завяршыць мадэрнізацыю (тэхнічна ўстаць нароўне з вядучымі войскамі свету), да 2050 года — выйсці на перадавыя пазіцыі ў свеце.

Як і чакалася, першы пленум ЦК КПК пераабраў Сі Цзіньпіна генеральным сакратаром ЦК і старшынёй яго Ваеннага савета. У цэлым кадравая канфігурацыя ў вышэйшых партыйных органах — Палітбюро і яго Пастаянным камітэце — прыкметна абнавілася, адзначае ТАСС. У ПК ПБ адбылася замена пяці з сямі членаў. Нароўні са старшынёй КНР Сі Цзіньпінам і прэм'ерам Дзяржсавета Лі Кэцянам, у іх лік увайшлі: кіраўнік парткама Шанхая Хань Чжэн, кіраўнік Канцылярыі ЦК (аналаг адміністрацыі кіраўніка дзяржавы) Лі Чжаньшу, віцэ-прэм'ер Дзяржсавета Ван Ян, а таксама вядучы тэарэтык і ідэолаг партыі, кіраўнік цэнтра палітычных даследаванняў ЦК Ван Хунін. Кіраўнік Арганізацыйнага аддзела ЦК Чжаа Лэцзы пераходзіць на пост сакратара Цэнтральнай камісіі КПК па праверцы дысцыпліны — свайго роду партыйнай спецслужбы. Важныя прызначэнні ў гэтай вярхоўнай сямёрцы будуць праведзены ў сакавіку будучага года, у ходзе «дзвюх сесій» — Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў і Народнага палітычнага кансультатыўнага савета Кітая.

Як паведамляе «Жэньміньван», напярэдадні XIX з'езда КПК амерыканскі канал Discovery выпусціў дакументальны фільм «Кітай: час Сі». Гаворачы аб ідэі гэтай карціны, стваральнік Вікрам Чана адзначыў, што гістарычная перспектыва прымусіла творчую каманду ўсвядоміць тое, што «ў дыялогу аб новым бачанні свету пазіцыя Кітая важная, як ніколі, у сувязі з яго ўнікальным шляхам, трансфармацыяй і ўплывам на працягу апошніх 40 гадоў». Уступленне сацыялізму з кітайскай спецыфікай у новую эпоху — гэта час набліжэння КНР да цэнтральнага месца на сусветнай арэне. Па меркаванні «Жэньміньван», у свеце ёсць усе падставы прытрымлівацца высокіх чаканняў ад такой эпохі. Як кажуць, пажывём — пабачым.

Захар БУРАК. *burak@zviazda.by*

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению ОАО «Стройтрест № 4» (продавец), проводит открытый аукцион по продаже **изолированного помещения (наименование – кабинеты)** инв. №500/D-708148791 общей площадью **131,6 кв. м**, расположенного на первом этаже многоквартирного жилого дома по адресу: г. Минск, ул. Матусевича, 64-155 (далее – Объект).

Начальная цена с НДС (20%) – 370 422,22 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены 37 042,00 бел. руб.) перечисляется на р/с в формате IBAN №BY55BPSB30121082600169330000, в ЦБУ №701 ОАО «БПС-Сбербанк», BIC BPSBBY2X, г. Минск, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 1 (один) процент от окончательной цены продажи предмета аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Аукцион состоится **30.11.2017** в **10.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **28.11.2017** до **16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 224-61-34, (8029) 102-21-17.**

North European Bank

Закрытое акционерное общество «Норд Европеан Банк»

ЗАО «Н.Е.Б Банк»

220004, г. Минск, ул. К. Цеткин, 51, пом. 1
тел./факс +37517 306 06 90
www.nebbank.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2017 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.10.2017	01.01.2017
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	–	–
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	–	–
4	Средства в Национальном банке	1103	4 413	2 209
5	Средства в банках	1104	5 131	5 279
6	Ценные бумаги	1105	–	5 279
7	Кредиты клиентам	1106	45	67
8	Производные финансовые активы	1107	–	–
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	–	–
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	1 792	1 812
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	–	–
12	Отложенные налоговые активы	1111	–	–
13	Прочие активы	1112	139	279
14	ИТОГО активы	11	11 520	14 925
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
16	Средства Национального банка	1201	–	–
17	Средства банков	1202		7 493
18	Средства клиентов	1203	–	2
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	–	–
20	Производные финансовые обязательства	1205	–	–
21	Отложенные налоговые обязательства	1206	–	–
22	Прочие обязательства	1207	24	33
23	ВСЕГО обязательства	120	24	7 528
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
25	Уставный фонд	1211	4 671	4 671
26	Эмиссионный доход	1212	–	–
27	Резервный фонд	1213	1 245	4 958
28	Фонды переоценки статей баланса	1214	1 482	1 482
29	Накопленная прибыль	1215	4 098	(3 714)
30	ВСЕГО собственный капитал	121	11 496	7 397
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	11 520	14 925

ОТЧЕТ о прибылях и убытках на 1 октября 2017 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.10.2017	01.10.2016
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	1 480	1 472
2	Процентные расходы	2012	–	10
3	Чистые процентные доходы	201	1 480	1 462
4	Комиссионные доходы	2021	–	5
5	Комиссионные расходы	2022	6	12
6	Чистые комиссионные доходы	202	(6)	(7)
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	–	–
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	–	(4)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	216	500
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	–	–
11	Чистые отчисления в резервы	207	(4 098)	4 892
12	Прочие доходы	208	2	256
13	Операционные расходы	209	871	1 236
14	Прочие расходы	210	–	–
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	4 919	(3 921)
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	821	–
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	4 098	(3 921)

Председатель
Ликвидационной комиссии С. А. Тимошек

Дата подписания: 18 октября 2017 г.

УНП 807000227

В процедуре экономической несостоятельности (банкротстве) СООО «НТС» 12.10.2017 г. и 17.10.2017 г. состоялись торги по продаже имущества последнего. Имущество, выставляемое на торги, реализовано не было в виду отсутствия заявок на участие в торгах.

Подробная информация о результатах торгов размещена на Интеренет-сайте http://bankrot.gov.by/.

УНП 100999265

ЗАСО «Промтрансинвест» предлагает принять участие 08.11.2017 г. в процедуре переговоров по выбору подрядной организации для выполнения работ на объекте "Текущий ремонт помещения центра оказания страховых услуг в г. Пинске представительства ЗАСО «Промтрансинвест» в г. Бресте по адресу: г. Пинск, ул. Брестская, 5. Тел. 8 (017) 228 14 69.

УНП 100357923

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению ОАО Борисовский мясокомбинат № 1» (продавец), проводит открытый аукцион **по продаже права заключения договора аренды:**

	Лот №1	Лот №2
Наименование объекта	**Нежилое помещение в здании общежития с гостиницей (инв. №610/С-16090)**	**Нежилое помещение в здании общежития с гостиницей (инв. №610/С-16090)**
Местонахождение объекта	Минская область, г. Борисов, ул. Максима Горького, д. 107	Минская область, г. Борисов, ул. Максима Горького, д. 107
Общая площадь, кв. м	99,42	88,5
Срок договора аренды	3 года	3 года
Начальная цена права заключения договора аренды, бел. руб.	377,80	336,30
Сумма задатка, бел. руб.	37,78	33,63
Размер ежемесячной арендной платы за сдачу в аренду объекта	1 133,39 руб.	403,56 руб.
Целевое использование имущества	Для осуществления деятельности по оказанию услуг тренажерного зала	Для осуществления деятельности по оказанию парикмахерских и косметических услуг

Базовая арендная величина с 01.04.2017 составляет 15,20 бел. руб. В соответствии с подпунктом 2.1 пункта 2 Указа Президента Республики Беларусь от 29.03.2012 №150 «О некоторых вопросах аренды и безвозмездного пользования имуществом» размер базовой арендной величины ежегодно устанавливается Советом Министров Республики Беларусь с учетом изменения индекса потребительских цен за предыдущий год по отношению к предшествующему и применяется с 1 апреля года, в котором он установлен.

Задаток в размере 10% от начальной цены объекта перечисляется на р/с №BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ №701 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, г. Минск, БИК в формате IBAN BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан перечислить арендодателю сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение.

Договор аренды имущества должен быть заключен в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 №1049, а также иными актами законодательства. Аукцион состоится **30.11.2017** в **14.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **28.11.2017** до **16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17, сайт в сети интернет: www.rlt.by**

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, д. 5, корп. 2, пом. 1703, оф. 5
Продавец	ОАО «СМТ №41» г. Сморгонь, Гродненская обл., Сморгонский р-н, г. Сморгонь, ул. Гагарина, д. 24

Предмет аукциона

Месторасположение: Гродненская обл., Островецкий р-н, г. п. Островец, ул. Карла Маркса, д. 37

Лот №1

Наименование	Назначение	Инвентарный номер	Общая площадь
Растворный узел	Здание специализированное для производства строительных материалов	442/С-8524	148,5 кв. м

Сведения о земельном участке: предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания объекта недвижимости «Растворный узел», площадью 0,4075 га с установленными ограничениями – водоохранная зона рек и водоемов пл., 0,4075 га

Начальная цена Лота №1 с НДС 20% – 4 803,60 бел. руб.

Лот №2

Наименование	Назначение	Инвентарный номер	Общая площадь
Склад	Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	442/С-8527	211,0 кв. м

Сведения о земельном участке: предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания объекта недвижимости «Склад», площадью 0,1206 га с установленными ограничениями – водоохранная зона рек и водоемов пл. 0,1206 га

Начальная цена Лота №2 с НДС 20% – 17 640,00 бел. руб.

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на счет BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390

Срок подписания договора купли-продажи	**3** рабочих дня после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **10 (пятнадцати) календарных дней** после подписания договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.cpo.by**

Аукцион состоится 30.11.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые **документы принимаются по 28.11.2017 до 17.00** по указанному адресу. Тел.: +375 17 280-36-37; 8029 317-95-42. www.cpo.by. Email: auction@cpo.by

---

ГУК ДТП «Автокомбинат «Облсельстрой» извещает о проведении публичных торгах в форме открытого аукциона

Таблица №1

№ п/п Лота	Наименование и краткая характеристика предмета торгов	Начальная стоимость с учетом НДС 20%	№ п/п Лота	Наименование и краткая характеристика предмета торгов	Начальная стоимость с учетом НДС 20%
1	Станок обдир. шлиф.	91,20	8	Компьютер персональный Itex	25,20
2	Станок токарный винтор 1А	672,00	9	Стенд 22205-01	73,20
3	Станок Р 105	70,80	10	Пульт директорской связи	6,57
4	Молот ковочный	408,00	11	Телефонная станция	40,80
5	Пресс 10 шор 17575	40,80	12	Электроводонагреватель	67,20
6	Станок в/св 271-1181	87,60	13	Холодильник м367	9,21
7	Принтер Phaser 3150; инв. №2833	8,62			

Торги в отношении имущества, указанного в таблице №1, проводятся повторно девятый раз. Публикация об аукционе ранее публиковалось 19.08.2017 г. в газете «Звязда». Цена на предмет торгов снижена на 90%. Окончание приема заявлений в 17.00 28.11.2017

Таблица №2

№ п/п Лота	Наименование и краткая характеристика предмета торгов	Начальная стоимость с учетом НДС 20%	№ п/п Лота	Наименование и краткая характеристика предмета торгов	Начальная стоимость с учетом НДС 20%
1	Мебель (2 стола и шкаф)	115,87	10	Жалюзи Виктория 2 шт.	28,32
2	Изолированное помещение №700/D-89981 (площ. 93,6 кв. м)	6552,00	11	Аппарат для воды нагревательный	30,02
3	Изолированное помещение №700/D-89982 (площ. 43,3 кв. м)	3096,00	12	Водонагреватель аккумуляторный	50,40
4	Изолированное помещение №700/D-89983 (площ. 344,9 кв. м)	22536,00	13	Вентилятор ST1623	7,81
5	Изолированное помещение №700/D-89984 (площ. 133,9 кв. м), эл.таль г/п 0,5 т, эл. таль г/п 0,25 т	9360,00	14	Прибор алконт С1	40,41
6	Изолированное помещение №700/D-89985 (площ. 135 кв. м), эл. таль г/п 1 т	9432,00	15	Аппарат факсимильный Panasonic KX988	42,18
7	Станок к-25	439,20	16	Мотокоса	36,17
8	Вентилятор и вытяжной вентилятор	219,87	17	Лазерное МФУ Canon	57,02
9	Бункер с циклоном	864,00			

Лоты №№2–6 расположены на земельном участке №740100000001001517, который предоставлен для содержания и обслуживания здания на праве аренды общей площадью 0,4659 га. ГУК ДТП «Автокомбинат «Облсельстрой» выступает правообладателем в отношении 233/100 доли земельного участка

Торги в отношении имущества, указанного в таблице №2, проводятся повторно пятый раз. Публикация об аукционе ранее публиковалось 19.08.2017 г. в газете «Звязда». Цена на предмет торгов снижена на 40%.Окончание приема заявлений в 17.00 28.11.2017

Таблица №3

Наименование и краткая характеристика предмета торго	Начальная стоимость с учетом НДС 20%	№ п/п Лота	Наименование и краткая характеристика предмета торгов	Начальная стоимость с учетом НДС 20%
Грузовой самосвал МАЗ-551605-271; рег. №АВ 3317-6; инв. №20052	17160,00	9	Телевизор Samsung	73,20
Прибор ИНА-109	132,00	10	Камера ПКШХ-360/60	11880,00
Системный блок, монитор	93,60	11	Газооборудование газорегуляторных типов в комплекте	3360,00
Системный блок, монитор	93,60	12	Котлы отопительные водогрейные	3240,00
Системный блок, монитор	93,60	13	Мебель для кабинета директора	492,00
Монитор	27,60	14	Мебель для приемной	112,80
Системный блок, монитор	103,20	15	Стол журнальный с зеркалом	112,80
Системный блок, монитор	103,20			

Торги в отношении имущества, указанного в таблице №3, проводятся впервые. Окончание приема заявлений в 17.00 28.11.2017

Дата и время проведения торгов	**30 ноября 2017 года в 13.00 (регистрация с 12.00 до 12.30)** по адресу: г. Могилев, ул. Ровчакова, 14
Шаг аукциона	5%
Задаток	10% от начальной стоимости предмета торгов
Организатор торгов	ООО «Фрондера», +37529 339 68 45
Информация о продавце	ГУК ДТП «Автокомбинат «Облсельстрой», Могилевская область, г. Могилев, ул. Ровчакова, д. 14 (ликвидатор – ООО «Партнер-Консультант», г. Минск, ул. Мележа, д. 1, оф. 1122)
Условия для участия в торгах	До подачи заявления внести задаток на р/с BY80ALFA30122215570140270000 код банка ALFABY2X УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: задаток для участия в торгах. Подать заявление на участие в торгах, документ, подтверждающий внесение суммы задатка с отметкой банка. К заявлению на участие в торгах прилагаются документы согласно п. 12 Положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 №16. Образец заявления и перечень документов можно посмотреть на сайте https://sites.google.com/site/pcjuristcom/informacia-o-torgah Лица, желающие принять участие в аукционе и выполнившие все требования, допускаются к участию в аукционе посредством выдачи билета участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов. Договор купли-продажи заключается между продавцом и победителем аукциона (приравненным к нему лицом) в белорусских рублях в течение 5 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть проведена в полном объеме не позднее 5 рабочих дней с даты подписания договора купли-продажи. Также победителем подлежат возмещению затраты по организации и проведению торгов в размере 5% от начальной стоимости объекта торгов, а также затраты по размещению публикации (согласно выставленному счету). В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5%, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона. Транспортные средства не сняты с учета в ГАИ. Расходы, связанные с регистрацией, транспортировкой и ремонтом имущества, возлагаются на Победителя аукциона

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении аукциона	
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Белхим», г. Минск, ул. Короля, 34

Предмет аукциона

Транспорт, расположенный по адресу: Минская база ОАО «Белхим» а. г. Колодищи, ул. Чкалова, 58

№ Лота	Наименование	Начальная цена, без НДС
1	Автомобиль грузовой КАМАЗ 53213, рег. номер КС7829, 2000 г. в., инв. номер 15741, дизель, 210 л. с., св-во МАА 346222	11 040 бел. руб.
2	Полуприцеп специальный цистерна МАЗ 9919 00 PPC22, рег. номер А8148В-7, 2008 г. в., инв. номер 9548, дизель, св-во МАА1950436	17 760 бел. руб.

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (**BYN**) перечисляется на счет **BY60BLBB30120191021390001001;** нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на счет: в долларах США (**USD**) – **BY76BLBB30120191021390001004** в евро (**EUR**) – **BY33BLBB30120191021390001002;** в российских рублях (**RUB**) – **BY22BLBB30120191021390001006** в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390

Срок подписания договора купли-продажи	**10** рабочих дней после проведения аукциона.

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата с учетом НДС должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.cpo.by**

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона	**29.11.2017** в 14.00 по адресу**: г. Минск, ул. Казинца, 4,** ГО «Белресурсы» – управляющая компания холдинга «Белресурсы», 3-й этаж, актовый зал
Дата и время окончания приема документов	**27.11.2017** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. Email: auction@cpo.by

Управляющий объявляет о проведении торгов по продаже имущества. Торги проводятся в форме открытого аукциона. **Торги состоятся 29 ноября 2017 года в 11.00 по адресу: Гомельская область г. Ветка, ул. Батракова, 38.**

№ лота	Наименование объекта, краткая характеристика объекта (лота)	Начальная цена продажи, руб. (цена с учетом НДС)	Задаток, руб.	Шаг аукциона, %	Затраты на подготовку документации
лот №105	Форд-Транзит инв. №000125	12 000,00	1 200,00	5	254,07
лот №103	Трактор МТЗ-82-1 №13-00 ГТ, инв. №895,тракторный прицеп 2ПТС-4 №39-42 ГЮ, инв. №893	4 800,00	480,00	5	317,46

Имущество расположено по адресу: Гомельская область, г. Ветка, ул. Батракова, 38.

Для участия в торгах необходимо:

1. Оплатить задаток в размере указанном в объявлении от начальной цены лота на р/с BY30BAPB30122102900130000000 в РКЦ №8 филиала ОАО «Белагропромбанк» Гомельское областное управление г. Ветка, ул. Чапаева, 6, БИК BAPBBY23912, УНН 400052674.

2. **По 27 ноября 2017 года** включительно в рабочие дни с 9.00 до 15.00 подать заявление на участие в торгах и другие документы в соответствии с законодательством по адресу: Гомельская обл., г. Ветка, ул. Батракова, 38.

К заявлению прилагаются следующие документы:

заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении (информационном сообщении);

индивидуальным предпринимателем – копия (без нотариального засвидетельствования) свидетельства о государственной регистрации; юридическим лицом – доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо предоставляет его руководитель), а также копия (без нотариального засвидетельствования) свидетельства о государственной регистрации юридического лица; иностранным юридическим лицом, иностранной организацией, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств, иностранным государством и их административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организацией – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов, выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией; представителем иностранного инвестора – легализованная в установленном порядке доверенность, документы о финансовой состоятельности иностранного инвестора, выданные обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – доверенность.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, физические лица (граждане Республики Беларусь и лица без гражданства), постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть.

В случае если аукцион признан не состоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%.

Участник торгов имеет право до начало торгов письменно отозвать свое заявление на участие в них. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается продавцом в течение пяти рабочих дней со дня проведения торгов.

Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона, заключить договор купли-продажи в срок не позднее 20 календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона, оплатить приобретаемое имущество в сроки, определенные в договоре купли-продажи, и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы по изготовлению и представлению участникам аукциона документации, необходимой для его проведения в течение 3 банковских дней с момента подписания протокола. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников до начала аукциона в течение 3 банковских дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Порядок проведения торгов, условия, оформление участия в торгах определяется согласно Плану ликвидации ОАО «Ветковская хлопкопрядильная фабрика», ознакомиться с которым можно в дни приема заявок на участие в торгах. С дополнительной информацией о торгах можно ознакомиться по адресу: Гомельская область, г. Ветка, ул. Батракова, 38, тел.: 8 (02330) 2-11-06, 2-12-03

Торговое коммунальное унитарное предприятие «ТОРГСТРОЙМАТЕРИАЛЫ» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона

Таблица №1

№ п/п лота	Наименование и краткая характеристика предмета торгов	Начальная стоимость с учетом НДС 20%	№ п/п лота	Наименование и краткая характеристика предмета торгов	Начальная стоимость с учетом НДС 20%
1	Автопогрузчик с инв. №6	4 440,00	2	Автопогрузчик вилочный б/у г/п 2тн. FG20 (Митсубиси) с инв. № 211	20 040,00

Торги в отношении имущества, указанного в таблице №1, проводятся впервые. Окончание приема заявлений в 15.00 24.11.2017.

Дата и время проведения торгов	**28 ноября 2017 года в 12.00 (регистрация с 11.40 до 11.55)** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф.1122
Шаг аукциона	5%
Задаток	10% от начальной стоимости предмета торгов
Организатор торгов	ООО «Фрондера», тел. +375 29 339 68 45
Информация о продавце	Торговое коммунальное унитарное предприятие «ТОРГСТРОЙМАТЕРИАЛЫ», г. Минск, ул. Селицкого, д. 39 (ликвидатор – ООО «Партнер-Консультант», г. Минск, ул. Мележа, д. 1, оф. 1122)
Условия для участия в торгах	До подачи заявления внести задаток на р/с BY80ALFA30122215570140270000 код банка ALFABY2X УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: Задаток для участия в торгах, назначенных на 28.11.2017, по Лоту №___. Подать заявление на участие в торгах, документ, подтверждающий внесение суммы задатка с отметкой банка. К заявлению на участие в торгах прилагаются документы согласно п. 12 Положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 №16. Образец заявления и перечень документов можно посмотреть на сайте https://sites.google.com/site/pcjuristcom/informacia-o-torgah. Лица, желающие принять участие в аукционе, и выполнившие все требования, допускаются к участию в аукционе посредством выдачи билета участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов. Договор купли-продажи заключается между продавцом и победителем аукциона (приравненным к нему лицом) в белорусских рублях после возмещения победителем затрат по организации и проведению торгов в размере 5% от начальной стоимости объекта торгов, а также затрат по размещению публикации (согласно выставленному счету) в течение 10 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть проведена в полном объеме не позднее 5 рабочих дней с даты подписания договора купли-продажи. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5%, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона. Расходы, связанные с регистрацией, транспортировкой и ремонтом имущества возлагаются на Победителя аукциона

ООО «БизнесИнвестИнжиниринг» (организатор аукциона) проводит 28.11.2017 г. торги в электронной форме в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по продаже имущества ООО «Белинтертранс»

Лот №	**32**
Сведения о предмете электронных торгов	Седельный тягач Скания R420, 2008 г. в., г. н. АЕ 7220-5, № кузова XLER4X20005213637
Начальная цена предмета торгов	28 158,00 белорусских рублей, с НДС (ставка НДС 20%)
Шаг аукциона	5% – 1407,90 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 2815,80 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	113,49 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	Минский район, д. Касынь
Р/с для перечисления суммы задатка	№BY65MTBK30120001093300063503 в ЗАО «МТБанк» ЦБУ «Милавица», код (БИК) – MTBKBY22, УНП 191217502, получатель – ООО «БизнесИнвестИнжиниринг»

Лот №	**33**
Сведения о предмете электронных торгов	Седельный тягач Скания R420, 2008 г. в., г. н. АК 3467-5, № кузова XLER4X20005192286
Начальная цена предмета торгов	30 810,00 белорусских рублей, с НДС (ставка НДС 20%)
Шаг аукциона	5% – 1540,50 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 3081,00 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	113,49 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	Минский район, д. Касынь
Р/с для перечисления суммы задатка	№BY65MTBK30120001093300063503 в ЗАО «МТБанк» ЦБУ «Милавица», код (БИК) – MTBKBY22, УНП 191217502, получатель – ООО «БизнесИнвестИнжиниринг»

Лот №	**34**
Сведения о предмете электронных торгов	Седельный тягач Скания R420, 2008 г. в., г. н. AI 5597-5, № кузова YS2R4X20002039349
Начальная цена предмета торгов	28 158,00 белорусских рублей, с НДС (ставка НДС 20%)
Шаг аукциона	5% – 1407,90 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 2815,80 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	113,49 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	Минский район, д. Касынь
Р/с для перечисления суммы задатка	№ BY65MTBK30120001093300063503 в ЗАО «МТБанк» ЦБУ «Милавица», код (БИК) – MTBKBY22, УНП 191217502, получатель – ООО «БизнесИнвестИнжиниринг»

Лот №	**35**
Сведения о предмете электронных торгов	Полуприцеп бортовой тентовый Кегель SN24, 2010 г. в., г. н. А 7793 А-5, № кузова WK0S0002400133531
Начальная цена предмета торгов	11 622,00 белорусских рублей, с НДС (ставка НДС 20%)
Шаг аукциона	5% – 581,10 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 1162,20 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	103,49 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	Минский район, д. Касынь
Р/с для перечисления суммы задатка	№ BY65MTBK30120001093300063503 в ЗАО «МТБанк» ЦБУ «Милавица», код (БИК) – MTBKBY22, УНП 191217502, получатель – ООО «БизнесИнвестИнжиниринг»

Лот №	**36**
Сведения о предмете электронных торгов	Полуприцеп бортовой тентовый Кегель SN24, 2008 г. в., г. н. А 7724 А-5, № кузова WK0S0002400128260
Начальная цена предмета торгов	7 722,00 белорусских рублей, с НДС (ставка НДС 20%)
Шаг аукциона	5% – 386,10 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 772,20 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	103,49 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	Минский район, д. Касынь
Р/с для перечисления суммы задатка	№ BY65MTBK30120001093300063503 в ЗАО «МТБанк» ЦБУ «Милавица», код (БИК) – MTBKBY22, УНП 191217502, получатель – ООО «БизнесИнвестИнжиниринг»

Лот №	**37**
Сведения о предмете электронных торгов	Полуприцеп бортовой тентовый Кегель SN24, 2008 г. в., г. н. А 7726 А-5, № кузова WK0S0002400128262
Начальная цена предмета торгов	7 332,00 белорусских рублей, с НДС (ставка НДС 20%)
Шаг аукциона	5% – 366,60 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 733,20 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	103,49 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	Минский район, д. Касынь
Р/с для перечисления суммы задатка	№BY65MTBK30120001093300063503 в ЗАО «МТБанк» ЦБУ «Милавица», код (БИК) – MTBKBY22, УНП 191217502, получатель – ООО «БизнесИнвестИнжиниринг»

Лот №	**38**
Сведения о предмете электронных торгов	Полуприцеп бортовой тентовый Кегель SN24, 2008 г. в., г. н. А 7732 А-5, № кузова WK0S0002400112573
Начальная цена предмета торгов	7 332,00 белорусских рублей, с НДС (ставка НДС 20%)
Шаг аукциона	5% – 366,60 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 733,20 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	103,49 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	Минский район, д. Касынь
Р/с для перечисления суммы задатка	№BY65MTBK30120001093300063503 в ЗАО «МТБанк» ЦБУ «Милавица», код (БИК) – MTBKBY22, УНП 191217502, получатель – ООО «БизнесИнвестИнжиниринг»

Лот №	**39**
Сведения о предмете электронных торгов	Полуприцеп бортовой тентовый Кегель SN24, 2008 г. в., г. н. А 7762 А-5, № кузова WK0S0002400106426
Начальная цена предмета торгов	7 332,00 белорусских рублей, с НДС (ставка НДС 20%)
Шаг аукциона	5% – 366,60 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 733,20 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	103,49 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	Минский район, д. Касынь
Р/с для перечисления суммы задатка	№ BY65MTBK30120001093300063503 в ЗАО «МТБанк» ЦБУ «Милавица», код (БИК) – MTBKBY22, УНП 191217502, получатель – ООО «БизнесИнвестИнжиниринг»

Лот №	**40**
Сведения о предмете электронных торгов	Полуприцеп бортовой тентовый Кегель SN24, 2008 г. в., г. н. А 7764 А-5, № кузова WK0S0002400106422
Начальная цена предмета торгов	7 332,00 белорусских рублей, с НДС (ставка НДС 20%)
Шаг аукциона	5% – 366,60 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 733,20 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	103,49 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	Минский район, д. Касынь.
Р/с для перечисления суммы задатка	№ BY65MTBK30120001093300063503 в ЗАО «МТБанк» ЦБУ «Милавица», код (БИК) – MTBKBY22, УНП 191217502, получатель – ООО «БизнесИнвестИнжиниринг»

Лот №	**41**
Сведения о предмете электронных торгов	Полуприцеп бортовой тентовый Schmitz Cargobull SPR24L, 2008 г. в., г. н. А 5009 А-5, № кузова WSMS0000003074119
Начальная цена предмета торгов	7 410,00 белорусских рублей, с НДС (ставка НДС 20%)
Шаг аукциона	5% – 370,50 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 741,00 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	103,49 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	Минский район, д. Касынь
Р/с для перечисления суммы задатка	№ BY65MTBK30120001093300063503 в ЗАО «МТБанк» ЦБУ «Милавица», код (БИК) – MTBKBY22, УНП 191217502, получатель – ООО «БизнесИнвестИнжиниринг»

Торги в электронной форме в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по продаже имущества (далее – электронные торги) будут проведены 28.11.2017 г. в 10.00, на электронной торговой площадке ALLTRADES.BY, окончание – 28.11.2017 г. в 17.00. Дополнительную информацию по участию в электронных торгах можно получить по тел. (8 029) 392 95 50, ALLTRADES.BY.

Дополнительная информация по лоту – должник ООО «Белинтертранс», контактное лицо для осмотра – Олег, тел. (8 029) 392 95 50.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в электронных торгах указан в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора электронных торгов ООО «БизнесИнвестИнжиниринг» – ALLTRADES.BY. Заявление (регистрация) на участие, необходимые документы и задаток в размере 10% по лоту принимаются по 27.11.2017 г.

■ По той бок

ПАЛЯЦЕЦЬ АД ПРАБЛЕМ

Што азначаюць самыя распаўсюджаныя сны

Сны — мудрагелістыя выхадкі розуму, якія часта азначаюць так мала і так многа адначасова. Эксперт па снах брытанскі псіхолаг Йэн Уолес за 30 гадоў практыкі вывучыў больш за 150 тысяч сноў, перш чым заявіць: начныя мроі з'яўляюцца не проста работай нашай падсвядомасці, гэта сігнал чалавеку дзейнічаць. Па сутнасці, сны даюць віртуальную падказку нездагадліваму гаспадару, у якім кірунку трэба глядзець, і нават намякаюць, ці не пара, скажам, датэрмінова памяняць працу. Але гэта датычыцца толькі тых, якія паўтараюцца часта. Са шматлікай колькасці вучоны вылучыў некалькі самых папулярных сноў-дзеянняў.

Голая праўда

У рэальным жыцці з дапамогай адзення мы ствараем сабе пэўны імідж, таму быць у сне агаленым азначае, што нейкая сітуацыя ў рэальнасці прымушае вас адчуваць сябе ўразлівым і безабаронным. Йэн Уолес сцвярджае, што гэта можа быць звязана з сітуацыяй з вашага паўсядзённага жыцця, такой як прыём на новую працу або завязванне новых адносін, калі ў вас няма ўпэўненасці ў тым, што ўсё складзецца найлепшым чынам. «Нягледзячы на тое, што вы спрабуеце схаваць сваю галізну ўсімі спосабамі, ніхто, здаецца, яе не заўважае, таму што для навакольных вы па-ранейшаму з'яўляецеся ўпэўненым у сабе».

Уцякай-даганяй

Гэта, безумоўна, адзін з самых распаўсюджаных сноў. Хоць ніхто не можа сказаць з упэўненасцю, але многія лічаць, што ён звязаны з праблемамі, ад якіх мы ўцякаем. Калі вас у сне пераследуе жывёла, гэта можа азначаць, што вы спрабуеце схаваць або стрымаць гнеў. Бегчы ад кагосьці, каго вы ведаеце, можа азначаць, што вы спрабуеце справіцца з нейкім заданнем або што вы маеце адмоўныя пачуцці ў адносінах да кагосьці. Хоць, калі вы ўцякаеце, і вам падабаецца, што вас пераследуюць, «...гэта азначае, што вам падабаецца быць аб'ектам пажадлівасці. Вам падабаецца адчуваць сябе жаданым. Такі сон можа азначаць адносіны, якія бурна развіваюцца», — адзначае Уолес.

Ляцім са мной

Вучоны лічаць, што палёты ў сне могуць быць звязаныя з жаданнем пазбегнуць абставін, якія, вобразна кажучы, былі вам не даспадобы. Ёсць і іншае меркаванне, што гэта можа быць звязана з нашай упэўненасцю і здольнасцю дамагацца выніку. Калі вы ў сне лётаеце высока, значыць, вы дастаткова ўпэўнены ў сабе або што вы ўжо прынялі цяжкае рашэнне, і яно вас больш не гняце. Але лунанне нізка над зямлёй азначае, што вас яшчэ нешта скоўвае, утрымлівае, не дае падняцца.

Губляем зубы

Падобна палётам у сне, выпадзенне зубоў таксама можа быць звязана з упэўненасцю ў сабе. Соннік сцвярджае, што страта зубоў у сне можа азначаць няўпэўненасць у сваіх сілах і пачуццё бездапаможнасці. А яшчэ сцвярджаюць, што сны пра выпадзенні зубоў часта сняцца людзям, якія баяцца, што яны губляюць сваю прывабнасць з-за старэння. «Такія сны таксама характэрныя для людзей, якія прайграюць грошы, перажываюць няўдачу ў кар'ерным росце».

Упаў-аслабеў

Падзенне, па сутнасці, гэта страта кантролю — магчыма вы не адчуваеце сябе ў бяспецы ці ў вас няма ўпэўненасці, што вы здольныя справіцца з сітуацыяй. Такія сны могуць быць папярэджаннем аб тым, што вам трэба перастаць баяцца страціць кантроль над сітуацыяй. Сёй-той мяркуе, што гэтыя сны могуць быць звязаныя са стомленасцю — у вас няма сіл вытрымліваць такую вялікую нагрузку ці вы залішне абцяжараныя абавязкамі і вам пара расслабіцца і адпусціць тое, што вас мучыць. Трэба вучыцца давяраць сабе і іншым людзям, якія могуць падтрымаць вас і падзяліць з вамі цяжар жыццёвых праблем.

Зусім пуста

Пакоі ў доме сімвалізуюць розныя бакі вашай асобы. Знайсці невыкарыстоўваемае памяшканне — значыць, выявіць нешта новае ў сабе, пра што вы, магчыма, не падазравалі. Перад вамі могуць адкрыцца новыя перспектывы. Ёсць і тыя, хто лічыць, што калі ў пакоі адны голыя сцены і ён зусім пусты, гэта значыць, што вы гатовыя пачаць усё зноў — як з чыстага ліста.

Льём ваду

Вада, як сцвярджаюць, уяўляе нашы эмоцыі. Якасць вады (празрыстая, мутная і г. д.) з'яўляецца паказчыкам нашага эмацыянальнага стану. Гэта датычыцца таксама і стану вады — ці няма на ёй рабізны або бурлівых хваль.

Трымай руль

Транспартны сродак, якім бы ён ні быў, уяўляе вашу здольнасць паслядоўна рухацца да мэты або рашэння задачы. Страта кантролю над аўтамабілем азначае, што вы недастаткова кантралюеце свой шлях да поспеху. Уолес раіць: «Замест таго, каб спрабаваць кантраляваць сітуацыю, аслабце хватку і кіруйцеся сваім інстынктам і ўнутраным чуццём, якія дапамогуць выбраць найлепшы шлях».

Я хачу

Секс у сне, відавочна, можа быць звязаны з сексуальнымі перажываннямі, але ён таксама можа азначаць, як вы ставіцеся да сябе і іншых людзей. «З кім бы вы ні займаліся сексам у сне, гэта паказвае на тое, што вы выявілі ў сабе нейкую добрую якасць ці вы атрымліваеце асалоду ад нейкай жыццёвай сітуацыі», — сцвярджае Уолес.

Вядома, усё гэта толькі спробы растлумачыць самыя распаўсюджаныя сны. У рэчаіснасці, толькі вы самі можаце пэўна інтэрпрэтаваць тое, што дзеецца ў вашай галаве ■

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.02	17.44	9.42
Віцебск —	7.55	17.30	9.35
Магілёў —	7.53	17.34	9.41
Гомель —	7.45	17.35	9.50
Гродна —	8.17	17.59	9.42
Брэст —	8.13	18.04	9.51

Месяц

Першая квадра 28 кастрычніка.
Месяц у сузор'і Вадалея.

Імяніны

Пр. Івана, Лонгіна, Яўгена.
К. Віялеты, Серафіны, Міхала, Нарцыза, Тодара.

Фота Ліны МАЛІНІНАЙ.

ЗАЎТРА

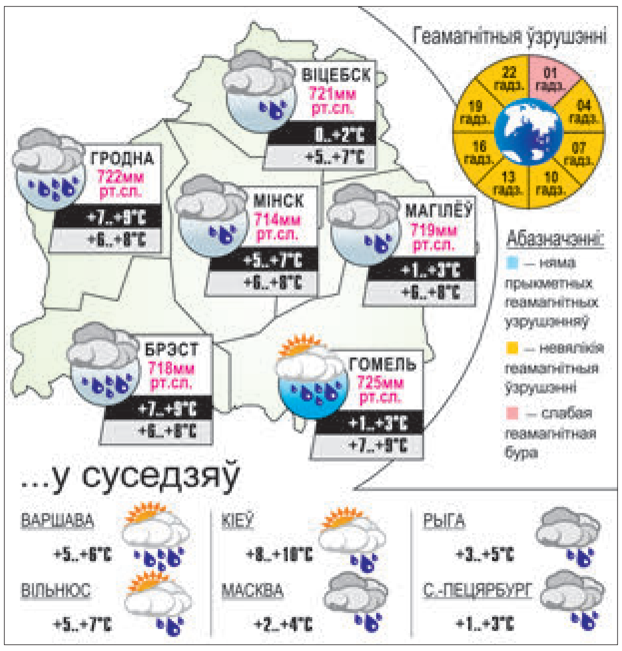

УСМІХНЕМСЯ

Мужчыны! Не ўпусціце момант: у холад так лёгка адрозніць разумную жанчыну ад не вельмі. Разумная — у шапцы, дурніца — з прычоскай.

— Здароў, сусед, на пенсіі падзарабляеш?
— Так, памочнікам кіраўніка.
— Жонцы па гаспадарцы дапамагаеш?
— Ага...

Жыхары: «Ура, дзякуючы энергазберагальным тэхналогіям, мы цяпер спажываем электрычнасці ў два разы менш!»
ЖКГ: «Ну восць вам у два разы большы тарыф».

— Добры дзень, я хацеў бы набыць гадавы абанемент.
— Фітнес паверхам вышэй. Гэта чабурэчная.
— Я ведаю.

Я разумею, што паслугі аховы здароўя падаражэлі, але пры чым тут дактарская каўбаса?

caricatura.ru

Даты | Падзеі | Людзі

28 КАСТРЫЧНІКА

Міжнародны дзень анімацыі. Заснаваны ў 2002 годзе па ініцыятыве Міжнароднай асацыяцыі анімацыйнага кіно. 28 кастрычніка 1892 года ў Парыжы французскі вынаходнік Эміль Рэйно ўпершыню публічна прадэманстраваў прыдуманы ім апарат — праксінаскоп, які паказваў карцінкі, што рухаюцца.

1886 год — У Нью-Ёрку адбылося афіцыйнае адкрыццё статуі Свабоды. Яна ўстаноўлена ў вусці Гудзона ў нью-ёркскай гавані і нібы вітае як гасцей і імігрантаў, так і амерыканцаў, якія вяртаюцца з паездкі за мяжу. Скульптуру стварыў скульптар Фрэдэрык Бартальдзі, а ўнутраную апорную канструкцыю спраектаваў Гюстаў Эйфель. Медная статуя багіні Свабоды была падорана Францыяй у гонар стагадовай гадавіны незалежнасці ЗША і ў знак дружбы паміж дзвюма дзяржавамі.

1912 год — нарадзіўся (в. Даўгінічы, цяпер Уздзенскі раён) Канстанцін Іванавіч Шабуня, беларускі гісторык, член-карэспандэнт НАН Беларусі, заслужаны дзеяч навукі Беларусі. Аўтар звыш 100 навуковых прац. Даследаваў гісторыю сялянства і сельскай гаспадаркі Беларусі перыяду капіталізму, сялянскага руху ў гады рэвалюцыі 1905—1907 гадоў, дзейнасць арганізацый РСДРП. Памёр у 1984 годзе.

1945 год — у Мінску на пустцы каля Камсамольскага возера закладзены парк Перамогі. На плошчы каля 60 га было высаджана 58 тысяч дрэў і кустоў. Функцыянаваў як гарадская зона адпачынку. З 1975 года — Парк культуры і адпачынку імя Перамогі.

1952 год — нарадзілася (г. Мазыр) Святлана Сухавей, актрыса тэатра і кіно, заслужаная артыстка Беларусі. З 1973 года — на кінастудыі «Беларусьфільм» з 1981-га — актрыса Тэатра студыі кінаакцёра. Знялася ў фільмах «Бабіна царства», «Сыны ідуць у бой», «Фронт за лініяй фронту».

1955 год — нарадзіўся Уільям (Біл) Гейтс, заснавальнік, старшыня праўлення карпарацыі «Майкрасофт», рыцар Брытанскай імперыі.

Было сказана

Іосіф БРОДСКІ, рускі паэт, эсэіст, драматург:

«Свет, верагодна, выратаваць ужо не атрымаецца, але асобнага чалавека заўсёды можна».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.
Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмная – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Передрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by
ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 3970.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Нумар падпісаны ў 19.30 27 кастрычніка 2017 года.